VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2025. gada 23. jūlijā *

Konkurence – Aizliegtas vienošanās – Ārvalstu valūtu tūlītējās tirdzniecības (*Forex*), kas attiecas uz G10 valūtām, nozare – Lēmums, ar kuru konstatēts LESD 101. panta un EEZ līguma 53. panta pārkāpums – Informācijas apmaiņa – Nolīgumi un saskaņotas darbības, kas attiecas uz G10 valūtu tirdzniecības darījumiem – Konkurences ierobežojums mērķa dēļ – Vienots un turpināts pārkāpums – Labas pārvaldības princips – Tiesības uz aizstāvību – Naudas sodi – Pamatsumma – Pārdevumu vērtības aizstājējvērtība – Regulas (EK) Nr. 1/2003 23. panta 2. un 3. punkts – Neierobežota kompetence

Lietā T-84/22

UBS Group AG, kas ir *Credit Suisse Group AG* tiesību pārņēmēja, Cīrihe (Šveice),

UBS AG, kas ir *Credit Suisse AG* tiesību pārņēmēja, Cīrihe,

Credit Suisse Securities (Europe) Ltd, Londona (Apvienotā Karaliste),

ko pārstāv *R. Wesseling* un *F. Brouwer*, advokāti,

prasītājas,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *A. Boitos*, *C. Zois* un *T. Franchoo*, pārstāves,

atbildētāja,

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja K. Kovalika-Baņčika [*K. Kowalik-Bańczyk*], tiesneši E. Butidžidžs [*E. Buttigieg*] (referents) un B. Ričiova [*B. Ricziová*],

sekretāre: I. Kurme, administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu,

pēc 2024. gada 7. marta tiesas sēdes

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

1 Ar prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu, prasītājas *UBS Group AG*, kas ir *Credit Suisse Group AG* tiesību pārņēmēja, *UBS AG* (turpmāk tekstā – "*UBS*"), kas ir *Credit Suisse AG* tiesību pārņēmēja, un *Credit Suisse Securities (Europe) Ltd* lūdz, pirmkārt, atcelt Komisijas Lēmumu C(2021) 8612 final (2021. gada 2. decembris) par lietas izskatīšanu saskaņā ar LESD 101. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta AT.40135 – *FOREX* (*Sterling Lads*)) (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums") un, otrkārt, samazināt tām ar šo lēmumu solidāri ar *Credit Suisse Group*, *Credit Suisse* un *Credit Suisse Securities (Europe)* (turpmāk tekstā kopā – "*Credit Suisse*") uzliktā naudas soda apmēru.

I. Tiesvedības priekšvēsture

A. Par procedūru, kuras rezultātā tika pieņemts apstrīdētais lēmums

2 Šī procedūra tika sākta, pamatojoties uz *UBS* 2013. gada 27. septembrī iesniegto pieteikumu piešķirt vietu pieteikuma iesniedzēju rindā (marķējumu) saskaņā ar Komisijas paziņojumu par atbrīvojumu no sodanaudas [naudas soda] un sodanaudas [naudas soda] samazināšanu karteļu [aizliegto vienošanos] gadījumos (OV 2006, C 298, 17. lpp.; turpmāk tekstā – "paziņojums par sadarbību"). Šajā pieteikumā *UBS* informēja Eiropas Komisiju par iespējamu pārkāpumu valūtu tūlītējās tirdzniecības, kas attiecas uz G10 valūtām, nozarē.

3 Pēc šī pieteikuma *UBS* sniedza mutvārdu paziņojumus un iesniedza dokumentārus pierādījumus. 2014. gada 2. jūlijā Eiropas Komisija piešķīra tai nosacītu atbrīvojumu no naudas soda atbilstoši paziņojuma par sadarbību 8. punkta a) apakšpunktam.

4 2013. gada 11. oktobrī, 2013. gada 14. oktobrī un 2015. gada 17. jūlijā attiecīgi *Barclays plc*, *Barclays Execution Services Limited* un *Barclays Bank PLC* (turpmāk tekstā kopā – "*Barclays*"), *HSBC Holdings plc* un *HSBC Bank plc* (turpmāk tekstā kopā – "*HSBC*") un *NatWest Group plc* un *NatWest Markets Plc* (turpmāk tekstā kopā – "*RBS*") iesniedza pieteikumus par naudas sodu samazināšanu atbilstoši paziņojumam par sadarbību. Pēc šī pieteikuma *UBS* sniedza mutvārdu paziņojumus un iesniedza dokumentārus pierādījumus.

5 2014. gada 25. jūlijā, 2016. gada 1. martā un 29. aprīlī Komisija nosūtīja *Credit Suisse* un visiem šā sprieduma 3. un 4. punktā minētajiem uzņēmumiem informācijas pieprasījumus.

6 2016. gada 27. oktobrī, piemērojot Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101. un 102.] pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 11. panta 6. punktu, Komisija sāka pārkāpuma procedūru pret *Credit Suisse* un visiem šā sprieduma 3. un 4. punktā minētajiem uzņēmumiem, aicinot tos paust interesi piedalīties izlīguma procedūrā saskaņā ar grozītās Komisijas Regulas (EK) Nr. 773/2004 (2004. gada 7. aprīlis) par lietas izskatīšanu saskaņā ar [LESD 101. un 102.] pantu, ko vadīja Komisija (OV 2004, L 123, 18. lpp.), 10.a pantu.

7 *Credit Suisse* un visi šā sprieduma 3. un 4. punktā minētie uzņēmumi nolēma piedalīties izlīguma procedūrā un sanāksmēs ar Komisiju 2016. gada 9. novembrī un 2018. gada 7. februārī. *Credit Suisse* 2018. gada 19. februārī informēja Komisiju, ka tā izbeidz dalību minētajā procedūrā.

Tādējādi Komisija atgriezās pie parastās procedūras attiecībā uz prasītāju saskaņā ar savu Paziņojuma par izlīguma procedūras kārtību karteļu [aizliegto vienošanos] lietās, lai pieņemtu lēmumus saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 7. un 23. pantu (OV 2008, C 167, 1. lpp.), 19. punktu.

8 2018. gada 24. jūlijā Komisija parastajā procedūrā nosūtīja *Credit Suisse* paziņojumu par iebildumiem. Pēc tam, kad *Credit Suisse* bija saņēmusi piekļuvi lietas materiāliem, tā iesniedza rakstveida apsvērumus, atbildot uz paziņojumu par iebildumiem, un pauda savu viedokli 2018. gada 7. decembra uzklausīšanā.

9 2021. gada 18. martā Komisija *Credit Suisse* nosūtīja paziņojumu par iebildumiem.

10 Pēc tam, kad *Credit Suisse* bija saņēmusi piekļuvi lietas materiāliem, tā noteiktajā termiņā iesniedza savus rakstveida apsvērumus, atbildot uz papildu paziņojumu par iebildumiem. 2021. gada 8. jūnijā notika otrā uzklausīšana.

11 2021. gada 25. jūnijā *Credit Suisse* atbildēja uz otrajā uzklausīšanā iesniegto informācijas pieprasījumu.

12 2021. gada 2. decembrī Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, kas bija adresēts tikai *Credit Suisse*.

13 Tajā pašā dienā Komisija pieņēma Lēmumu C(2021) 8613 final par lietas izskatīšanu saskaņā ar [LESD] 101. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta AT.40135 – *FOREX* (*Sterling Lads*)) (turpmāk tekstā – "lēmums par izlīgumu"), kura adresāti bija puses, kas bija piekritušas piedalīties izlīguma procedūrā un bija iesniegušas izlīguma priekšlikumu, proti, *Barclays*, *HSBC*, *RBS* un *UBS*.

B. Apstrīdētais lēmums

1. Attiecīgie produkti un attiecīgā nozare

14 Apstrīdētajā lēmumā minētā rīcība attiecas uz G10 valūtu tūlītējās tirdzniecības nozari, proti, euro (EUR), Austrālijas dolāru (AUD), Kanādas dolāru (CAD), Šveices franku (CHF), Dānijas kronu (DKK), sterliņu mārciņu (GBP), jenu (JPY), Norvēģijas kronu (NOK), Jaunzēlandes dolāru (NZD), Zviedrijas kronu (SEK) un ASV dolāru (USD).

15 Apstrīdētajā lēmumā 14. punktā minēto darījumu veida tirdzniecības darbība tika definēta kā divu pušu vienošanās par divu valūtu maiņu, proti, vienas valūtas noteikta apjoma ("nosacītā summa") pirkšana par tās ekvivalentu citā valūtā pēc vērtības vienošanās brīdī ("valūtas kurss"). Valūtas kurss tiek kotēts attiecībā pret citas valūtas summu, pret kuru to var apmainīt. Tādējādi par valūtām vienmēr notiek sarunas pa pāriem un līdz ar to katrai no tām ir relatīva vērtība. Valūtas kursi atšķiras atkarībā no informācijas par to pamatvērtību. Īstermiņā tās galvenokārt nosaka tirgotāju pasūtījumu plūsmas, savukārt ilgāka termiņa valūtas kursus nosaka tirgus pamatrādītāji.

16 Tā kā elektroniskās tirdzniecības darbība (tādu darījumu izpratnē, kurus automātiski iegrāmato vai izpilda vai nu elektroniskās tirdzniecības platformas attiecīgās bankas vārdā, vai arī datora algoritmi) ir izslēgta no analīzes jomas, šajā lietā apstrīdētais lēmums attiecas tikai uz "trading vocal" darbību.

17 Tūlītējos valūtu tirdzniecības darījumus veic ārpusbiržas tirgū, tādējādi tie paliek decentralizēti ar augstu likviditātes līmeni un pastāvīgu tirdzniecību. Šīs darbības parasti tiek sāktas, kad ar finanšu iestādi sazinās galīgais klients, proti, jo īpaši finanšu iestādes, kuras tiek uzskatītas par informētiem klientiem, jo, ņemot vērā to darbības mērogu, tām ir liels stimuls iegūt informāciju, kas varētu ietekmēt valūtas kursu izmaiņas. Šīs finanšu iestādes izveido specifiskus pārdošanas birojus, kas var kalpot par saskarni starp gala klientiem un tirgotājiem, kurus brokeri izmanto valūtu tirdzniecībai. Gala klienti var arī tieši sazināties ar tirgotājiem.

18 Bankas, kuru tirgotāji bija iesaistīti attiecīgajā informācijas apmaiņā šajā lietā, darbojas kā valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus uzturētāji un ir gatavas jebkurā brīdī slēgt darījumus ar saviem klientiem, lai nodrošinātu tirgus likviditāti.

19 Pircēju ierosināto darbību veidi tostarp ir šādi:

– tūlītēji pasūtījumi (kas ļauj nekavējoties sākt tirdzniecību par noteiktu valūtas summu, pamatojoties uz spēkā esošo tirgus likmi, par kuru norēķini parasti tiek veikti divu dienu laikā pēc darījuma noslēgšanas);

– nosacītie pasūtījumi (par kuriem norēķini tiek veikti tikai tad, ja ir izpildīti noteikti tirgus nosacījumi, piemēram, ja valūtas vērtība sasniedz noteiktu līmeni);

– "fixing" izpildāmie pasūtījumi, kas šajā lietā attiecās tikai uz *WM/Reuters Closing Spot Rates* atsauces likmēm un Eiropas Centrālās bankas (ECB) atsauces likmēm (par kurām norēķini tiek veikti pēc noteiktas atsauces likmes).

20 Tirgotāji parasti piedāvā divvirzienu cenas (pirkšanas cenu jeb *bid price* un pārdošanas cenu jeb *ask price*) atkarībā no darījuma apjoma un tirgotajām valūtām. Ieņēmumi no valūtas tirdzniecības darījumiem ir atkarīgi no tirgotās valūtas apjoma lieluma, kā arī no starpības starp vienas valūtas pircēja cenu un pārdošanas cenu (turpmāk tekstā – "kotācijas starpība"). Kotācijas starpība ir atlīdzība, ko tirgotājs saņem par sniegtā pakalpojuma tūlītējumu un par risku, ko viņš līdz ar to uzņemas, savā portfelī turot nosacītu attiecīgās valūtas summu.

21 Pēc darījuma, lai par vienu valūtu iegādātos citu valūtu, tirgotājs atrodas "garajā pozīcijā" tādā nozīmē, ka viņa portfelī ir pozitīva nosacītā valūtas summa, līdz viņš "slēdz" šo pozīciju, proti, pārdod šo valūtu. Pēc darījuma, kurā viena valūta tiek pārdota par citu valūtu, tirgotājs atrodas "īsajā pozīcijā" tādā nozīmē, ka viņam savā portfelī ir negatīva nosacītā valūtas summa, līdz viņš "slēdz" šo pozīciju, proti, nopērk šo valūtu. Tādējādi "riska pozīcija" paliek atvērta līdz brīdim, kad notiek pretējs darījums. Šīs pozīcijas sakarā ar valūtas kursa straujām svārstībām tirgū tirgotājiem rada riskus, tādējādi tirgotājiem šajā tirgū ir jāīsteno eksperta līmeņa risku pārvaldība attiecībā uz šīm pozīcijām.

22 Tirgotāji savu stratēģiju un it īpaši kotācijas starpību vai pat cenu noteikšanu nosaka tostarp atkarībā no viņu portfeļa un viņu rīcībā esošās informācijas. Pirmkārt, no lietas materiāliem izriet, ka tirgus uzturētājiem ir aktīvi jāpielāgo cenas salīdzinājumā ar portfeļiem, grozot cenas, nevis tikai kotācijas starpības, lai sasniegtu ātru portfeļa apgrozījumu un neuzkrātu nozīmīgas pozīcijas kādā tirgus aspektā. Otrkārt, piekļuvei tirgus informācijai ir nozīme tirgotāju lēmumu pieņemšanā. Proti, valūtas kursa izmaiņas ilgtermiņā ietekmē makroekonomiskie mainīgie lielumi un – īstermiņā – klientu pasūtījumu plūsma vai, citiem vārdiem, mikroekonomiskie mainīgie lielumi. Attiecībā uz pēdējiem minētajiem mainīgajiem lielumiem lietas dalībnieki ir vienisprātis arī par to, ka pasūtījumi no informētiem klientiem, proti, citām finanšu iestādēm, tirgotājiem

norāda virzienu, kādā tirgus var mainīties, tādējādi mudinot tirgotājus, kuru rīcībā ir šī informācija, vest sarunas tādā pašā veidā, kā to dara informētais klients. Informācija par klientu pasūtījumu plūsmām principā ir konfidenciāla.

23 Turklāt tirgotāji var būt arī gatavi izveidot, saglabāt vai palielināt savas (atvērtā riska) pozīcijas tirdzniecības portfelī savā vārdā. Darījumu veikšana savā vārdā notiek tad, ja tirgotāji galvenokārt iesaistās darījumos ar pašu banku naudu, nevis savu klientu vārdā, un mēģina izmantot konkurences priekšrocību tirgū, veidojot atvērtas riska pozīcijas, kas tiem ļautu gūt paaugstinātu peļņu.

24 Visbeidzot, ja tirgotāji nesaņem ienākošos pasūtījumus no gala klientiem savas tirgus uzturētāju spējas ietvaros, viņi parasti veic savstarpējas sarunas tā sauktajā "interdealer" tirgū, proti, valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus struktūrā, kas ir rezervēta tikai finanšu iestādēm ("dealers"), lai pielāgotu savas portfeļa pozīcijas vai atvērtu pozīciju, lai veiktu tirdzniecību savā vārdā. Šajā gadījumā tirgotāji viens otram ir darījuma partneri. Parasti tie var tieši (divpusēji) sazināties, izmantojot elektronisko sistēmu. Cenas tiek norādītas, pamatojoties uz galīgo piedāvājumu, atstājot iespēju vienkārši pieņemt vai noraidīt piedāvājumu. Tie var arī sazināties, izmantojot brokeru sistēmu, kas paziņo par labākajām kotācijas starpībām ekrānos un dara informāciju pieejamu savās platformās.

2. Rīcības, kas tiek pārmestas "Credit Suisse"

25 Apstrīdētajā lēmumā Komisija ir norādījusi uz trim rīcībām, kas notika privātā un daudzpusējā forumā internetā, proti, *Sterling Lads* (turpmāk tekstā – "attiecīgais diskusiju forums"), starp pieciem uzņēmumiem, kuri darbojas banku un finanšu nozarē, proti, *Barclays*, *Credit Suisse*, *HSBC*, *RBS* un *UBS*. Saskaņā ar apstrīdētajā lēmumā izmantoto formulējumu šīs rīcības attiecās, pirmkārt, uz pamatnolīgumu, otrkārt, uz informācijas apmaiņu un, treškārt, atsevišķiem koordinācijas gadījumiem. Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu diskusijas šajā forumā saistībā ar šīm rīcībām notika no 2011. gada 25. maija līdz 2012. gada 12. jūlijam un *Credit Suisse* apspriedēs minētajā forumā piedalījās no 2012. gada 7. februāra līdz 12. jūlijam (turpmāk tekstā – "atbilstošais laikposms").

26 Pirmkārt, attiecībā uz pamatnolīgumu Komisija uzskatīja, ka dalība attiecīgajā diskusiju forumā nozīmēja rīcību savstarpējas uzticēšanās, ekspektāciju un priekšrocību lokā un tādējādi – ievērojot virkni nerakstītu likumu, kurus būtībā var rezumēt šādi: i) tirgotāji tikās attiecīgajā diskusiju forumā, lai apmainītos ar informāciju visas dienas garumā; ii) tās informācijas adresāti, ar kuru notika apmaiņa minētajā forumā, neizpauda to citiem konkurējošiem tirgotājiem; iii) informācija, ar kuru notika apmaiņa, varēja tikt izmantota iesaistīto tirgotāju labā un iv) šo informāciju nedrīkstēja izmantot pret personām, kas ar to bija dalījušās. Tā uzskatīja, ka šī rīcība ir nolīgums, kuru tā kvalificēja kā "ierobežojumu mērķa dēļ" LESD 101. panta 1. punkta izpratnē, būtībā pamatojoties uz to, ka tas nozīmēja racionālu paļāvību *ex ante*, lai novērstu nenoteiktību, kas raksturīga attiecīgajam tirgum attiecībā uz tirgotāju kopējām priekšrocībām, un līdz ar to tai bija pietiekama kaitējuma konkurencei pakāpe.

27 Otrkārt, attiecībā uz informācijas apmaiņu Komisija norādīja uz daudziem kontaktiem starp attiecīgo banku tirgotājiem. Komisija uzskata, ka šie kontakti atkārtoti un plaši ietvēra apmaiņu ar aktuālo vai potenciālo komerciāli sensitīvo informāciju par to tirdzniecības darbībām, kas ļāva attiecīgajām bankām, pieņemot lēmumus tirgū, iegūt informāciju par to konkurentu pozīcijām, nodomiem un ierobežojumiem, un vēlāk tas tām palīdzēja pieņemt lēmumus.

28 Šajā kontekstā Komisija uzskatīja, ka informācijas apmaiņas vispārējais mērķis bija ietekmēt divus būtiskus konkurences parametrus tirdzniecības darbību jomā attiecīgajā tirgū, proti, cenu un risku eksperta līmeņa pārvaldību, tādējādi novēršot minētajam tirgum raksturīgo nenoteiktību. Šādi rīkodamies, tirgotāji ar praktisku sadarbību savā starpā esot apzināti aizstājuši autonomas konkurences riskus attiecībā uz šiem parametriem, kaitējot citiem tirgus dalībniekiem un tādējādi radot pietiekamu kaitējuma konkurencei pakāpi. Līdz ar to tā šo informācijas apmaiņu kvalificēja kā nolīgumus un/vai saskaņotas darbības, kas ierobežo konkurenci "mērķa dēļ" LESD 101. panta 1. punkta izpratnē.

29 Treškārt, attiecībā uz atsevišķiem koordinācijas gadījumiem Komisija uzskatīja, ka komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa ļāva tirgotājiem, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, identificēt situācijas, kurās tie varētu iejaukties citu personu interesēs, tādējādi atvieglojot viņiem iespēju laiku pa laikam koordinēt savas darbības "standing down" veidā. Šī rīcība esot samazinājusi risku, ka tirgotāji nesniegs vēlamo rezultātu, un esot ļāvusi izvairīties no vienlaicīgas tirdzniecības pretējos virzienos. Tā uzskatīja, ka šī pati rīcība ir nolīgums un/vai saskaņotas darbības, ko tā kvalificēja kā "ierobežojumu mērķa dēļ" LESD 101. panta 1. punkta izpratnē, būtībā pamatojoties uz to, ka pēdējā minētā rīcība ļāva samazināt attiecīgajam tirgum raksturīgo parasto nenoteiktību, jo faktiski iesaistītie uzņēmumi varēja identificēt situācijas, kurās viens no tiem varēja gūt peļņu, kad pārējie uzņēmumi atturējās no tirdzniecības, lai netraucētu tā tirdzniecības stratēģijai, un līdz ar to šai rīcībai bija pietiekama kaitējuma konkurencei pakāpe.

30 Ceturtkārt, Komisija arī norādīja, ka trīs iepriekš minētie konkurences ierobežojumi kopā ietilpst vienotā un turpinātā pārkāpumā, jo tiem ir kopīgs mērķis, proti, mazināt valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum raksturīgo parasto nenoteiktību, lai samazinātu risku un atbalstītu attiecīgajā diskusiju forumā iesaistītos uzņēmumus (turpmāk tekstā – "iesaistītie uzņēmumi") to lēmumos par cenu noteikšanu un risku pārvaldību, lai nekonkurētu autonomi. Tā uzskatīja, ka dažādās iepriekš minētās darbības ietilpst "vispārējā plānā", jo tās tika īstenotas saskaņā ar to pašu *modus operandi*, izmantojot attiecīgo diskusiju forumu, kas nozīmēja tā dalībnieku turpinātību.

31 Pirmām kārtām, Komisija uzskatīja, ka *Credit Suisse* izrādīja nodomu sniegt ieguldījumu kopējā mērķa sasniegšanā, proti, ierobežot konkurenci G10 valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū. Otrām kārtām, tā uzskatīja, ka *Credit Suisse* zināja par pamatnolīgumu un informācijas apmaiņu, izņemot atsevišķus koordinācijas gadījumus, kas notika pirms attiecīgā laikposma. Pēc tam Komisija secināja, ka *Credit Suisse* ir atbildīga par informācijas apmaiņām, kas ir daļa no vienotā un turpinātā pārkāpuma, bet izslēdza *Credit Suisse* atbildību, pirmkārt, par pamatnolīgumu un, otrkārt, par atsevišķiem koordinācijas gadījumiem.

32 Tādējādi apstrīdētā lēmuma 1. pantā Komisija secināja, ka *Credit Suisse* ir pārkāpusi LESD 101. panta 1. punktu, attiecīgajā laikposmā piedaloties "aktuālajā vai uz nākotni vērstajā un komerciāli sensitīvās informācijas apmaiņā, kas ir nolīgumi un/vai saskaņotas darbības (kas ietilpst vienotā un turpinātā pārkāpumā), kuru mērķis ir ierobežot un/vai izkropļot konkurenci G10 valūtu tūlītējās tirdzniecības nozarē, kas aptver visu EEZ".

3. Naudas sods

33 Komisija norādīja, ka *Credit Suisse* uzlikto naudas sodu apmēru tā noteica saskaņā ar Pamatnostādnēm naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu (OV 2006, C 210, 2. lpp.; turpmāk tekstā – "pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai").

a) Naudas soda pamatsumma

34 Attiecībā uz naudas soda pamatsummas noteikšanu, ņemot vērā valūtas tūlītējās tirdzniecības nozares īpatnības un it īpaši to, ka G10 valūtu tūlītējās tirdzniecības darbības nenozīmē pārdošanu šī jēdziena parastajā nozīmē, Komisija uzņēmumu, kas piedalījušies attiecīgajā pārkāpumā, īstenoto pārdošanu vērtību aprēķināja, izmantojot "pārdevumu vērtības aizstājējvērtību" (turpmāk tekstā – "aizstājējvērtība").

35 Turpinājumā Komisija ņēma vērā smaguma koeficientu 16 % apmērā, jo pārkāpums pēc sava rakstura bija viens no vissmagākajiem ierobežojumiem, un pārkāpuma ilgumu, izmantojot reizināšanas koeficientu 0,42 gadi.

36 Visbeidzot, pēc tam, kad Komisija pieskaitīja papildu summu 16 % no pārdevumu vērtības, lai atturētu no dalības šādās darbībās neatkarīgi no pārkāpuma ilguma, tā noteica naudas soda pamatsummu 86 765 000 EUR apmērā.

b) Naudas soda galīgā summa

37 Attiecībā uz naudas soda galīgās summas noteikšanu Komisija konstatēja, ka *Credit Suisse* bija atbildīga tikai par to informācijas apmaiņu, kas ietilpst vienotajā un turpinātajā pārkāpumā, un atskaitīja 4 % no kopējās naudas soda pamatsummas kā atbildību mīkstinošus apstākļus, pirmkārt, par pamatnolīgumu un, otrkārt, par atsevišķiem koordinācijas gadījumiem 2 % apmērā par katru no šiem apstākļiem.

38 Tādējādi apstrīdētā lēmuma 2. panta a) punktā tā uzlika *Credit Suisse* naudas sodu 83 294 000 EUR.

II. Lietas dalībnieku prasījumi

39 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– pakārtoti, daļēji atcelt apstrīdētā lēmuma 1. pantu un samazināt 2. pantā uzlikto naudas sodu;

– katrā ziņā samazināt ar lēmuma 2. pantu uzliktā naudas soda apmēru;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus vai, pakārtoti, atlīdzināt atbilstošu daļu no to tiesāšanās izdevumiem.

40 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– pilnībā noraidīt prasību;

– piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

III. Juridiskais pamatojums

41 Lai pamatotu savu prasību, prasītājas izvirza piecus pamatus. Pirmie trīs pamati, kas attiecas uz LESD 101. panta pārkāpumu, kā arī pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, un piektais pamats par labas pārvaldības principa un tiesību uz aizstāvību pārkāpumu būtībā ir vērsti uz to, lai apstrīdētu apstrīdētā lēmuma 1. pantā ietverto Komisijas konstatējumu, ka *Credit Suisse* ir pārkāpusi LESD 101. pantu. Ceturtā pamata, kas attiecas uz Regulas Nr. 1/2003 23. panta, pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, samērīguma principa un vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu un pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, mērķis ir apstrīdēt naudas sodu, ko Komisija apstrīdētā lēmuma 2. pantā uzlikusi *Credit Suisse*.

A. Par apstrīdētā lēmuma 1. pantu

1. Par pirmo pamatu, ar kuru tiek apgalvots LESD 101. panta pārkāpums un nepietiekams pamatojums informācijas apmaiņas tiešsaistē kvalificēšanai par pretkonkurences nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām

42 Ar pirmo pamatu prasītājas būtībā apgalvo, ka informācijas apmaiņa starp tirgotājiem attiecīgajā diskusiju forumā nav pretkonkurences nolīgumi un/vai saskaņotas darbības – neatkarīgi no tā, vai tās tiek aplūkotas atsevišķi vai kopā ar pamatnolīgumu. Pirmais pamats ir sadalīts divās daļās.

43 Pirmā pamata pirmajā daļā prasītājas apgalvo, ka Komisija nav pierādījusi pamatnolīguma pastāvēšanu un ka līdz ar to informācijas apmaiņa tiešsaistē ir pretkonkurences nolīgums un/vai saskaņotas darbības.

44 Pirmā pamata otrajā daļā tās apgalvo, ka Komisija nav sniegusi nepieciešamos pierādījumus, lai pierādītu, ka informācijas apmaiņa tiešsaistē ir autonomi nolīgumi un/vai saskaņotas darbības.

a) Ievada apsvērumi

45 Jāatgādina, ka saskaņotas darbības veidojošie koordinācijas un sadarbības kritēriji ir jāizprot, ņemot vērā LESD normās attiecībā uz konkurenci ietverto koncepciju, saskaņā ar kuru katram saimnieciskās darbības subjektam ir patstāvīgi jānosaka, kādu politiku iekšējā tirgū tas plāno veikt (skat. spriedumu, 2015. gada 19. marts, *Dole Food* un *Dole Fresh Fruit Europe*/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 119. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 Lai gan šī patstāvības prasība neizslēdz saimnieciskās darbības subjektu tiesības saprātīgi piemēroties konstatētai vai sagaidāmai to konkurentu rīcībai, tomēr tā strikti iestājas pret jebkādu tiešu vai netiešu kontaktu nodibināšanu starp saimnieciskās darbības subjektiem, lai to rezultātā vai nu ietekmētu faktiska vai potenciāla konkurenta rīcību tirgū, vai informētu to par savu paša īstenošanai paredzēto vai ieplānoto rīcību tirgū, ja šo kontaktu mērķis vai sekas ir konkurences nosacījumu rašanās, kas, ņemot vērā sniegto preču vai pakalpojumu raksturu, uzņēmumu lielumu un skaitu un minētā tirgus apmēru, neatbilst normāliem attiecīgā tirgus nosacījumiem (skat. spriedumu, 2015. gada 19. marts, *Dole Food* un *Dole Fresh Fruit Europe* /Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 120. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Tādēļ Tiesa ir nospriedusi, ka informācijas apmaiņa starp konkurentiem var būt pretrunā konkurences noteikumiem tad, ja ar to samazina vai novērš nenoteiktības pakāpi attiecībā uz konkrētā tirgus funkcionēšanu, kā rezultātā konkurence starp uzņēmumiem tiek ierobežota (skat. spriedumu, 2015. gada 19. marts, *Dole Food* un *Dole Fresh Fruit Europe*/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 121. punkts un tajā minētā judikatūra).

b) Par pirmā pamata pirmo daļu, ar kuru tiek apgalvots, ka Komisija nav pierādījusi pamatnolīguma pastāvēšanu un ka līdz ar to informācijas apmaiņa tiešsaistē ir pretkonkurences nolīgums un/vai saskaņotas darbības

48 Prasītājas izvirza trīs iebildumus. Ar pirmo iebildumu tās apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir balstīts uz pieņēmumu, ka pamatnolīgums ir priekšnosacījums informācijas apmaiņu kvalificēšanai par pretkonkurences nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām LESD 101. panta 1. punkta izpratnē. Ar otro iebildumu tās apgalvo, ka Komisija nav pierādījusi, ka attiecīgajā diskusiju forumā notika informācijas apmaiņa saskaņā ar šo nolīgumu. Šī iebilduma pamatojumam tās apstrīd Komisijas veikto tālaika pierādījumu, proti, diskusiju tiešsaistē starp tirgotājiem interpretāciju un apgalvo, ka ne šīs diskusijas, ne izlīguma iesniegumi, ne tā paša laika netiešie pierādījumi nepierāda minētā nolīguma esamību. Ar trešo iebildumu tās apgalvo, ka Komisija nevar izslēgt pamatnolīgumu no pārbaudes tiesā, pamatojoties uz to, ka *Credit Suisse* nebija atbildīga par šo nolīgumu, jo tas esot būtisks Komisijas pret *Credit Suisse* izvirzītā apgalvojuma elements.

49 Attiecībā uz pirmo prasītāju izvirzīto iebildumu ir jānorāda, ka no apstrīdētā lēmuma un it īpaši tā 337.–341., 344., 345., 347.–349. apsvēruma, lasot tos kopsakarā ar 394.–405. apsvērumu un 411.–417. apsvērumu, izriet, ka Komisija ir veikusi atšķirīgu juridisko kvalifikāciju, pirmkārt, pamatnolīgumam kā konkurenci ierobežojošam nolīgumam un, otrkārt, informācijas apmaiņai kā konkurenci ierobežojošiem nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām. Minētā lēmuma 487., 489. un 491.–499. apsvērumā Tiesa arī kvalificēja šīs divas rīcības kā atsevišķus vienota un turpināta pārkāpuma elementus (skat. šā sprieduma 26.–31. punktu). *Credit Suisse* tika atzīta par atbildīgu tikai par to pārkāpumu, kas izpaudās kā rīcība saistībā ar informācijas apmaiņu.

50 Tāpat ir jānorāda, ka, lai gan informācijas apmaiņa attiecībā uz *Credit Suisse* notika tiešsaistes diskusiju forumā, šī saikne ar šo pamatnolīguma aspektu nevar tikt pielīdzināta tāda iepriekšēja nosacījuma esamībai, uz kuru atsaucas prasītājas un kurš var ietekmēt tādu juridisko kvalifikāciju, kas atšķiras no pamatnolīguma un informācijas apmaiņas.

51 Konkrētāk, kā izriet no apstrīdētā lēmuma 337.–341. apsvēruma, informācijas apmaiņas juridiskā kvalifikācija šajā lēmumā par pretkonkurences nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām nav balstīta ne uz pamatnolīguma noteikumiem, ne uz to, ka tirgotāji klusējot būtu piekrituši šādiem noteikumiem, kas piedalās šajā informācijas apmaiņā (turpmāk tekstā – "attiecīgie tirgotāji"). Pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, apstrīdētais lēmums tātad nevar tikt interpretēts tādējādi, ka ar to pamatnolīgums ir padarīts par priekšnosacījumu informācijas apmaiņas kvalificēšanai.

52 Šo secinājumu nevar atspēkot apstrīdētā lēmuma 346. un 369.–371. apsvēruma saturs, uz ko prasītājas atsaucas, lai pamatotu savus argumentus.

53 Šajā ziņā, pirmkārt, attiecībā uz apstrīdētā lēmuma 346. apsvērumu, kas attiecas uz pamatnolīguma kvalificēšanu par nolīgumu, ir jākonstatē, ka šajā nolīgumā, protams, būtībā ir noteikts, ka informācijas apmaiņa ļāva tirgotājiem, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, kontrolēt iespējamās novirzes no noteikumiem. Tomēr tajā nav atsauces uz šajā lēmumā pieņemto juridisko kvalifikāciju attiecībā uz informācijas apmaiņu.

54 Otrkārt, no apstrīdētā lēmuma 369.–371. apsvēruma, kuru vienīgais mērķis ir atbildēt uz *Credit Suisse* argumentiem, kas izvirzīti administratīvās procedūras laikā, izriet, ka Komisija minētā nolīguma pastāvēšanu ir balstījusi uz netiešiem pierādījumiem, proti, informācijas apmaiņu, ciktāl pamatnolīgums ir minētās informācijas apmaiņas "loģisks priekšnoteikums". Tādējādi atsauce uz "loģisko premisu" ir jāsaprot tikai kā atsauce, kas izmantota ar tādu pašu mērķi, lai pierādītu tā esamību šajā lietā. Līdz ar to tas, ka pamatnolīguma pastāvēšanu var secināt no informācijas apmaiņas, arī ir jāsaprot kā pierādījums tā pastāvēšanai, neskarot informācijas apmaiņas atšķirīgo juridisko kvalifikāciju, no vienas puses, un pamatnolīguma juridisko kvalifikāciju, no otras puses.

55 Turklāt, pretēji prasītāju argumentiem, Komisijai apstrīdētajā lēmumā nebija jāpaskaidro, kāpēc *Credit Suisse* apmainījās ar informāciju citādi nekā citas bankas, kas bija iesaistītas apstrīdētajos faktos, salīdzinot ar lēmumā par izlīgumu izklāstītajiem apsvērumiem.

56 Šajā ziņā jāatgādina, ka izlīguma procedūra un parastā administratīvā procedūra ir atšķirīgas. Tādējādi, pēc parastās administratīvās procedūras pieņemot lēmumu par *Credit Suisse*, pirmām kārtām, Komisijas rīcību noteica tikai paziņojums par iebildumiem un, otrām kārtām, tai bija pienākums, ievērojot sacīkstes principu, ņemt vērā visus atbilstīgos apstākļus, tostarp visu informāciju un argumentus, kurus *Credit Suisse* bija iesniegusi saistībā ar vērtējumu par tās tiesību tikt uzklausītai izmantošanu, un tādējādi Komisijai bija jāpārskata lietas materiāli attiecībā uz šiem elementiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 20. maijs, *Timab Industries* un *CFPR*/Komisija, T-456/10, EU:T:2015:296, 90., 96. un 107. punkts).

57 Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma pieņemšanu attiecībā uz *Credit Suisse* pēc parastās administratīvās procedūras ir jānorāda, ka no paziņojuma par iebildumiem, ko papildina papildu paziņojums par iebildumiem, izriet, ka Komisija pamatnolīgumu un informācijas apmaiņu ir kvalificējusi atsevišķi kā pretkonkurences nolīgumus un/vai saskaņotas darbības un ka *Credit Suisse* šajā ziņā nav izteikusi kritiku administratīvajā procedūrā. Līdz ar to Komisijai nebija atkārtoti jāizskata lieta attiecībā uz šīm juridiskajām kvalifikācijām.

58 No iepriekš minētā izriet, ka, ņemot vērā informācijas apmaiņas, no vienas puses, un ar to saistītā pamatnolīguma, no otras puses, atšķirīgo juridisko kvalifikāciju, par kuru *Credit Suisse* netika saukta pie atbildības (skat. šā sprieduma 32. punktu), nav jāizvērtē pirmā pamata pirmās daļas otrais un trešais iebildums, kas ir balstīti uz kļūdainu pieņēmumu, ka pamatnolīgums apstrīdētajā lēmumā ir priekšnosacījums informācijas apmaiņas kvalificēšanai par pretkonkurences nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām LESD 101. panta 1. punkta izpratnē.

59 Tādējādi pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

60 Ņemot to vērā, ciktāl pirmā pamata otrajā daļā prasītājas atsaucas uz informācijas apmaiņas pretkonkurences rakstura neesamību, kas esot neatkarīga no pamatnolīguma, kura analīze ietver minētās informācijas apmaiņas satura un interpretācijas pārbaudi, uz to, ka prasītāju kritika par tālaika pierādījumu apjomu un interpretāciju tiek izvirzīta to argumentācijā, kas balstīta uz pamatnolīgumu, pirmā pamata pirmās daļas atbalstam izvirzītais arguments nevar ietekmēt

Vispārējās tiesas šī pamata otrās daļas ietvaros veikto to analīzi, lai noteiktu, vai ir pamatoti to iebildumi attiecībā uz informācijas apmaiņas kvalificēšanu par nolīgumiem vai saskaņotām darbībām.

c) Par pirmā pamata otro daļu, ar kuru tiek apgalvots, ka nav pierādījumu tam, ka informācijas apmaiņa tiešsaistē ir autonomi nolīgumi un/vai saskaņotas darbības

61 Pirmā pamata otrā daļa būtībā ir sadalīta trīs iebildumos. Ar pirmo iebildumu prasītājas kritizē Komisijas veikto dažu tālaika pierādījumu, proti, noteiktu tiešsaistes diskusiju, uz kurām tā ir balstījusies, lai secinātu, ka informācijas apmaiņa tiešsaistē ir nolīgumi un/vai saskaņotas darbības, interpretāciju, it īpaši apgalvojot, ka šīm diskusijām nav komerciāli sensitīva rakstura. Ar otro iebildumu prasītājas apgalvo, ka informācijas apmaiņa tiešsaistē nevar tikt kvalificēta kā pretkonkurences nolīgumi un/vai saskaņotas darbības, būtībā apgalvojot, ka šīs informācijas apgalvotais komerciāli sensitīvais raksturs un nenoteiktības samazināšanās konkurentu vidū, kas no tās varētu izrietēt, nav pietiekamas, lai veiktu šādu kvalifikāciju. Ar trešo iebildumu tās apgalvo, ka Komisija esot pieļāvusi tiesību kļūdu, secinot, ka *Credit Suisse* sniegtajam leģitīmajam izskaidrojumam par attiecīgo informācijas apmaiņu nav nozīmes.

62 Apstrīdētajā lēmumā Komisija izklāstīja un interpretēja vairāk nekā simts diskusiju saturu. Tādējādi šajā lēmumā analizētā informācijas apmaiņa ir iedalīta četrās kategorijās atbilstoši apspriestajiem tematiem, proti: i) kotācijas starpības (245.–251. apsvērums), ii) klientu pasūtījumi (183.–228. apsvērums), iii) atklātās riska pozīcijas (234.–238. apsvērums) un iv) pašreizējās vai plānotās tirdzniecības darbības (258.–285. apsvērums). Komisija būtībā uzskatīja, ka visa šī informācijas apmaiņa attiecās uz aktuālo vai uz nākotni vērsto komerciāli sensitīvo informāciju par iesaistīto tirgotāju tirdzniecības darbībām, kas ļāva attiecīgajām bankām būt informētām par to konkurentu pozīcijām, nodomiem un ierobežojumiem, un tas tām palīdzēja to vēlākajos lēmumos. Pamatojoties uz šo analīzi, apstrīdētā lēmuma 337.–341. apsvērumā Komisija secināja, ka šī informācijas apmaiņa ir saskaņotas pretkonkurences darbības LESD 101. panta 1. punkta izpratnē.

63 Pirmie divi iebildumi ir jāizskata kopā.

1) Par pirmo iebildumu, kas attiecas uz to, ka Komisija ir kļūdaini interpretējusi noteiktus tālaika pierādījumus, un otro iebildumu, kas attiecas uz to, ka informācijas apmaiņa tiešsaistē nav pretkonkurences nolīgumi un/vai saskaņotas darbības

i) Par dažu prasītāju argumentu un pierādījumu pieņemamību

64 Komisija apstrīd, no vienas puses, prasītāju argumentu par atsevišķu informācijas apmaiņu kļūdainu interpretāciju un prasības pieteikuma A.8. pielikuma, ar kuru šie argumenti ir pamatoti, pieņemamību, un, no otras puses, argumentu par informācijas apmaiņas, prasības pieteikuma A.9. pielikuma un atbildes raksta C.2. un C.3. pielikuma, ar kuriem šie argumenti ir pamatoti, nepieņemamību.

65 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 21. pantu un Vispārējas tiesas Reglamenta 76. panta d) punktu prasības pieteikumā ir jānorāda strīda priekšmets un kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem. Saskaņā ar iedibināto judikatūru šai informācijai ir

jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai ļautu atbildētājam sagatavot savu aizstāvību un Vispārējai tiesai lemt par prasību (spriedums, 2017. gada 7. marts, *United Parcel Service*/Komisija, T-194/13, EU:T:2017:144, 191. punkts).

66 Jāatgādina arī, ka, lai prasība Vispārējā tiesā būtu pieņemama, pamata faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, uz kuriem pamatojas prasītājs, jāizriet – vismaz kopsavilkuma veidā un tomēr saskaņotā un saprotamā veidā – no paša prasības pieteikuma teksta. Kaut arī ir taisnība, ka atsevišķos jautājumos prasības pieteikuma pamattekstu var pamatot un papildināt, atsaucoties uz tam pievienotajiem materiāliem, vispārēja atsauce uz citiem dokumentiem, pat ja tie ir pievienoti prasības pieteikumam, nevar kompensēt to galveno juridisko argumentu neesamību, kam atbilstoši šā sprieduma 65. punktā atgādinātajām tiesību normām ir jābūt ietvertiem prasības pieteikumā (spriedums, 2017. gada 7. marts, *United Parcel Service*/Komisija, T-194/13, EU:T:2017:144, 192. punkts un tajā minētā judikatūra).

67 Tādējādi pielikumi var tikt ņemti vērā tikai tiktāl, ciktāl tie pamato vai papildina pamatus vai argumentus, kurus prasītājs ir skaidri izklāstījis savu procesuālo rakstu pamattekstā, un ciktāl ir iespējams precīzi noteikt, kuri šajos pielikumos ietvertie elementi pamato vai papildina minētos pamatus vai argumentus (skat. spriedumu, 2015. gada 9. septembris, *Samsung SDI* u.c./Komisija, T-84/13, nav publicēts, EU:T:2015:611, 33. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt Vispārējai tiesai nav pienākuma pielikumos meklēt un identificēt pamatus un argumentus, ko tā varētu uzskatīt par tādiem, kuri veido prasības pamatojumu, jo pielikumi izmantojami vienīgi pierādīšanas un tehniskos nolūkos (skat. spriedumu, 2007. gada 17. septembris, *Microsoft* /Komisija, T-201/04, EU:T:2007:289, 94. punkts un tajā minētā judikatūra).

68 Pirmkārt, attiecībā uz to, vai ir pieņemama prasītāju argumentācija par apstrīdētajā lēmumā analizētās noteiktu informācijas apmaiņu kļūdainu interpretāciju, ko būtībā apstrīd Komisija, jākonstatē, kā tas izriet no prasības pieteikuma, ka, lai pamatotu to argumentu, saskaņā ar kuru "[Komisija] turpina pārprast darījumu žargonu un valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus funkcionēšanu", prasītājas atsaucas uz prasības pieteikumam pievienoto A.8. pielikumu, kas ir *Global FX Committee* starpbanku nodaļas bijušā priekšsēdētāja eksperta atzinums, un min trīs šī ziņojuma piemērus, lai ilustrētu savu argumentu.

69 Replikas stadijā, atbildot uz Komisijas argumentiem par nepieņemamību, prasītājas atkārto iepriekš minēto argumentu un pēc tam piebilst, ka A.8. pielikums arī pierāda, pirmkārt, ka "vispārēja pretkonkurences plāna vai konkurences ierobežošanas mērķa esamību nevar viegli vai tieši izsecināt no dokumentāriem pierādījumiem" un, otrkārt, ka Komisija, pamatojoties tikai uz savām interpretācijām, ir secinājusi "pamatnolīguma esamību". Atbildes posmā tās atkal norāda, ka Komisijas nespēja nošķirt iepriekšējos un turpmākos pasūtījumus "ir faktors, kas jāņem vērā, jo tas liek apšaubīt tās izmeklēšanas rūpību un stingrību". Visbeidzot, atsaucoties uz prasības pieteikuma 18., 69. un 78. punktu, prasītājas atsaucas uz savu argumentu svarīgumu un konkrētību. Tie attiecas uz informācijas apmaiņas iespējamo konkurenci veicinošo raksturu, kā tas esot atzīts ieciētības pieteikumos (18. punkts), uz to, ka Komisija esot nepareizi interpretējusi vai sapratusi darījumu žargonu un valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus darbību (69. punkts), un būtībā uz tā pamatnolīguma četriem noteikumiem (78. punkts).

70 Tiesas sēdē, atbildot uz Vispārējās tiesas uzdoto jautājumu, prasītājas uzturēja savu nostāju, ka to argumenti ir skaidri un konkrēti izklāstīti to procesuālajos rakstos.

71 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka prasītājas izvirza argumentus, kas izklāstīti 68. un 69. punktā, kuri aprobežojas ar vispārējiem un nepamatotiem apgalvojumiem, kas bieži vien ir formulēti vienā vai divos teikumos un ar kuriem tiek sniegta tikai vispārēja atsauce uz A.8. pielikumu, saskaņoti un saprotami nenorādot, kā šie argumenti, vēl jo mazāk eksperta ziņojums, uz kuru tie ir balstīti, varētu ietekmēt Komisijas secinājumu pamatotību apstrīdētajā lēmumā. Šādos apstākļos jākonstatē, ka šis arguments neatbilst šā sprieduma 65.–67. punktā izvirzītajām prasībām.

72 Līdz ar to prasītāju argumenti, kas pēc būtības attiecas uz atsevišķu apstrīdētajā lēmumā analizēto informācijas apmaiņu, kurā tie atsaucas uz A.8. pielikumu, nepareizu interpretāciju, jānoraida kā nepieņemami un, ņemot vērā vispārējo atsauci uz šo pielikumu, šis pielikums nav jāņem vērā.

73 Otrkārt, attiecībā uz argumentu par to, ka informācijas apmaiņai nav pretkonkurences rakstura, kurš ir balstīts uz norādi uz prasības pieteikuma A.9. pielikumu un atbildes raksta C.2. un C.3. pielikumu, pieņemamību jānorāda, ka pretēji Komisijas apgalvojumiem šie argumenti jāuzskata par pietiekami skaidriem un precīziem. Proti, no to procesuālajiem rakstiem Vispārējā tiesā skaidri izriet, kaut vai tikai kopsavilkuma veidā, ka, veicot informācijas apmaiņas kategorizāciju un norādot i) vispārējas diskusijas, kuras nevar uzskatīt par "komerciāli sensitīvām" valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū, ii) (specifiskākas) vai uz nākotni vērstas diskusijas, kas bija saistītas ar salīdzinoši nelieliem tirdzniecības apjomiem un kas nevarēja sniegt būtisku informāciju par iespējamām gaidāmajām valūtas kursa izmaiņām, un iii) diskusijas, kas bija saistītas ar lielākiem tirdzniecības apjomiem, bet kurām varēja būt viens hipotētisks pretkonkurences mērķis, proti, tirgotājs, kurš saņēma informāciju, to izmantoja, lai mēģinātu gūt peļņu, apsteidzot tirgotāju, kurš šo informāciju nodeva, prasītājas vēlas apstrīdēt Komisijas secinājumu, ka informācijas apmaiņai tiešsaistē bija pretkonkurences raksturs, ņemot vērā tās saturu, mērķi vai spēju "kropļot" konkurenci. Tādējādi prasītāju arguments uzskatāms par atbilstošu šā sprieduma 65. un 66. punktā minētās judikatūras prasībām un tādējādi ir pieņemams.

74 Turklāt, ņemot vērā šā sprieduma 67. punktā minēto judikatūru, A.9., C.2. un C.3. pielikums tiks ņemts vērā tikai tiktāl, cik tie atbalsta vai papildina prasītāju procesuālajos rakstos skaidri norādītos argumentus.

ii) Par prasītāju konkrēti apstrīdēto diskusiju pretkonkurences raksturu

75 Prasītājas konkrēti apstrīd Komisijas veikto interpretāciju par diskusijām, kuras tās iedalījušas pirmajā kategorijā (skat. šā sprieduma 73. punktu), proti, 2011. gada 14. jūnija, 5. augusta un 4. oktobra, 2012. gada 7. februāra un 1. jūnija, 2012. gada 14. maija, 2012. gada 11. aprīļa, 2012. gada 13. aprīļa, 2012. gada 9. maija, 2012. gada 5. jūnija, 2012. gada 25. aprīļa, 2012. gada 10. februāra, kā arī 2012. gada 25. aprīļa, 19. jūnija, 3. un 4. jūlija diskusijas, pamatojoties uz to, ka informācija, ar kuru notikusi apmaiņa šajās diskusijās, ir "informācija par tirgu", nevis komerciāli sensitīva informācija un ka tai nav pretkonkurences rakstura.

76 Lai noteiktu, vai Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka tirgotāji ir apmainījušies ar komerciāli sensitīvu informāciju, kurai ir pretkonkurences raksturs, ir jānovērtē minētās informācijas apmaiņas raksturs. Konkrētāk, ir jāanalizē, vai šī informācijas apmaiņa attiecās uz nepubliskotu informāciju, par kuru tirgotāji nevarēja zināt, attiecīgā gadījumā to apkopojot un anonimizējot, un it īpaši ir jāpārbauda šīs informācijas apmaiņas precizitāte un mērķis.

– Par 2011. gada 14. jūnija, 5. augusta un 4. oktobra un 2012. gada 7. februāra un 1. jūnija diskusijām

77 Komisija nav uzskatījusi, ka apstrīdētā lēmuma 107., 111., 122., 139., 150. un 504. apsvērumā ietvertās 2011. gada 14. jūnija, 5. augusta un 4. oktobra un 2012. gada 7. februāra un 1. jūnija diskusijas, kuru interpretāciju Komisija ir apstrīdējušas, ir komerciāli sensitīvas.

78 Pirmkārt, attiecībā uz 2011. gada 14. jūnija, 5. augusta un 4. oktobra un 2012. gada 7. februāra un 1. jūnija diskusijām, kas ir ietvertas apstrīdētā lēmuma 107., 111., 122., 139. un 150. apsvērumā, jākonstatē, ka Komisija uzskatīja, ka tās būtībā pierāda, ka piekļuve attiecīgajam diskusiju forumam ir balstīta uz iesaistīto tirgotāju savstarpējo uzticēšanos un ka šie paši tirgotāji darbojas slēgtā grupā, kas paredzēta savu pašu interešu atbalstam. Pēc Komisijas domām, šā lēmuma 139. un 150. apsvērumā minētā apmaiņa arī liecināja, ka *Credit Suisse* tirgotājs, kurš piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, pirms viņš tika pieņemts darbā *Credit Suisse*, bija pievienojies šim forumam kā darbinieks, pilnībā zinot, kā tas darbojas un ko nozīmē viņa dalība tajā.

79 Otrkārt, attiecībā uz 2011. gada 5. augusta diskusiju apstrīdētā lēmuma 504. apsvērumā Komisija uzskatīja, ka tā pierādīja, ka *Credit Suisse* tirgotājs, aktīvi nepiedaloties tirdzniecībā, par tām zināja.

80 Līdz ar to prasītāju argumentam, kas attiecas uz šā sprieduma 77. punktā minēto diskusiju, kuras tiek uzskatītas par komerciāli sensitīvām, kļūdainu kvalifikāciju, trūkst faktiska pamatojuma un tādējādi tas ir jānoraida.

– Par 2012. gada 14. maija diskusiju

81 Attiecībā uz 2012. gada 14. maija diskusiju, kas atspoguļota apstrīdētā lēmuma 209. apsvērumā, lasot to kopsakarā ar 196.–202. un 337.–341. apsvērumu, Komisija uzskatīja, ka tās laikā tirgotāji dalījās ar informāciju par savām pozīcijām ārpus iespējamo darījumu starp viņiem ietvariem, kā arī spekulācijām ar cenu par GBP/USD valūtu pāri. Tā secināja, ka šāda informācija, kas attiecās uz klientu pasūtījumiem, bija komerciāli sensitīva un tāda, kas veicināja pretkonkurences raksturu visai informācijas apmaiņai, kas notika attiecīgajā diskusiju forumā.

82 Prasītājas apstrīd Komisijas veikto šīs diskusijas interpretāciju, apgalvojot, ka tā attiecas uz vispārēju informāciju, tā neietver informāciju, kas attiecas uz potenciālajiem pasūtījumiem vai tirgotāju nostāju, un tādējādi tā atbilst "informācijas par tirgu" paziņošanai. Tās piebilda, ka atsauces uz "rhs light" un "LHS samlls cable" neattiecas uz summām, cenām vai klientiem un tātad tās ir anonimizētas. Tās secina, ka šī diskusija nepierāda, ka informācijas apmaiņa attiecīgajā diskusiju forumā ir pretkonkurences.

83 Komisija apstrīd prasītāju interpretāciju par attiecīgajām diskusijām.

84 Kā redzams no attiecīgās diskusijas izvilkuma, jāatzīmē, ka *Credit Suisse* tirgotājs šajā dienā piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā un ka plkst. 14.50.48 viņš pārējiem dalībniekiem paziņoja, ka viņam ir pasūtījumi pārdot nelielu daudzumu neprecizēta valūtu pāra, kas jāizpilda "fixing" ("rhs lights"). Plkst. 14.52.57 kāds tirgotājs viņam uzdeva jautājumu, lai noskaidrotu, vai tas ir GBP/USD valūtu pāris ("[c]able??"), un plkst. 14.55.51 dalījās ar informāciju, kas attiecas uz viņa turētajiem klientu pasūtījumiem, proti, pasūtījumiem pārdot nelielu daudzumu GBP/USD valūtu pāra, kas izpildāms "fixing" ("LHS samlls cable"). Tās pašas sarunas laikā cits tirgotājs pauda savu

viedokli par GBP/USD valūtas pāra vērtības pieaugumu (“feels like its just being put higher wsith sof eur/gbp and eur/usd running into some bids… ”), precizējot, ka viņam nav pasūtījumu attiecībā uz šo valūtu pāri.

85 Kā izriet no attiecīgās diskusijas stenogrammas, tirgotāji apmainījās ar informāciju, kas nebija publiska un attiecās uz konkrētiem pasūtījumiem, kuri viņiem bija, precizējot to veidu (pārdošanas pasūtījums “fixing”), attiecīgo valūtu pāri (GBP/USD) un to daudzumu. Līdz ar to aplūkotajā diskusijā ir atspoguļoti reāllaika komentāri par tirgotāju darbībām, kas veicināja komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņu.

86 Pat pieņemot, kā apgalvo prasītājas, ka informācija, ar kuru notika apmaiņa, bija anonimizēta, šis apstāklis neliedz to kvalificēt kā komerciāli sensitīvu informāciju, ciktāl šī informācija tās priekšmeta un detalizācijas pakāpes dēļ, kā arī tādēļ, ka tā nav pieejama konkurentiem, kas nepiedalās attiecīgajā diskusiju forumā, sniedz komerciālas priekšrocības tās saņēmējiem.

87 Šāda informācija tirgotājiem, kas specializējas šajā jomā, var viņus informēt par izmaiņām tirgū saistībā ar GBP/USD valūtu pāri pirms “fixing”, ņemot vērā, ka mazāk nozīmīgi pārdošanas pasūtījumi, kas jāizpilda “fixing”, ir mazāk spējīgi būtiski ietekmēt valūtas kursa izmaiņas. Tādējādi šādas informācijas paziņošana ļauj tirgotājiem attiecīgi pielāgot savas tirdzniecības stratēģijas un mazināt nenoteiktību, kas raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum.

88 Līdz ar to Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka 2012. gada 14. maija diskusijās bija ietverta komerciāli sensitīva informāciju, kas varēja veicināt attiecīgajā diskusiju forumā notikušās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

– *Par 2012. gada 11. aprīļa diskusiju*

89 Attiecībā uz 2012. gada 11. aprīļa diskusiju, kas atspoguļota apstrīdētā lēmuma 223. apsvērumā, lasot to kopsakarā ar 214.–221. un 337.–341. apsvērumu, Komisija uzskatīja, ka tā bija par konkrēta klienta tūlītēju pasūtījumu un ka šīs komerciāli sensitīvās informācijas izpaušana novērstu nenoteiktību, kas raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum, tādējādi ļaujot tirgotājiem labāk paredzēt tirgus plūsmas un pielāgot savas stratēģijas, lai gūtu labumu no izpaustās informācijas un no tās izrietošās tirgus pārskatāmības palielināšanās, un tādējādi varēja pastiprināt attiecīgās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

90 Prasītājas apgalvo, ka 2012. gada 11. aprīļa diskusija attiecas uz vispārēju informāciju, kas neietver potenciālus pasūtījumus vai tirgotāju nostāju. Tās piebilda, ka šajā diskusijā ietvertajā komentārā “lost some X” nav norādītas summas vai cenas un ka tirgū apgrozījās vairāki klienti, bet tas neļauj secināt nekādu konkrētu informāciju par kādu klientu. Tās secināja, ka tā pati diskusija attiecās uz tirgus informāciju, kurai nebija pretkonkurences tvēruma.

91 Komisija apstrīd prasītāju piedāvāto attiecīgās diskusijas interpretāciju.

92 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 223. apsvērumā ietvertais izvilkums no 2012. gada 11. aprīļa diskusijas apstiprina, ka plkst. 6.50.23 *UBS* tirgotājs informēja tirgotājus, ka tikko ir noslēdzis darījumu un pārdevis euro par sterliņu mārciņām (“lost some X”, proti, EUR/GBP valūtu pāri), un plkst. 6.50.23 precizēja, ka pēdējais minētais darījums attiecās uz darījuma partneri, kas parasti iet no viena tirgotāja pie otra (“usual geezer who does the rounds”). Daži minētā diskusiju foruma dalībnieki, tostarp konkrēti *Credit Suisse* tirgotājs, pateicās par šo informāciju (“ta”).

93 Jāuzskata, ka šī diskusija atklāj precīzas, aktuālas un konfidenciālas informācijas apmaiņu, jo ar to citiem tirgotājiem, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, tika izpausts attiecīgā pasūtījuma veids (nekavējoties), tā īstenošanas brīdis (šobrīd), attiecīgās valūtu pāris (EUR/GBP) un atsauce uz klienta veidu tikko noslēgtajā darījumā.

94 Attiecībā uz pēdējo minēto atsauci uz klienta veidu nevar piekrist prasītājām, kuras apgalvo, ka tā neļaujot secināt konkrētu informāciju par klientu. Proti, *UBS* tirgotāja atsauce uz darījuma partneri, kas "iet no viena tirgotāja pie otra", minētās apmaiņas kontekstā ir jāsaprot kā pietiekami specifiska, lai šie paši tirgotāji, kas ir jomas profesionāļi, tādējādi varētu ņemt vērā attiecīgā klienta raksturu, it īpaši tā informētību vai neinformētību. Šāds secinājums ir jāizdara, ņemot vērā, pirmkārt, precizējumu, ka runa ir par parastu darījuma partneri ("usual geezer"), un, otrkārt, to, ka neviens no tirgotājiem, kas pateicās par šo informāciju, nelūdza precizējumus par atsauci uz šo klientu. Kā Komisija ir uzskatījusi apstrīdētā lēmuma 40. apsvēruma b) punktā, lasot to kopsakarā ar 381. zemsvītras piezīmi, ko prasītājas nav apstrīdējušas, informācijas par attiecīgā klienta raksturu, tā informētību vai neinformētību, nodošana citiem tirgotājiem ir jāuzskata par tādu, kas var ļaut šīs informācijas saņēmējiem paredzēt iespējamās tirgus izmaiņas.

95 Šādos apstākļos informāciju, kas tika sniegta attiecīgās diskusijas laikā, nevarēja uzskatīt par vispārēju, pamatojoties tikai uz to, ka tajā nebija norādītas apgrozītās summas, valūtas kursa līmenis vai ka tā nebija saistīta ar potenciālajiem pasūtījumiem. Šajā ziņā pietiek ar norādi, ka "informācija par tirgu" pēc būtības ir vispārēji un anonimizēti apsvērumi par tirgus stāvokli, bet informācija, kas tika paziņota attiecīgās diskusijas laikā, bija acīmredzami atšķirīga.

96 Līdz ar to ir jāuzskata, ka attiecīgā informācijas apmaiņa bija komerciāli sensitīva, aktuāla un precīza un varēja novērst zināmu nenoteiktību, kas raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum. Tādējādi šī informācija ļāva tirgotājiem, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, labāk paredzēt tirgus izmaiņas attiecībā uz EUR/GBP valūtu pāri un pielāgot savas stratēģijas, lai gūtu labumu no izpaustās informācijas, un līdz ar to tā varēja veicināt attiecīgās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

97 Līdz ar to Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka 2012. gada 11. aprīļa diskusija attiecās uz komerciāli sensitīvu informāciju, kas varēja veicināt attiecīgajā diskusiju forumā notikušās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

– *Par 2012. gada 13. aprīļa diskusiju*

98 Attiecībā uz 2012. gada 13. aprīļa diskusiju, kas norādīta apstrīdētā lēmuma 224. apsvērumā, lasot to kopsakarā ar 214.–221. un 337.–341. apsvērumu, Komisija uzskatīja, ka tā attiecas uz komerciāli sensitīvu informāciju vai informāciju, kas saistīta ar tūlītējiem klientu pasūtījumiem, attiecīgajā diskusiju forumā darot zināmu konkrēta, neapkopota pasūtījuma apjomu vai virzienu vai klienta veidu, tādējādi novēršot zināmu nenoteiktību, kas raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū, un palielinot attiecīgā valūtu pāra kursa izmaiņu pārskatāmības pakāpi. Komisija no tā secināja, ka šī diskusija varēja veicināt attiecīgās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

99 Prasītājas apgalvo, ka informācijas apmaiņa, kas notika 2012. gada 13. aprīļa diskusijā, ir par "informāciju par tirgu", jo tā neattiecas uz potenciāliem tirgotāju pasūtījumiem vai pozīcijām. Piemēram, *Credit Suisse* tirgotāja lietotā frāze "lose more cable" esot anonimizēta un attiecināma uz aptuvenām summām un tā nenorādot cenu vai informāciju par klientiem. Prasītājas uzskata, ka termins "corp" ir vispārējs termins uzņēmuma apzīmēšanai, kas neļauj identificēt klientu.

100 Komisija apstrīd prasītāju izvirzīto attiecīgās diskusijas interpretāciju.

101 Šajā ziņā jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 224. apsvērumā iekļautais 2012. gada 13. aprīļa diskusijas izvilkums apstiprina, ka plkst. 9.56.42 *Credit Suisse* tirgotājs paziņoja citam attiecīgajā diskusiju forumā klātesošam tirgotājam informāciju par viņa pašreizējo darījumu par GBP/USD valūtas pāra pārdošanu 40 miljonu apmērā ar lielu uzņēmumu ("lose more cable 40 odd corp"), par ko šis cits tirgotājs viņam pateicās ("tks ratty").

102 Tādējādi aplūkotajā diskusijā nepārprotami atklājas, ka ir notikusi apmaiņa ar precīzu, aktuālu un no publiskās jomas izslēgtu informāciju, kas ir zināma tikai darījumā iesaistītajām pusēm, proti, tirgotājam un viņa klientam. Faktiski *Credit Suisse* tirgotāja sniegtajā informācijā par darījumu bija norādīta konkrēta summa (40 miljoni), attiecīgais valūtu pāris (GBP/USD), darījuma virziens (pārdošana) un atsauce uz klienta veidu (liels uzņēmums).

103 Šajā ziņā nevar piekrist prasītāju argumentam, ka vārds "corp", uz kuru *Credit Suisse* tirgotājs atsaucās attiecīgajā diskusijā, neļauj izdarīt secinājumu par attiecīgā klienta konkrēto identitāti. Proti, tas norāda klienta veidu, t.i., konkrēti – ka tas ir liels uzņēmums. Ir jānorāda, ka informācija par noteiktu lielu uzņēmumu un starptautisko uzņēmumu pasūtījumu plūsmu var tikt uzskatīta par informatīvu, jo tā ļauj tirgotājiem, kuru rīcībā ir šī informācija, paredzēt valūtas kursa izmaiņas attiecīgajam valūtu pārim, tādējādi novēršot zināmu nenoteiktību, kas raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum, un palielinot pārskatāmību minētajā tirgū par labu tikai šīs informācijas adresātiem.

104 Turklāt norādes par klienta veidu, šajā gadījumā "corp", noderīgumu apstiprina cita informācijas apmaiņa, kas minēta apstrīdētā lēmuma 278. un 280. apsvērumā, no kuriem izriet, ka šo norādi atzinīgi novērtēja tirgotāji, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā.

105 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka informācija, ar kuru tirgotāji apmainījās 2012. gada 13. aprīļa diskusijā, nevar tikt uzskatīta par "informāciju par tirgu" tikai tāpēc vien, ka tā neattiecas uz potenciāliem pasūtījumiem.

106 Līdz ar to Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka 2012. gada 13. aprīļa diskusijas attiecās uz komerciāli sensitīvu informāciju, kas varēja veicināt attiecīgajā diskusiju forumā notikušās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

– *Par 2012. gada 9. maija diskusiju*

107 Attiecībā uz 2012. gada 9. maija diskusiju, kas minēta apstrīdētā lēmuma 276. apsvērumā, lasot to kopsakarā ar 252.–257. un 337.–341. apsvērumu, Komisija uzskatīja, ka šīs diskusijas laikā *Barclays* tirgotājs vaicāja *Credit Suisse* tirgotājam par viņa tirdzniecības stratēģijas (īstenošanu), uz ko *Credit Suisse* tirgotājs atbildēja apstiprinoši, sniedzot sīkāku informāciju par tirgotajiem līmeņiem. Komisija uzskata, ka normālos tirgus apstākļos *Barclays* tirgotājam nebūtu bijis iemesla vai līdzekļu, lai iegūtu informāciju par to, ka *Credit Suisse* tirgotājs nesen "slēdzis savus piedāvājumus" ("cleared his bids"). Šīs komerciāli sensitīvās informācijas apmaiņa būtu devusi *Barclays* tirgotājam konkurences priekšrocības, jo tā būtu varējusi ietekmēt viņa turpmāko cenu noteikšanas rīcību, ļaujot viņam pielāgot savus piedāvājumus ("bids") mazāk konkurētspējīgam līmenim, zinot, ka *Credit Suisse* tirgotājs ir spējis izpildīt visus savus piedāvājumus.

108 Prasītājas apgalvo, ka 2012. gada 9. maija diskusija attiecas uz vispārīgiem apsvērumiem, ņemot vērā, ka atsauces uz pasūtījumiem neietver summas, cenas vai informāciju par attiecīgajiem klientiem un tādējādi ir anonimizētas. Šī diskusija neattiecas arī uz potenciāliem pasūtījumiem vai tirgotāju pozīcijām.

109 Turklāt, atbildot uz jautājumu, ko Vispārējā tiesa uzdeva procesa organizatorisko pasākumu ietvaros, prasītājas norādīja, ka attiecīgās diskusijas mērķis varēja būt izpētīt iespēju noslēgt darījumu starp tirgotājiem, kuri piedalījās šajā diskusijā, tomēr tās apgalvoja, ka nevar galīgi apstiprināt šo interpretāciju. Pakārtoti tās atkārtoja savu nostāju, saskaņā ar kuru attiecīgās diskusijas mērķis bija dalīties ar "informāciju par tirgu", lai šiem pašiem tirgotājiem atvieglotu izpratni par tirgu. Katrā ziņā, pat pieņemot, ka informācija, ar kuru notika apmaiņa, ir komerciāli sensitīva, tā esot vispārīga, anonīma, vēsturiska un nekonkrēta un neveicina pretkonkurences rīcību.

110 Komisija uzskata, ka informācija, kas tika izpausta attiecīgajā diskusijā, ir komerciāli sensitīva informācija, kas pārsniedz "informācijas par tirgu" jēdzienu, jo pēc būtības tā attiecas uz konkrētiem un aktuāliem tirdzniecības apjomiem.

111 Atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu saistībā ar procesa organizatorisko pasākumu, Komisija atkārtoja savu nostāju, saskaņā ar kuru attiecīgā diskusija esot apmaiņa ar faktisku informāciju, kas nav publiska un kas ļāva šīs informācijas saņēmējam pielāgot saviem klientiem piedāvāto cenu un pat mēģināt to paaugstināt, zinot, ka ir maz ticams, ka pēc savas tirdzniecības stratēģijas piemērošanas viņa konkurents turpinās tirgot attiecīgo valūtu pāri. Tā piebilda, ka *Credit Suisse* tirgotāja norādei par valūtas kursa kritumu nebūtu nozīmes, ja *Barclays* tirgotājs nezinātu, kurā valūtu pārī tikko tika izpildīti *Credit Suisse* tirgotāja piedāvājumi.

112 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka attiecīgās diskusijas laikā *Credit Suisse* tirgotājs atzina, ka ir paziņojis informāciju par savām tirdzniecības darbībām, precizējot tirdzniecības līmeņus, kas pēc savas būtības ir komerciāli sensitīva informācija ("yeh all filled"; "feels like its dropped 200 pips its only 40"). Tomēr iepriekš minētais diskusijas izvilkums, pretēji Komisijas apgalvojumam, neļauj secināt, ka šīs komerciāli sensitīvās informācijas apmaiņa būtu devusi *Barclays* tirgotājam konkurences priekšrocības, ciktāl tā būtu varējusi ietekmēt tā turpmāko cenu noteikšanas rīcību, ļaujot tam pielāgot savus piedāvājumus.

113 Pirmkārt, Komisijas apgalvojums, ka norādei par valūtas kursa līmeņiem "būtu jēga, ja abi [tirgotāji] būtu apsprieduši savu piedāvājumu izpildi kopumā, neatsaucoties uz konkrētu valūtu pāri", ņemot vērā minētās diskusijas saturu, ir spekulatīvs. Proti, nekas minētajā diskusijā vai kādā citā diskusijā, kas minēta apstrīdētajā lēmumā, neļauj secināt, ka tirgotāji apsprieda piedāvājumu izpildi *Credit Suisse* tirgotāja minētajos līmeņos attiecībā uz konkrēto valūtu pāri.

114 Otrkārt, attiecīgajā diskusijā nav nekā tāda, kas apstiprinātu Komisijas apgalvojumu, ka tirgotājs, kurš saņēma *Credit Suisse* tirgotāja sniegto informāciju, varēja zināt, ka ir maz ticams, ka viņa konkurents turpinās tirgot attiecīgo valūtu pāri. Tāpēc šis apgalvojums ir spekulatīvs.

115 Tomēr šādas spekulācijas neatbilst Komisijas pierādīšanas prasībām, lai juridiski pietiekami pierādītu pārkāpumu veidojošo faktu esamību (skat. spriedumu, 2012. gada 22. novembris, *E.ON Energie*/Komisija, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 71. punkts un tajā minētā judikatūra).

116 Līdz ar to, tā kā nav precīzākas informācijas, nevar secināt, ka šī diskusija ir samazinājusi vai novērsusi nenoteiktību tirgū tiktāl, ka būtu radījusi konkurences priekšrocības to saņēmējam.

117 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka Komisija nav pietiekami pierādījusi, ka 2012. gada 9. maija diskusija bija tāda, kas varēja veicināt *Credit Suisse* pārmestās rīcības pretkonkurences raksturu. Tāpēc prasītājām ir taisnība, apgalvojot, ka Komisija to nevarēja attiecināt uz *Credit Suisse*.

– *Par 2012. gada 5. jūnija diskusiju*

118 Attiecībā uz 2012. gada 5. jūnija diskusiju, kas izklāstīta apstrīdētā lēmuma 281. apsvērumā, lasot to kopsakarā ar 252.–257. un 337.–341. apsvērumu, Komisija uzskatīja, ka tā attiecās uz komerciāli sensitīvu informāciju, ņemot vērā, ka *UBS* tirgotājs izpauda informāciju par nesen izpildītu pasūtījumu, paziņojot konkrētu informāciju par valūtu pāri, valūtas maiņas kursu un klienta veidu, un bez šīs diskusijas *Credit Suisse* tirgotājam to nebūtu bijis iemesla vai iespējas zināt. Tomēr, zinot šādu informāciju, *Credit Suisse* tirgotājs būtu ieguvis konkurences priekšrocības, ja tāda paša veida klients lūgtu viņam veikt darījumu tajā pašā valūtu pārī, zinot, ka klients ir piekritis veikt darījumu pēc *UBS* tirgotāja iepriekš piedāvātā valūtas kursa. Tādējādi informācijas apmaiņa šo diskusiju laikā esot varējusi veicināt attiecīgās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

119 Prasītājas būtībā apgalvo, ka informācija, ar kuru notika apmaiņa šīs diskusijas laikā, attiecas uz "informāciju par tirgu", ņemot vērā, ka atsauces uz klientu pasūtījumiem bija anonimizētas, tajās nebija norādītas summas vai informācija par klientiem, bet tikai aptuvens valūtas kursa līmenis. Tās piebilda, ka nav skaidrs, vai atsauce uz "rooskies" attiecas uz konkrētu klientu.

120 Komisija apstrīd prasītāju izvirzīto attiecīgās diskusijas interpretāciju.

121 Šajā ziņā jāatzīmē, ka attiecīgās diskusijas izvilkums apstiprina, ka plkst. 8.38.40 *UBS* tirgotājs jautāja *Credit Suisse* tirgotājam, vai viņš ir saņēmis pārdošanas pasūtījumus ("are you see much eurusd selling Ratty"), un plkst. 8.44.28 precizēja, ka viena veida klients tikko bija iegādājies sterliņu mārciņas par ASV dolāriem pēc konkrētā valūtas kursa ("rooskies buying cable at 2530"). Atbildē plkst. 9.06.14 *Credit Suisse* tirgotājs paziņoja, ka neko nav saņēmis ("sry mate no"), un plkst. 9.06.24 piebilda, ka viņš ir novērojis, ka šī valūtu pāra kursa līmenis ir samazinājies ("nothing just saw it melt 100 pips"). Plkst. 9.06.44 *UBS* tirgotājs pateicās viņam par šo informāciju ("tks bro").

122 Saistībā ar attiecīgās diskusijas satura interpretāciju jāatzīmē, kā norādīts 121. punktā, ka informācija, ar kuru notika apmaiņa, attiecās uz precīzu, aktuālu un konfidenciālu informāciju, kas bija zināma tikai darījuma pusēm, proti, tirgotājam un viņa klientam, ciktāl tā attiecās uz pasūtījuma veidu, to daudzumu, attiecīgo valūtu pāri, attiecīgā valūtu pāra valūtas kursa līmeni un darījuma klienta veidu.

123 Neviens no prasītāju argumentiem nevar atspēkot iepriekš minēto secinājumu.

124 Pirmkārt, attiecībā uz atsauci uz "rooskies", attiecībā uz kuru neesot skaidrs, vai tā attiecas uz konkrētu klientu, ir jāuzskata, ka minētā atsauce, kas norādīta attiecīgajā diskusijā, jāsaprot kā tāda, kas identificē konkrētu klienta veidu, ņemot vērā, pirmām kārtām, *UBS* tirgotāja pateicību par šo informāciju un, otrām kārtām, faktu, ka tā neizraisīja papildu jautājumus no pārējo tirgotāju puses. Turklāt šo secinājumu apstiprina apstrīdētajā lēmumā minēto informācijas apmaiņu vispārējais konteksts, no kura izriet, ka atsauci uz šāda veida klientiem ("rooskies"" vai "roosky"; skat. apstrīdētā lēmuma 263. un 272. apsvērumu) citi tirgotāji vienmēr novērtēja atzinīgi, tādējādi

ļaujot prezumēt, ka viņu apziņā šī atsauce ir viegli identificējama kā tāda, kas norāda uz konkrētu attiecīgā klienta veidu, proti, tā informētību vai neinformētību, lai ļautu tirgotājiem paredzēt iespējamās tirgus izmaiņas un tikt atbalstītiem attiecībā uz viņu stratēģiskajiem lēmumiem.

125 Otrkārt, attiecībā uz valūtas kursa līmeņiem, kas, pēc prasītāju domām, attiecīgajā diskusijā tika norādīti aptuveni, ir jānorāda, ka šīs diskusijas interpretācija un it īpaši tās daļa par GBP/USD valūtu pāri, kas izklāstīta 121. punktā, ir acīmredzami pretrunā prasītāju ierosinātajai interpretācijai, jo minētais skaitlis ir ļoti precīzs.

126 Šādos apstākļos informāciju, ar kuru notika apmaiņa attiecīgās diskusijas laikā, nevar uzskatīt par vispārīgu vai par "informāciju par tirgu" tikai tāpēc, ka tā neattiecās uz potenciāliem pasūtījumiem. Līdz ar to Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka 2012. gada 5. jūnija diskusija attiecās uz komerciāli sensitīvu informāciju, kas varēja veicināt attiecīgajā diskusiju forumā notikušās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

– *Par 2012. gada 25. aprīļa diskusiju*

127 Attiecībā uz 2012. gada 25. aprīļa diskusiju, kas minēta apstrīdētā lēmuma 195. apsvērumā, lasot to kopsakarā ar 176.–182. un 337.–341. apsvērumu, Komisija uzskatīja, ka šajā diskusijā *Credit Suisse* tirgotājs nesniedza nekādu informāciju. Tomēr viņš, iespējams, bija klāt attiecīgajā diskusiju forumā laikā, kad notika diskusija par komerciāli sensitīvu informāciju, vai arī viņš minētajai diskusijai varēja piekļūt, pieslēdzoties vēlāk. Komerciāli sensitīvā informācija par nosacītajiem pasūtījumiem, ar kuriem tajā dienā notika apmaiņa attiecīgajā diskusiju forumā, visticamāk, būtu palielinājusi *Credit Suisse* tirgotāja pārliecību par iespējamām GBP/AUD valūtas pāra tirgus cenas izmaiņām, tādējādi ļaujot viņam pieņemt pamatotākus lēmumus par savu komerciālo stratēģiju un tādējādi gūt labumu no šāda līmeņa priviliģētas, tātad – pretkonkurences, informācijas.

128 Prasītājas apgalvo, ka attiecīgā diskusija attiecas uz "informāciju par tirgu", ņemot vērā, ka tajā nav ietverta informācija par potenciāliem pasūtījumiem vai tirgotāju pozīcijām. Lielākā daļa sniegtās informācijas patiesībā ietverot pieņēmumus par turpmākajām izmaiņām. Viņas piebilst, ka atsauce uz "hypo" nav atsauce uz klientu, bet gan uz darījuma partneri, kas sastopams elektroniskajās platformās, kuras darbojas ar vairākiem darījuma partneriem tirgū, un ka atsauce uz "russia selling eur" varētu attiekties uz publiski zināmu Krievijas Federācijas Centrālās bankas darbību.

129 Savā prasības pieteikumā un pēc tam arī atbildes rakstā prasītājas būtībā apgalvo, ka Komisija nav pietiekami pamatojusi, kādā veidā šī un citas diskusijas, kas analizētas šā sprieduma 137.–162. punktā, ļauj pierādīt tās apgalvojumus par to komerciāli sensitīvo raksturu un pretkonkurences raksturu, un ka ne tām, ne Vispārējai tiesai nav jānosaka, uz kuru diskusijas izvilkuma daļu Komisija atsaucas, ja nav precīza laika zīmoga.

130 Komisija apstrīd prasītāju izvirzīto attiecīgās diskusijas interpretāciju.

131 Šajā ziņā, ciktāl prasītāju apgalvojums, kas rezumēts šā sprieduma 129. punktā, var tikt saprasts kā pārmetums Komisijai par nepietiekamu pamatojuma izklāstu apstrīdētajā lēmumā, ir jānorāda, ka šī lēmuma 195. apsvērumā, lai gan tas ir izklāstīts lakoniski, ir skaidri un nepārprotami izklāstīti Komisijas apsvērumi par 2012. gada 25. aprīļa diskusijas komerciāli sensitīvo raksturu un pretkonkurences raksturu, un to izvilkums ir ietverts apstrīdētā lēmuma 191. apsvērumā. No šā lēmuma 195. apsvēruma izriet, ka šī diskusija tika vērsta pret *Credit Suisse*, pamatojoties uz to, ka

tā ļāva tās tirgotājam palielināt savu pārliecību par iespējamo GBP/AUD un GBP/NZD valūtu pāru tirgus cenas attīstību, tādējādi ļaujot viņam pieņemt pamatotākus lēmumus saistībā ar savu tirdzniecības stratēģiju.

132 Turklāt ir jānorāda, ka cita 2012. gada 25. aprīļa diskusijas izvilkuma, ko prasītājas iesniegušas Vispārējā tiesā, stenogrammas interpretācija apstiprina, ka tirgotāji apmainījās ar informāciju par to "pasūtījumiem, saistībā ar kuriem tiek gaidīts pirkums", precizējot attiecīgo valūtu pārus ar to izpildes aktivizēšanas līmeņiem, kā tas izriet no *UBS* tirgotāja jautājuma (plkst. 8.42.19: "what's the trigger point for all these gbp/aud and gbp/nzd longs to puke") un *HSBC* un *RBS* tirgotāju atbildēm (attiecīgi plkst. 8.42.36: "looking at 1.6040 as a bit of a lvi" un plkst. 8.42.56: "1.5500 gpaud...").

133 Informāciju, kas tika sniegta attiecīgās diskusijas laikā, pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, nevar uzskatīt par "informāciju par tirgu", ciktāl šāda informācija nepārprotami pārsniedz komentārus par tā vispārējo stāvokli.

134 Attiecīgā diskusija patiešām skaidri atklāj ļoti precīzas, aktuālas un konfidenciālas informācijas apmaiņu, ciktāl izpaustā informācija attiecas uz klientu pasūtījumu veidiem, to virzienu, aktivizācijas līmeņiem un attiecīgajiem valūtu pāriem, kas zināmi tikai darījuma pusēm, proti, tirgotājam un viņa klientam. Tādējādi šī diskusija atspoguļo tirgotāju darbības komentārus reāllaikā, kuru rezultātā notika apmaiņa ar komerciāli sensitīvu informāciju, kas var palielināt pārskatāmību starp tirgotājiem un samazināt nenoteiktību tirgū, sniedzot viņiem priekšrocības.

135 Šo secinājumu neatspēko prasītāju vienkāršais apgalvojums, ka konkrētā informācija, kas tika paziņota attiecīgās diskusijas laikā, attiecās uz spekulācijām par turpmāko izmaiņu gaitu. Patiešām, papildus šā argumenta vispārīgajam raksturam tas, ka noteikta informācija, ar kuru notika apmaiņa, netiek uzskatīta par komerciāli sensitīvu, nepiešķir vispārīgu raksturu diskusijai kopumā. Turklāt jāatzīmē – tas, ka nav zināms, uz ko precīzi attiecas atsauces "hypo" vai "russia selling eur", nenozīmē, ka minētajai tirdzniecībai tiek piešķirts vispārīgs raksturs, jo pietiek ar to, ka šāda atsauce ļauj precizēt attiecīgā klienta raksturu, tā informētību vai neinformētību (skat. šā sprieduma 94. punktu), un prasītājas to neapstrīd.

136 Līdz ar to Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka 2012. gada 25. aprīļa diskusijas attiecās uz komerciāli sensitīvu informāciju, kas varēja veicināt attiecīgajā diskusiju forumā notikušās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

– *Par 2012. gada 10. februāra diskusiju*

137 Attiecībā uz 2012. gada 10. februāra diskusiju, kas minēta apstrīdētā lēmuma 228. apsvērumā, lasot to kopsakarā ar 214.–221. un 337.–341. apsvērumu, Komisija uzskatīja, ka šīs diskusijas laikā *Credit Suisse* tirgotājs nesniedza nekādu informāciju. Tomēr viņš varēja būt klāt attiecīgajā diskusiju forumā laikā, kad notika šī diskusija, vai arī viņš varēja piekļūt šai diskusijai vēlāk. Komisija apgalvo, ka komerciāli sensitīvā informācija par tūlītējiem pasūtījumiem, ar kuriem tajā dienā notika apmaiņa attiecīgajā diskusiju forumā, varēja palielināt *Credit Suisse* tirgotāja pārliecību par iespējamām izmaiņām tirgus cenā, tādējādi ļaujot viņam pieņemt pamatotākus lēmumus attiecībā uz savu komerciālo stratēģiju.

138 Prasītājas apgalvo, ka attiecīgā informācijas apmaiņa attiecas uz "informāciju par tirgu", ņemot vērā, ka tajā nav ietverta informācija, kas attiecas uz potenciālajiem pasūtījumiem vai tirgotāju pozīcijām. Viņuprāt, šīs apmaiņas laikā tirgotāji spekulēja par konkrēta darījuma partnera ("JP")

turpmāko tirdzniecību, nebūdami pārliecināti. Tās piebilst, ka atsauce, konkrēti – "corp", ir vispārīgs un anonimizēts korporācijas apzīmējums, no kura nevar secināt, ka tas attiecas uz konkrētu klientu.

139 Komisija apstrīd prasītāju piedāvāto attiecīgās informācijas apmaiņas satura interpretāciju.

140 Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 228. apsvērumā nav ietverta attiecīgās diskusijas stenogramma. Attiecīgajā apsvērumā Komisija norādīja, ka tas attiecās uz informācijas apmaiņu par darījuma partneri, kas vēlējās noslēgt konkrētu darījumu un pārdošanas pasūtījumu ("exchange of information regarding JPMorgan ('JP') getting a specific trade and still trying to se"). Šī diskusija tika attiecināta uz *Credit Suisse*, pamatojoties uz to, ka tā bija ļāvusi savam tirgotājam palielināt pārliecību par iespējamo tirgus cenas izmaiņu, tādējādi ļaujot viņam pieņemt informētākus lēmumus par savu tirdzniecības stratēģiju.

141 Ņemot to vērā, jāatzīmē, ka prasītāju iesniegto 2012. gada 10. februāra informācijas apmaiņas izvilkumu izlasīšana sniedz apstiprinājumu tam, ka plkst. 10.12.14 *UBS* tirgotājs norādīja, ka konkrēta darījuma partneris tikko ir noslēdzis darījumu ("JP had the trade"). Plkst. 10.12.46 *HSBC* tirgotājs pateicās viņam par šo informāciju un lūdza papildu informāciju par to, vai ir vērts pārdot GBP/USD valūtu pāri ("thx", "cable worth a sell?"), uz ko *UBS* tirgotājs laikā no plkst. 10.13.35 līdz plkst. 10.14.08 atbildēja apstiprinoši, turklāt precizējot, ka šim konkrētajam darījuma partnerim ir tūlītējs pasūtījums par EUR/GBP valūtu pāri un tās valūtas kursa līmeni ("yep", "eurgbp held here at 57–60 pops draghi", "but i thik that plmub in JP is still rying to sell X"). Visbeidzot, plkst. 10.15.32 *Barclays* tirgotājs informēja citus attiecīgajā diskusiju forumā klātesošos tirgotājus, ka viņš tikko pārdevis 100 miljonus euro lielam uzņēmumam ("sold ton eur for a corp").

142 Tādējādi 2012. gada 10. februārī notikušajā diskusijā esot notikusi precīzas, aktuālas un konfidenciālas informācijas apmaiņa, jo tajā konkurentiem, kas piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, tika atklāti klientu pasūtījumi, kurus citi dalībnieki ir noslēguši vai tikko noslēguši, norādot attiecīgos valūtu pārus, to valūtas kursu līmeņus un konkrētu darījuma partneri minētajiem pasūtījumiem. Tādējādi šajā diskusijā, kas atspoguļo atgriezenisko saiti reāllaikā par tirgotāju darbībām un pozīcijām, notika komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa.

143 Turklāt, kā skaidri izriet no iepriekš minēto diskusiju izvilkuma, tirgotāji apmainījās ar viedokļiem par iespēju pārdot sterliņu mārciņas par ASV dolāriem. Šāda informācijas apmaiņa, kas būtībā ir saistīta ar tirdzniecības stratēģijas noteikšanu, pēc savas būtības ir pretrunā autonomijai, kas saskaņā ar šā sprieduma 45. punktā minēto judikatūru uzņēmējam ir jāparāda tirgū, nosakot politiku, ko tas plāno īstenot šajā tirgū.

144 Šajā ziņā nevar piekrist prasītājām, kuras apgalvo, ka atsauce uz "corp", kas esot anonimizēta un vispārīga, nav specifiska attiecībā uz klientu. Proti, neatkarīgi no tā, vai ar šo atsauci ir norādīts konkrēts klients, jāatgādina, kā norādīts šī sprieduma 94. punktā, ka ar klienta veidu, proti, informēts vai neinformēts klients, kā šajā gadījumā – liels uzņēmums, ir pietiekami, lai tirgotāji, kas ir profesionāļi šajā jomā, varētu paredzēt iespējamās tirgus izmaiņas un tikt atbalstīti attiecībā uz viņu stratēģiskajiem lēmumiem.

145 Līdz ar to Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka 2012. gada 10. februāra diskusijas attiecās uz komerciāli sensitīvu informāciju, kas varēja veicināt attiecīgajā diskusiju forumā notikušās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

– *Par 2012. gada 25. aprīļa, 19. jūnija un 3. un 4. jūlija diskusijām*

146 Attiecībā uz 2012. gada 25. aprīļa, 19. jūnija un 3. un 4. jūlija informācijas apmaiņām, kas minētas apstrīdētā lēmuma 285. apsvērumā, lasot to kopsakarā ar 337.–341. apsvērumu, Komisija uzskatīja, ka *Credit Suisse* tirgotājs, kurš šajās informācijas apmaiņās nekādu informāciju nesniedza, tomēr piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā un tādējādi tam bija piekļuve šīm diskusijām. Būtībā tā uzskatīja, ka kumulatīvā apmaiņa ar komerciāli sensitīvu informāciju palielināja šī tirgotāja pārliecības līmeni par apspriesto valūtu pāru tirgus cenu iespējamo virzību, tādējādi ļaujot viņam pieņemt pamatotākus lēmumus par savu tirdzniecības stratēģiju. Konkrētāk, tirgotāji esot dalījušies ar informāciju par tirdzniecības darbībām attiecībā uz valūtām, tostarp EUR/JPY un USD/JPY (2012. gada 25. aprīļa informācijas apmaiņa), GBP/USD (2012. gada 19. jūnija informācijas apmaiņa), EUR, USD/JPY un GBP/USD (2012. gada 3. jūlija informācijas apmaiņa), EUR un GBP/USD (2012. gada 4. jūlija informācijas apmaiņa).

147 Prasītājas apgalvo, ka iepriekš minētā informācijas apmaiņa ir vispārīga informācija par tirgu. Tā esot anonimizēta un neattiecoties uz potenciāliem pasūtījumiem un tirgotāju un klientu pozīcijām. Attiecībā uz 2012. gada 19. jūnija, 3. un 4. jūlija informācijas apmaiņām – tās neattiecas uz apgrozītajiem apjomiem vai to cenu. Tās piebilst, ka šajās informācijas apmaiņās lietotie vārdi, piemēram, "lev" (2012. gada 25. aprīļa un 19. jūnija informācijas apmaiņa) vai "models" (2012. gada 4. jūlija informācijas apmaiņa) arī ir anonimizēti un vispārīgi. Tās uzskata, ka nav skaidrs, vai termini "m/e", "rm", "rusky", "Russia", "roosides" (2012. gada 19. jūnija informācijas apmaiņa), "rusky" (2012. gada 3. jūlija informācijas apmaiņa), "models", "range guy" un "desert" (2012. gada 4. jūlija informācijas apmaiņa) attiecas uz konkrētiem klientiem. Visbeidzot, frāze "51.3 is the nod" (2012. gada 4. jūlija apmaiņa) esot atsauce uz ekonomiskiem datiem, nevis tirgus cenu.

148 Komisija apstrīd prasītāju sniegto attiecīgās informācijas apmaiņas interpretāciju.

149 Pirmkārt, attiecībā uz 2012. gada 25. aprīļa diskusiju ir jākonstatē, ka no prasītāju iesniegtā izvilkuma izriet, ka tirgotāji dalījās ar precīzu un aktuālu informāciju par savām nesenajām tirdzniecības darbībām un it īpaši par apgrozītajām summām un to valūtas kursa līmeņiem (*RBS* tirgotājs plkst. 9.56.44: "i lost a coupel of ton around 40 earlier" un *Barclays* tirgotājs plkst. 10.05.44: "lost ton"), klientiem un attiecīgajiem valūtu pāriem (*UBS* tirgotājs plkst. 10.03.25: "lev buys usdjpy – gt track record" un *HSBC* tirgotājs plkst. 10.04.54: "anyone get paid there in euro"). Turklāt daži tirgotāji apsprieda tirgū izmantojamās stratēģijas, konkrētāk, ieteica, ka tirgotājiem nevajadzētu veikt darījumu, par vienu valūtu pērkot citu valūtu (*RBS* tirgotājs plkst. 9.57.11: "but def not right time to be long yet", *Barclays* tirgotājs no plkst. 9.57.24 līdz plkst. 9.57.26: "nope" un "agree"), vai arī ieteica pirkt kādu konkrētu valūtu (*Barclays* tirgotājs plkst. 10.13.50: "get eur now").

150 Pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, šāda informācija ir komerciāli sensitīva un var palielināt pārskatāmību tirgū par labu tikai tiem tirgotājiem, kuri piedalās attiecīgajā diskusiju forumā, un atbalstīt viņus attiecībā uz viņu stratēģiskajiem lēmumiem. Tādējādi šādas informācijas izpaušana pēc savas būtības ir pretrunā autonomijas prasībai, kas saskaņā ar šā sprieduma 45. punktā minēto judikatūru uzņēmējam ir jāīsteno tirgū, nosakot politiku, ko tas plāno īstenot šajā tirgū.

151 Šajā ziņā nevar piekrist prasītāju argumentam, ka jēdziens "lev" neļauj secināt konkrētā klienta identitāti. Pat ja tas tā būtu, šis vārds norāda uz tā veidu, t.i., vai tas ir informēts vai neinformēts, proti, ka runa ir par alternatīvo ieguldījumu fondu (līdzekļi, saistībā ar kuriem tiek izmantots sviras efekts), tādējādi ļaujot tirgotājiem, kuru rīcībā ir šī informācija, paredzēt valūtas kursa

izmaiņas attiecīgajam valūtu pārim (skat. šā sprieduma 94. punktu). Turklāt norādes par klienta veidu, šajā gadījumā "lev", noderīgumu apstiprina cita informācijas apmaiņa, kas minēta apstrīdētā lēmuma 264. un 268. apsvērumā, no kuriem izriet, ka tirgotāji, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, šo norādi novērtēja atzinīgi.

152 Līdz ar to ir jāapstiprina Komisijas secinājums par tās informācijas pretkonkurences tvērumu, ar kuru tirgotāji apmainījās 2012. gada 25. aprīlī.

153 Otrkārt, attiecībā uz 2012. gada 19. jūnija diskusiju jānorāda – kā izriet no tās izvilkuma, ko iesniedza prasītāja –, ka tirgotāji dalījās ar informāciju par savām tirdzniecības darbībām, tostarp it īpaši ar informāciju par klientu veidiem un valūtas kursa līmeņiem attiecībā uz konkrētiem valūtu pāriem (*UBS* tirgotājs plkst. 6.42.12: "m/e sniffing in eurusd", plkst. 6.42.20: "passes here on teh 15th price", cits *UBS* tirgotājs plkst. 7.14.24: "got cable fromrm high 80s, lively last time he dealt", *HSBC* tirgotājs plkst. 7.15.02: "Russia gave me a fex clips off highs too" un *Barclays* tirgotājs plkst. 8.09.53: "lev guys selling eur").

154 Attiecīgajā diskusijā sniegtā informācija attiecās uz pašreizējiem un potenciālajiem darījumiem un tajā tika precīzi norādīti attiecīgie valūtu pāri un klientu veidi. Šādai informācijai, kas principā ir zināma tikai tirgotājam un viņa klientam, ir komerciāli sensitīvs raksturs.

155 Pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, apstāklis, ka atsauces uz klientiem, kas izriet no strīdīgās diskusijas, neļauj norādīt konkrētus klientus, nav tāds, lai apšaubītu šīs diskusijas komerciāli sensitīvo raksturu. Klienta veids ir pietiekami atbilstoša norāde, lai noteiktu, vai ar klientu noslēgtais darījums ir informatīvs attiecībā uz izmaiņām tirgū, tādējādi ļaujot piešķirt priekšrocību tirgotājiem, kuru rīcībā ir šī informācija, salīdzinājumā ar viņu konkurentiem, kuri nepiedalās attiecīgajā diskusiju forumā. Turklāt attiecīgā klienta veida izpaušanas nozīmīgumu apstiprina *Credit Suisse* tirgotāja pateicība pēc šīs informācijas saņemšanas (plkst. 6.42.25: "ta").

156 Līdz ar to jāuzskata, ka 2012. gada 19. jūnija diskusijas laikā paziņotā informācija, ņemot vērā tās komerciāli sensitīvo raksturu, precizitāti un aktualitāti, nevar tikt uzskatīta tikai par vispārīgu informāciju par tirgu.

157 Treškārt, no 2012. gada 3. jūlija diskusijas izvilkuma izriet, ka tirgotāji viens otram paziņoja informāciju par klientu pasūtījumu plūsmām attiecībā uz valūtu pāriem un attiecīgā klienta veidu ("rusky sells euros", "seeing few usdjpy sellers", "rusky sold cable"). Protams, informācijā, ar kuru notika apmaiņa, netika norādītas apgrozītās summas vai konkrētie valūtas kursi. Tomēr šis apstāklis pats par sevi nenozīmē, ka pārējai informācijai, ar kuru notika apmaiņa, ir vispārīgs raksturs. Tomēr informācijas izpaušana par pasūtījumiem, šajā gadījumā par pirkšanu un pārdošanu, par attiecīgo valūtu pāri un par klienta veidu ir uzskatāma par komerciāli sensitīvu. Turklāt prasītājas nesniedz nekādus paskaidrojumus, kas varētu atspēkot šādas konfidenciālas informācijas apmaiņas noderīgumu attiecīgajā diskusiju forumā, izņemot to, ko Komisija izmantojusi apstrīdētajā lēmumā saistībā ar priekšrocību, kuru tirgotāji būtu varējuši gūt no to tirdzniecības stratēģijām.

158 Šādos apstākļos ir jāapstiprina Komisijas secinājums par 2012. gada 3. jūlijā notikušās diskusijas starp tirgotājiem pretkonkurences raksturu.

159 Ceturtkārt, no 2012. gada 4. jūlija informācijas apmaiņas izvilkuma ir redzams, ka plkst. 8.46.30 *Barclays* tirgotājs pārējiem attiecīgā diskusiju foruma dalībniekiem paziņoja informāciju par to, ka viena veida klients pērk euro ("range guy buys eur"), un ka plkst. 8.46.44 *UBS* tirgotājs

savukārt norādīja informāciju par cita veida klienta pirkumu GBP/USD ("desert buys cable"). *Credit Suisse* tirgotājs dažu turpmāko minūšu laikā pateicās par šo informāciju ("ta"). Plkst. 10.12.00 *Barclays* tirgotājs jautāja citiem attiecīgajā diskusiju forumā klātesošajiem tirgotājiem, vai viņi zina par euro pārdošanu ("anyone seeing this eur selling"). Plkst. 10.25.39 tas pats tirgotājs norādīja, ka viņam ir zināms par klientu veidu, kas joprojām pārdod euro. No plkst. 13.08.19 līdz plkst. 13.08.21 *UBS* tirgotājs sniedza informāciju par klienta veidu, kurš pārdeva sterliņu mārciņas par ASV dolāriem ("models in selling on the toy here", "betty"), uz ko *Barclays* tirgotājs atbildēja, norādot, ka viņš apstiprina, ka ir izdarījis tādu pašu novērojumu ("same").

160 Šajā ziņā, protams, jāatzīmē, ka informācija, ar kuru notika apmaiņa, neattiecas uz šiem darījumiem piemērojamiem apjomiem vai valūtas kursiem. Tomēr šāda konfidenciāla rakstura informācija, pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, nevar tikt uzskatīta par vispārīgu un anonimizētu. Patiesībā tādējādi tirgotājiem, kas piedalās attiecīgajā diskusiju forumā, tiek sniegtas ziņas par konkrētām valūtas tirdzniecības darbībām, ko ar šiem tirgotājiem veic konkrēta veida klienti, kas ir specifiskas attiecībā uz šo klientu informētību vai neinformētību un kas principā ir zināmas tikai šajos darījumos iesaistītajiem tirgotājiem.

161 Turklāt *Barclays* tirgotāja uzdotais jautājums liecina par šādas informācijas apmaiņas lietderību starp tirgotājiem, kas piedalās attiecīgajā diskusiju forumā, lai sniegtu tiem priekšrocības salīdzinājumā ar citiem tirgus dalībniekiem, kuriem nebija piekļuves šai informācijai. Šādos apstākļos, kā uzskatīja Komisija, šīs informācijas pieejamības nodrošināšana tirgotājiem tādējādi varētu ļaut viņiem kā šīs jomas profesionāļiem paaugstināt pārliecības līmeni par apspriežamo valūtu pāru tirgus cenu iespējamo virzību, tādējādi ļaujot viņiem pieņemt pamatotākus lēmumus par savām tirdzniecības stratēģijām.

162 Līdz ar to Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka 2012. gada 25. aprīļa, 19. jūnija un 3. un 4. jūlija diskusijas attiecās uz komerciāli sensitīvu informāciju, kas varēja veicināt attiecīgajā diskusiju forumā notikušās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu.

– *Secinājumi par prasītāju konkrēti apstrīdētajām diskusijām*

163 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasītāju argumenti par informācijas apmaiņas pretkonkurences rakstura neesamību un attiecīgā laika pierādījumu nepietiekamību, lai pierādītu šo raksturu, ciktāl tie ir vērsti pret specifiskām diskusijām, kas minētas šā sprieduma 73. punktā minētajā pirmajā kategorijā, ir jānoraida, izņemot to, kas attiecas uz 2012. gada 9. maija informācijas apmaiņu, jo tā, pretēji tam, ko Komisija ir norādījusi apstrīdētajā lēmumā, nevar apstiprināt *Credit Suisse* pārmestās informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu. Attiecībā uz šo pēdējo informācijas apmaiņu turpmāk būs jānosaka, vai šī Komisijas kļūda ir tāda, kas ietekmē secinājumus, kuri raksturo *Credit Suisse* pārmesto pārkāpumu, un to rezultātā uzliktā naudas soda pamatotību.

iii) Par konkrēti neapstrīdēto diskusiju pretkonkurences raksturu

164 Prasītājas kopumā apstrīd diskusiju pretkonkurences raksturu, un šīs diskusijas tās iedalījušas šā sprieduma 73. punktā minētajā otrajā un trešajā kategorijā. Pirmkārt, tās apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma 126.–129., 142., 147., 183., 185.–195., 208., 210., 225.–228., 234.–238., 245.–250., 258.–275., 277.–280., 282.–285., 291.–295. un 473. apsvērumā analizētās diskusijas neesot ļāvušas sniegt informāciju par paredzamām valūtas kursa izmaiņām, ņemot vērā attiecīgos samērā nelielos

apjomus. Otrkārt, apstrīdētā lēmuma 113.–121., 184., 195., 204.–207., 211.–213. un 228. apsvērumā analizētajām diskusijām varēja būt tikai viens pretkonkurences mērķis, proti, "izstumt" tirgotāju, kas izpauda informāciju.

165 Vispirms, runājot par apstrīdētā lēmuma 126.–129., 142., 147. un 291.–295. apsvērumā minētajām diskusijām, kas ietilpst šā sprieduma 73. punktā minētajā otrajā kategorijā, un apstrīdētā lēmuma 113.–121. apsvērumā minētajām diskusijām, kas ietilpst šī sprieduma 73. punktā minētajā trešajā kategorijā, tās neietilpst pretkonkurences rīcībās, ko Komisija ir norādījusi minētā lēmuma 337.–341. apsvērumā.

166 Proti, pirmkārt, Komisija būtībā uzskatīja, ka apstrīdētā lēmuma 126.–129. apsvērumā ietvertās diskusijas pierāda, ka tirgotāji, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, saprot un sagaida, ka informācija, ar kuru tie dalījās, tiks izmantota viņu kopīgajās interesēs, nevis pret viņu attiecīgajām interesēm. Otrkārt, attiecībā uz apstrīdētā lēmuma 142. apsvērumā minēto diskusiju Komisija 144. apsvērumā norādīja, ka tā pierādīja, ka tirgotāji atvainojās, ja tie nerīkojās atbilstoši gaidītajam. Treškārt, pēc Komisijas domām, no apstrīdētā lēmuma 147. apsvēruma izriet, ka strīdīgajā diskusiju forumā notika informācijas apmaiņa, lai palīdzētu konkurentiem. Ceturtkārt, apstrīdētā lēmuma 291.–295. apsvērumā minētās diskusijas liecinot par atsevišķiem koordinācijas gadījumiem, nevis par pretkonkurences rīcībām, ko Komisija konstatējusi attiecībā pret *Credit Suisse*. Piektkārt, Komisija uzskata, ka apstrīdētā lēmuma 113.–121. apsvērumā minētās diskusijas būtībā pierādot, ka aplūkojamā diskusiju foruma dalībnieki ir daļa no slēgta uzticības loka.

167 Turpinājumā, runājot par diskusijām, kas ietilpst šā sprieduma 73. punktā minētajā otrajā kategorijā un ir analizētas apstrīdētā lēmuma 183., 185.–195., 208., 210., 225.–228., 234.–238., 245.–250., 258.–275., 277.–280., 283.–285. un 473. apsvērumā, no tām izriet, ka tirgotāji, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, ir plaši un atkārtoti apmainījušies ar informāciju par pašreizējiem darījumiem, tostarp nesen veiktajiem darījumiem, vai nākotnes darījumiem, piemēram, par konkrētu valūtu pāriem, apjomiem, virzieniem, tirdzniecības nosacījumiem un klientu veidiem, uz kuriem attiecas šie darījumi. Vairākos gadījumos viņi lūdza citu tirgotāju padomus par tirgošanas veidu un par konkrētu valūtu vai valūtu pāri, norādīja, ka konkrēts darījums, ko veicis kāds no citiem iesaistītajiem tirgotājiem, ir izmainījis konkrētas valūtas vērtību, izraisot to "stop" pasūtījumu izpildi, dalījās ar saviem uzskatiem par to, kā tirgot, un paziņoja līmeni, kādā darījums tika izpildīts.

168 Turklāt tirgotāji apmainījās ar informāciju par "īsajām" vai "garajām" atvērtajām riska pozīcijām, konkrētajām valūtām, uz kurām attiecas šīs pozīcijas, un atsevišķos gadījumos par saviem nodomiem vai pat stratēģijām, proti, ka viņi dod priekšroku nepārdot konkrētu valūtu, kas atrodas "garajā" pozīcijā, un paturēt to savā portfelī, ka viņi negrasījās slēgt savas "īsās" pozīcijas, jo nogaidīja, kamēr konkrētās valūtas vērtība samazināsies vēl vairāk, un ka viņi negrasījās pirkt konkrētu valūtu par citu valūtu, kamēr valūtas kurss nebūs nokrities līdz noteiktam līmenim.

169 Runājot par diskusijām, kas ietilpst šā sprieduma 73. punktā minētajā trešajā kategorijā, kas ietvertas apstrīdētā lēmuma 184., 195., 204.–207., 211.–213. un 228. apsvērumā un kuru saturu prasītājas nav apstrīdējušas, no tām izriet, ka tirgotāji plaši un atkārtoti apmainījās ar aktuālo vai uz nākotni vērsto komerciāli sensitīvo informāciju par dažādu veidu pasūtījumiem, kas saņemti no klientiem, par valūtas pāriem un par specifiskiem valūtas maiņas kursiem, attiecīgo klientu apjomiem un veidu.

170 Starp tirgotājiem, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, notikušo diskusiju saturs, tostarp šī sprieduma 167. un 169. punktā minētās diskusijas, liecina, ka tirgotāji pēc savas iniciatīvas vai pēc pieprasījuma izpauda komerciāli sensitīvu informāciju, ko citi tirgotāji varēja izmantot, lai veiktu savas tirdzniecības darbības vai definētu savu tirdzniecības stratēģiju, paredzot valūtas kursa izmaiņas. Tādējādi šādas informācijas apmaiņa palielināja pārskatāmību starp attiecīgā pārkāpuma dalībniekiem.

171 No tā izriet, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, informācijas apmaiņai, it īpaši tai, kas ietilpst šā sprieduma 73. punktā minētajā trešajā kategorijā, nav vienota hipotētiska pretkonkurences mērķa izstumt tirgotāju, kurš dalās ar informāciju, liekot tirgum attīstīties pretēji tā interesēm, bet gan samazināt tirgū pastāvošo nenoteiktību par labu iesaistītajiem tirgotājiem, kaitējot to klientiem un citiem konkurentiem.

172 Turklāt nevar piekrist prasītājām, kas apgalvo, ka iespējamais nelielais darījumu apjoms, kas tika apspriests dažās informācijas apmaiņās, nevarēja sniegt informāciju par paredzamajām valūtas kursu izmaiņām. Šis prasītāju arguments ir pretrunā apstrīdētajā lēmumā izdarītajam konstatējumam, kuru tās turklāt nav apstrīdējušas un saskaņā ar kuru informācijas apmaiņa, kas tika attiecināta uz *Credit Suisse*, attiecās uz darījumiem, kuru apjoms bija ievērojams.

173 Katrā ziņā vienīgā kritērija, kas attiecas uz apstrīdētajā lēmumā izvērtētajā informācijas apmaiņā apspriesto darījumu apjomu, saglabāšana, lai novērtētu šīs informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturu, radītu sekas, ka informācijas apmaiņa netiktu izvērtēta kopumā un no LESD 101. panta 1. punkta pārkāpuma tvēruma nepamatoti tiktu izslēgta liela daļa šīs informācijas apmaiņas, kurai, ņemot vērā tās būtībā konfidenciālo un stratēģisko raksturu, nevajadzēja notikt.

174 Līdz ar to diskusiju, kuru interpretācija ir galīga un pierādīta, pretkonkurences raksturs tiks ņemts vērā, izvērtējot prasītāju izvirzīto otro un trešo pamatu, kas saistīti ar "ierobežojuma mērķa dēļ" un vienota un turpināta pārkāpuma esamību, kuri tiks izskatīti turpmāk.

175 Jāsecina, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, ar savu tiešo, padziļināto un pastāvīgo saziņu, izmantojot biežas informācijas apmaiņas attiecīgajā diskusiju forumā, kas attiecās uz aktuālo vai uz nākotni vērsto komerciāli sensitīvo informāciju, kāda ir izvērtēta šā sprieduma 81.–106., 118.–162. un 167.–169. punktā, tirgotāji darīja zināmu savu kopīgo nodomu sadarboties valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū, tādējādi apzināti aizstājot konkurences riskus ar savstarpēju praktisku sadarbību, kas var ietekmēt to rīcību tirgū un atklāt rīcību, ko plānoja īstenot to konkurenti, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā. Ņemot vērā šā sprieduma 45.–47. punktā minēto judikatūru, Komisija tātad ir pamatoti uzskatījusi, ka šī informācijas apmaiņa var tikt kvalificēta kā pretkonkurences nolīgumi un/vai saskaņotas darbības LESD 101. panta izpratnē.

176 Turklāt jānorāda, ka Komisijas secinājums, saskaņā ar kuru informācijas apmaiņu var kvalificēt kā pretkonkurences nolīgumus un/vai saskaņotas darbības LESD 101. panta izpratnē, ir pamatots pat tad, ja netiek ņemtas vērā 2012. gada 9. maija diskusijas, kas analizētas apstrīdētā lēmuma 276. apsvērumā un izvērtētas šā sprieduma 107.–117. punktā. Tādējādi Komisijas pieļautā kļūda vērtējumā attiecībā uz tās informācijas raksturu, ar kuru notika apmaiņa šīs diskusijas laikā, neietekmē apstrīdēto lēmumu.

177 Neviens no prasītāju argumentiem nav tāds, lai atspēkotu šā sprieduma 175. punktā izklāstīto secinājumu.

178 Šajā ziņā ir jānoraida prasītāju arguments, saskaņā ar kuru tas, ka *Credit Suisse* dalības laikā informācijas apmaiņā attiecīgajā diskusiju forumā nav bijis koordinācijas gadījumu, izslēdz šīs informācijas apmaiņas kvalificēšanu par nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām, ņemot vērā šā sprieduma 45.–47. punktā minēto judikatūru.

179 Attiecībā uz argumentu, ka tirgotāji neesot darbojušies "slēgtā lokā", prasītājas atsaucas uz "Komisijas lietā esošajiem pierādījumiem". Tomēr, lai pamatotu šo argumentu, prasītājas atsaucas uz neesošu savas prasības pieteikuma sadaļu un aprobežojas ar vispārīgu atsauci uz iepriekš minētajiem Komisijas lietas materiāliem. Pat pieņemot, ka šādi pierādījumi ir daļa no Vispārējai tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, šāda vispārīga atsauce nevar kompensēt prasītāju argumentus pamatojošu pierādījumu trūkumu, jo Vispārējai tiesai nav pienākuma visos lietas materiālos meklēt tos pierādījumus, kas varētu apstiprināt konkrēto argumentāciju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 27. septembris, *Roquette Frères*/Komisija, T-322/01, EU:T:2006:267, 209. punkts).

180 Turklāt, ciktāl prasītājas atbildes rakstā uz repliku aprobežojas ar apgalvojumu, ka informācijas piemēri, kas tika sniegti ārpus attiecīgā diskusiju foruma, ir izklāstīti A.8. pielikumā, ir jāņem vērā, ka vispārīga atsauce uz šo pielikumu neļauj šā sprieduma 67. punktā minētās judikatūras izpratnē precīzi norādīt, kuri tieši šī pielikuma elementi pamato vai papildina to argumentus. Līdz ar to šo pielikumu nevar ņemt vērā, lai pamatotu prasītāju argumentu.

181 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisija pamatoti uzskatīja, ka informācijas apmaiņa, ko tā analizēja apstrīdētajā lēmumā, ļāva secināt, ka ir bijušas vienošanās un/vai saskaņotas darbības, kas ir pretkonkurences darbības LESD 101. panta izpratnē.

182 Līdz ar to pirmais un otrais pamats, kas ietverti pirmā prasības pamata otrajā daļā, ir jānoraida.

2) Par trešo iebildumu, ar kuru tiek apgalvota Komisijas pieļauta tiesību kļūda, secinot, ka "Credit Suisse" attiecīgās informācijas apmaiņas leģitīmajam izskaidrojumam nav nozīmes

183 Trešajā iebildumā prasītājas būtībā apgalvo, ka tās ir sniegušas leģitīmus izskaidrojumus par katru no apstrīdētajā lēmumā minētajām diskusijām. Šajā ziņā tās atsaucas uz prasības pieteikuma punktiem, kas attiecas uz šā sprieduma 73. punktā minēto attiecīgo diskusiju iedalījumu kategorijās, un apgalvo, ka informācija, ar kuru notika apmaiņa attiecīgajā diskusiju forumā, bija "informācija par tirgu". Tās arī norāda, ka lielākā daļa informācijas, kas attiecas uz *Credit Suisse* tirgotāja pasūtījumiem, attiecīgajā diskusiju forumā netika izplatīta, tāpēc to pierādījumu vērtība, uz kuriem atsaucas Komisija, ir apšaubāma. Komisija neesot pienācīgi pārbaudījusi prasītāju sniegtos leģitīmos paskaidrojumus. Šīs kļūdas dēļ apstrīdētā lēmuma 141. punktā Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka šim tirgotājam būtu bijis jādistancējas no šī diskusiju foruma.

184 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

185 Pirmkārt, prasītāju argumentam, ka Komisija neesot pārbaudījusi viņu leģitīmos paskaidrojumus par katru no apmaiņām un tādēļ esot kļūdaini uzskatījusi, ka *Credit Suisse* tirgotājam vajadzēja distancēties, nevar piekrist. Jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā, it īpaši 455.–480. apsvērumā, Komisija pārbaudīja, vai informācija, ar kuru notika apmaiņa attiecīgo diskusiju laikā, bija "informācija par tirgu", proti, informācija, ko varēja leģitīmi paziņot, kā to apgalvoja prasītājas, un uzskatīja, ka tas tā nav.

186 Turklāt jāatgādina, ka prasītāju argumenti par attiecīgo diskusiju iedalījumu kategorijās un to, ka informācija, ar kuru notika apmaiņa atsevišķās attiecīgajās diskusijās, bija tikai "informācija par tirgu", tika izvērtēti saistībā ar pirmo un otro iebildumu šā sprieduma 75.–182. punktā un noraidīti.

187 Otrkārt, attiecībā uz prasītāju argumentu, ka lielākā daļa informācijas, kas attiecas uz *Credit Suisse* tirgotāja pasūtījumiem, attiecīgajā diskusiju forumā netika izplatīta, jānorāda, tāpat kā to dara Komisija, ka, tā kā šajā forumā regulāri tika izplatīta komerciāli sensitīva informācija, apstāklim, ka lielākā daļa informācijas, kas attiecas uz šī tirgotāja pasūtījumiem, šajā forumā netika izplatīta, nav nozīmes.

188 No visa iepriekš minētā izriet, ka pirmā pamata otrās daļas trešais iebildums ir jānoraida.

189 Papildus, ciktāl prasītājas šī pamata nosaukumā norāda uz nepietiekamu pamatojumu attiecībā uz informācijas apmaiņas tiešsaistē kvalificēšanu par pretkonkurences nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām un pat pieņemot, ka šāda nepierādīta atsaukšanās varētu būt pieņemams arguments Reglamenta 76. panta d) punkta izpratnē, ir jākonstatē, ka Komisija nav pieļāvusi nekādu LESD 296. panta otrajā daļā paredzētā pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. No šī pamata pārbaudes izriet, ka apstrīdētajā lēmumā sniegtie skaidrojumi ļāva prasītājām saprast Komisijas argumentāciju attiecībā uz šo kvalifikāciju un ļāva Vispārējai tiesai veikt pārbaudi šajā ziņā, tādējādi izpildot šīs tiesību normas prasības (šajā ziņā skat. spriedumu, 2023. gada 23. novembris, *Ryanair*/Komisija, C-210/21 P, EU:C:2023:908, 105. punkts un tajā minētā judikatūra).

190 Līdz ar to pirmais pamats ir noraidāms pilnībā.

2. Par otro pamatu, ar kuru tiek apgalvots LESD 101. panta pārkāpums un nepietiekams pamatojums informācijas apmaiņas tiešsaistē kvalificēšanai par pretkonkurences nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām

191 Ar otro pamatu prasītājas apstrīd informācijas apmaiņas kvalificēšanu par "ierobežojumu mērķa dēļ". Šis pamats ir sadalīts divās daļās. Ar pirmo daļu tiek apgalvots, ka Komisija nav izpildījusi savu LESD 101. pantā paredzēto pienākumu pierādīt, ka informācijas apmaiņa tiešsaistē ierobežoja konkurenci mērķa dēļ. Ar otro daļu tiek apgalvots, ka Komisija esot pieļāvusi tiesību kļūdu, secinot, ka rīcības leģitīmajam izskaidrojumam un konkurenci veicinošajai ietekmei neesot nozīmes saskaņā ar LESD 101. panta 1. punktu.

a) Ievada apsvērumi

192 Par vērstu pret konkurenci uzskatāma tāda informācijas apmaiņa, ar ko var novērst nenoteiktību ieinteresēto personu starpā saistībā ar attiecīgo uzņēmumu veicamās korekcijas brīdi, apmēru un kārtību, kādā attiecīgie uzņēmumi ir iecerējuši darbības īstenot tirgū (skat. spriedumu, 2015. gada 19. marts, *Dole Food* un *Dole Fresh Fruit Europe*/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 122. punkts un tajā minētā judikatūra).

193 Tādējādi no judikatūras izriet, ka sensitīvas komercinformācijas sniegšana, piemēram, informācijas par cenām, piedāvājumu un pieprasījumu, tostarp par nākotnes cenām vai nākotnes piedāvājumu un pieprasījumu, ļauj samazināt nenoteiktību attiecībā uz konkurentu rīcību tirgū, rada konkurences apstākļus, kas neatbilst normāliem tirgus apstākļiem, un tādējādi rada

saskaņotas darbības, kuru mērķis ir konkurences ierobežošana LESD 101. panta 1. punkta izpratnē (spriedums, 2021. gada 29. septembris, *Nippon Chemi-Con Corporation*/Komisija, T-363/18, EU:T:2021:638, 195. punkts (nav publicēts)).

194 Jāatgādina, ka, lai būtu piemērojams LESD 101. panta 1. punktā paredzētais principiālais aizliegums, koluzīvas darbības "mērķim vai sekām" ir jābūt būtiskai konkurences nepieļaušanai, ierobežošanai vai traucēšanai iekšējā tirgū (spriedums, 2020. gada 30. janvāris, *Generics (UK)* u.c., C-307/18, EU:C:2020:52, 62. punkts).

195 No tā izriet, ka šajā tiesību normā, kā to interpretējusi Tiesa, ir skaidri nošķirti jēdzieni "ierobežojums mērķa dēļ" un "ierobežojums seku dēļ", jo uz katru no tiem attiecas atšķirīgi pierādīšanas noteikumi (spriedums, 2020. gada 30. janvāris, *Generics (UK)* u.c., C-307/18, EU:C:2020:52, 63. punkts).

196 Tādējādi, runājot par darbībām, kas ir kvalificētas kā "ierobežojumi mērķa dēļ", nav jācenšas ne noskaidrot, ne arī *a fortiori* pierādīt ietekmi uz konkurenci, lai šīs darbības kvalificētu kā "konkurences ierobežojumu" LESD 101. panta 1. punkta izpratnē, ciktāl pieredze rāda, ka šāda rīcība izraisa ražošanas samazināšanos un cenas palielināšanos, kas rada nepareizu līdzekļu sadali, it īpaši kaitējot patērētājiem. Runājot par šīm darbībām, ir prasīts tikai pierādīt, ka faktiski tās kvalificējamas kā "ierobežojums mērķa dēļ", un šajā ziņā tomēr nepietiek ar vienkāršiem nepierādītiem apgalvojumiem (spriedums, 2020. gada 30. janvāris, *Generics (UK)* u.c., C-307/18, EU:C:2020:52, 64. un 65. punkts).

197 Savukārt, ja nolīguma, uzņēmumu apvienību lēmuma vai saskaņotu darbību pretkonkurences mērķis nav pierādīts, ir jāpārbauda to sekas, lai sniegtu pierādījumus, ka konkurence faktiski tikusi vai nu būtiski nepieļauta, vai ierobežota, vai arī izkropļota (spriedums, 2020. gada 30. janvāris, *Generics (UK)* u.c., C-307/18, EU:C:2020:52, 66. punkts).

198 No Tiesas judikatūras arī izriet, ka jēdziens "ierobežojums mērķa dēļ" interpretējams šauri un var tikt piemērots tikai dažām uzņēmumu saskaņotām darbībām, kuras pašas par sevi un, ņemot vērā to mērķus un ekonomisko un juridisko kontekstu, kādā tās iekļaujas, ir pietiekami kaitīga ietekme uz konkurenci, lai varētu uzskatīt, ka to seku pārbaude nav vajadzīga, jo dažas uzņēmumu sadarbības formas to rakstura dēļ var uzskatīt par nelabvēlīgām normālai konkurences darbībai. Vērtējot minēto kontekstu, ir vienlīdz jāņem vērā ietekmēto preču vai pakalpojumu raksturs, kā arī faktiskie attiecīgā tirgus vai tirgu darbības un struktūras apstākļi (spriedums, 2020. gada 30. janvāris, *Generics (UK)* u.c., C-307/18, EU:C:2020:52, 67. un 68. punkts).

b) Par otrā pamata pirmo daļu, ar kuru tiek apgalvots, ka nav pierādījumu par ierobežojuma mērķa dēļ esamību

199 Apstrīdētā lēmuma 394.–454. apsvērumā Komisija pārbaudīja, vai *Credit Suisse* pārmestā rīcība ir pietiekami kaitīga konkurencei, lai to uzskatītu par konkurences ierobežojumu "mērķa dēļ". Apstrīdētā lēmuma 394. apsvērumā Vispārējā tiesa atgādināja, ka šajā nolūkā saskaņā ar judikatūru ir jāņem vērā it īpaši rīcības saturs, tās mērķi, kā arī ekonomiskais un tiesiskais konteksts, kurā tā tika īstenota.

200 Vispirms attiecībā uz šīs rīcības saturu Komisija apstrīdētajā lēmumā ir norādījusi, ka tirgotāji veikuši regulāru un plašu informācijas apmaiņu, ar kuru viņi atklāja aktuālo vai potenciālo sensitīvo informāciju par savas rīcības tirgū konfidenciāliem aspektiem, piemēram, informāciju par klientu veiktajiem pasūtījumiem, atvērto riska pozīciju, kotācijas starpību un notiekošajām

vai plānotajām tirdzniecības darbībām (apstrīdētā lēmuma 394. apsvērums). Turklāt tā konstatēja, ka informācijas apmaiņa ir ļāvusi iesaistītajiem uzņēmumiem iegūt pilnīgu priekšstatu par to, ko to konkurenti darīja vai nedarīja, kad tie faktiski tirgojās tirgū, un ir palīdzējusi mazināt nenoteiktību starp iesaistītajiem uzņēmumiem attiecībā uz paredzētās rīcības tirgū grafiku, apjomu un detaļām un attiecīgo valūtas maiņas kursu potenciālo orientāciju. Komisija secināja, ka šī apmaiņa pārsniedza publiski pieejamās informācijas apmaiņu un ka tā nebija pamatota ar tirgotāju mērķi tirgoties savā starpā kā darījumu partneriem (apstrīdētā lēmuma 396. un 397. apsvērums).

201 Turpinājumā Komisija uzskatīja, ka, ņemot vērā informācijas, ar kuru notikusi apmaiņa attiecīgajā diskusiju forumā, raksturu, biežumu un nesegregācijas līmeni, informācijas apmaiņu mērķis bija samazināt parasto tirgus nenoteiktību uzņēmumiem, kas piedalās valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū, lai samazinātu riskus un ņemtu tos vērā savos lēmumos par cenu noteikšanu. Tādējādi, pēc Komisijas domām, pastāvīga apmaiņa ar komerciāli sensitīvu informāciju deva iespēju iesaistītajiem uzņēmumiem izvairīties no konkurences pēc būtības attiecībā uz galvenajiem konkurences parametriem (cena un riska pārvaldība). Turklāt pastāvīgā informācijas plūsma, ar kuru notika apmaiņa attiecīgajā diskusiju forumā, radīja informācijas asimetriju starp iesaistītajiem uzņēmumiem un to konkurentiem, kas nav iesaistīti, par labu pirmajiem (apstrīdētā lēmuma 398.–401. apsvērums).

202 Visbeidzot, attiecībā uz ekonomisko un juridisko kontekstu Komisija apstrīdētajā lēmumā ir norādījusi uz valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus dinamisko un likvīdo raksturu. Tā uzskatīja, ka šī konteksta dēļ ļoti biežā un detalizētā apmaiņa ar komerciāli sensitīvu informāciju, kas notika, kamēr iesaistītie uzņēmumi aktīvi darbojās tirgū, tieši veicināja pārskatāmības palielināšanu un samazināja konkurences scenārijam raksturīgo nenoteiktību (apstrīdētā lēmuma 402. un 403. apsvērums).

203 Komisija no tā secināja, ka attiecīgās informācijas apmaiņas visaptverošais vērtējums, ņemot vērā objektīvi sasniedzamos mērķus un šīs rīcības ekonomisko un juridisko kontekstu, atklāj pietiekamu kaitējuma konkurencei pakāpi, lai uzskatītu, ka aktuālās vai potenciālās komerciāli sensitīvās informācijas apmaiņa var tikt uzskatīta par konkurences ierobežojumu mērķa dēļ LESD 101. panta izpratnē attiecībā uz valūtas maiņas darījumiem G10 valūtās (apstrīdētā lēmuma 404. un 405. apsvērums).

204 Otrā pamata pirmajā daļā prasītājas būtībā pārmet Komisijai, ka tā ir kļūdaini uzskatījusi, ka attiecīgās informācijas apmaiņa ir pietiekami kaitīga konkurencei, lai uz to attiektos minētā kvalifikācija. Lai pamatotu šo daļu, prasītājas būtībā izvirza četrus iebildumus. Pirmajā iebildumā tās apgalvo, ka Komisijas apgalvojumi par to, ka attiecīgās informācijas apmaiņas mērķis ir ierobežot konkurenci, ir balstīti uz kļūdainiem faktiskiem pieņēmumiem, kurus tā nav pārbaudījusi. Otrajā iebildumā tās apgalvo, ka šie apgalvojumi nav ticami attiecīgā tirgus kontekstā. Trešajā iebildumā tās apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, nekritiski paļaujoties uz rīcības juridisko kvalifikāciju, kas izklāstīta pierādījumos, kuri iesniegti iecietības saņemšanai un izlīguma iesniegumos. Ceturtajā iebildumā tās apgalvo, ka Komisija nevar atsaukties uz savu pieredzi informācijas apmaiņās citos tirgus kontekstos vai citās finanšu lietās, lai atvieglotu tai uzlikto pierādīšanas pienākumu, proti, pierādīt, ka informācijas apmaiņa attiecīgajā diskusiju forumā ir ierobežojusi konkurenci mērķa dēļ.

205 Vispirms ir jāanalizē otrais iebildums.

1) Par otro sūdzību, kurā apgalvots, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu attiecīgā tirgus konteksta vērtējumā

206 Prasītājas būtībā apgalvo, ka Komisija ir kļūdaini novērtējusi valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus faktisko un juridisko kontekstu vai pat nav ņēmusi to vērā, lai novērtētu *Credit Suisse* pārmestās rīcības priekšmetu. Tās apgalvo, ka Komisija nav pareizi novērtējusi vai ņēmusi vērā šā tirgus elementus, kas attiecas uz i) tā pārskatāmību, ii) struktūru un iii) tajā darbojošos tirgotāju lomu.

207 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

i) Par valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus pārskatāmība

208 Pirmā prasītāju izvirzītā kritika attiecas uz konkrētā tirgus pārskatāmo raksturu. Tās uzskata, ka apgalvotā pārkāpuma laikā valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum bija raksturīga ierobežota pārskatāmība. Prasītājas neapstrīd, ka elektroniskās platformas ir ievērojami palielinājušas tirgus pārskatāmību. Tomēr valūtas maiņas tirgu tās kvalificē kā relatīvi nepārredzamu. Proti, prasītājas uzskata, ka darījumi tiek veikti daudzās platformās un ka nepastāv centralizēta sistēma darījumu ziņošanai reāllaikā valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū.

209 Komisija apstrīd prasītāju argumentus. It īpaši atsaucoties uz apstrīdētā lēmuma 12.–16. apsvērumu, tā apgalvo, ka, ņemot vērā uz ekrāniem balstītu elektronisko tirdzniecības sistēmu attīstību, kas ir padarījusi cenas (tostarp labākās pieejamās pirkšanas un pārdošanas cenas) reāllaikā un attiecīgos tirgotos apjomus elektroniskajās platformās pieejamus gandrīz visiem tirgus dalībniekiem un kas tiek pastāvīgi atjaunināti, apgalvoto faktu laikā valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus bija jāuzskata par pārskatāmu.

210 Kā Komisija ir norādījusi savā iebildumu rakstā, no apstrīdētā lēmuma 7., 14., 53. un 402. apsvēruma izriet, ka, izvērtējot ekonomisko kontekstu, kādā notika informācijas apmaiņas attiecīgajā diskusiju forumā, Komisija uzskatīja, ka valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus ir liels, pārskatāms, dinamisks un ļoti likvīds tirgus. Ņemot vērā šos faktorus, kas raksturīgi valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum, Komisija apstrīdētā lēmuma 404. un 405. apsvērumā secināja, ka informācijas apmaiņa uzskatāma par konkurences ierobežojumu mērķa dēļ.

211 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar lietā esošo informāciju attiecīgā tirgus pārskatāmību ir definēta kā tirgus dalībnieku iespēja iegūt informāciju par tirdzniecības procesu, piemēram, cenu, pasūtījumu apjomu, darījumu apjomu, risku un tirgotāja identitāti. Tas attiecas uz informāciju, kas pieejama pirmstirdzniecības posmā, kā arī informāciju, kas pieejama pēctirdzniecības posmā, un būtībā ir atkarīgs no dalībnieku vēlmes un biržas spējas publiski parādīt pirkšanas un pārdošanas pasūtījumus.

212 Tādējādi atbilstoši lietas materiāliem valūtu tūlītējās tirdzniecības “interdealer” līmenī (skat. šī sprieduma 24. punktu), ko raksturo tās hibrīdstruktūra, ir jānošķir divi komerciāli kanāli, proti, tiešais (divpusējais) kanāls un starpnieku kanāls, zinot, ka pārskatāmība atšķiras atkarībā no izmantotā komerciālā kanāla. Konkrētāk, tiešā komerciālā kanālā (divpusējā), kā šajā gadījumā, tirdzniecība netiek anonimizēta un darījuma puses glabā noslēpumā darījuma cenu un apjomu.

213 Jāatzīst, ka konkrētajā brīdī aplūkotajā tirgū uz ekrāna balstītu elektronisko tirdzniecības sistēmu attīstība ir ievērojami palielinājusi pārskatāmību. Tomēr apstrīdētā lēmuma 14. apsvērumā ietverto secinājumu par tā pārskatāmību, pretēji Komisijas apgalvojumam, nevar juridiski pamatot tikai ar to, ka cenas un apjomi ir pieejami elektroniskajās platformās.

214 Patiešām, savos apsvērumos Vispārējai tiesai un tiesas sēdē Komisija pati atzina, ka citi nosacījumi, izņemot tos, kas attiecas uz reāllaika cenu un atbilstošiem tirdzniecības apjomiem, nebija pieejami visiem tirgus dalībniekiem. Jo īpaši tā norādīja, ka, ņemot vērā piekļuves trūkumu citu tirgotāju rīcībā esošajai informācijai, tirgū saglabājās zināma nenoteiktība attiecībā uz galapatērētāju un konkurējošo tirgotāju darbībām, pozīcijām, interesēm un tirdzniecības nodomiem.

215 Informācija, uz kuru Komisija atsaucas savos procesuālajos rakstos un tiesas sēdē, lai secinātu, ka tirgū pastāv zināma nenoteiktība, ir tieši tā, kuras neesamība tirgotājiem ļauj noteikt, vai valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus ir pārskatāms šī sprieduma 211. un 212. punktā atgādināto kritēriju izpratnē.

216 Vispārīgāk runājot, ciktāl lietas dalībnieki ir vienisprātis par to, ka valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus ir fundamentāli asimetrisks, un par informācijas nozīmi minētajā tirgū, Komisija nevar pamatoti apgalvot, ka attiecīgo faktu laikā valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus bija jāuzskata par pārskatāmu. Pārskatāmā tirgū informācija nekavējoties (un bez maksas) ir pieejama visiem tirgus dalībniekiem, bet, kā atzīst Komisija, valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū tas tā nav, ņemot vērā vairāku veidu informācijas esamību.

217 Līdz ar to ir jāuzskata, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, apstrīdētā lēmuma 14. apsvērumā uzskatot, ka attiecīgo faktu laikā valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus bija pārskatāms. Tādēļ ir jāanalizē, vai šis vērtējums varētu ietekmēt, kā apgalvo prasītājas, attiecīgās informācijas apmaiņas kvalificēšanu par "ierobežojumu mērķa dēļ", ņemot vērā, ka šī tirgus pārredzamība ir viens no faktoriem, ko Komisija ir ņēmusi vērā, izdarot šādu kvalifikāciju apstrīdētā lēmuma 404. un 405. apsvērumā (skat. šā sprieduma 210. punktu).

ii) Par attiecīgā tirgus struktūru

218 Prasītāju otrā kritika attiecas uz to, ka Komisija nav pareizi novērtējusi attiecīgā tirgus struktūru, ko raksturo tā koncentrācija. Pēc būtības tās uzskata, ka tik sadrumstalotā tirgū, kurā attiecīgajiem tirgotājiem piederēja minimālas tirgus daļas, būtu bijis apšaubāmi, ka šie tirgotāji būtu varējuši radīt būtisku informācijas asimetriju, kas kaitētu citiem tirgus dalībniekiem. Tāpēc šīs minimālās tirgus daļas varētu likt apšaubīt attiecīgās informācijas apmaiņas iespējamo pretkonkurences mērķi. Visbeidzot, tās kritizēja Komisiju par to, ka tā nav paskaidrojusi, kāpēc šajā gadījumā tirgus daļas nav būtiskas.

219 Komisija apstrīd šo prasītāju izteikto kritiku.

220 Šajā ziņā, lai gan ir taisnība, ka tirgus struktūra, ko raksturo tā koncentrācijas pakāpe, ir atbilstošs faktors, lai novērtētu, vai informācijas apmaiņa ierobežo konkurenci "mērķa dēļ" (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 4. jūnijs, *T-Mobile Netherlands* u.c., C-8/08, EU:C:2009:343, 34. punkts), vienīgais tirgus struktūrai piemērojamais vispārējais princips ir tāds, ka piedāvājums nedrīkst būt sadrumstalots (spriedums, 2003. gada 2. oktobris, *Thyssen Stahl*/Komisija, C-194/99 P, EU:C:2003:527, 86. punkts).

221 Tomēr, pat ja Tiesa sākotnēji varēja ņemt vērā tā tirgus oligopolistisko raksturu, kurā notika komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa, it īpaši no 2015. gada 19. marta sprieduma *Dole Food* un *Dole Fresh Fruit Europe*/Komisija (C-286/13 P, EU:C:2015:184) izriet, ka Savienības tiesa varēja atzīt šādas informācijas apmaiņas pretkonkurences mērķi pat gadījumā, ja tirgū nav oligopolas koncentrācijas (skat. spriedumu, 2013. gada 14. marts, *Dole Food* un *Dole Germany*/Komisija, T-588/08, EU:T:2013:130, 341. punkts un tajā minētā judikatūra).

222 Tādējādi jākonstatē, ka, ņemot vērā, ka konkurences tiesības attiecas uz uzņēmumu darbību (spriedums, 2004. gada 7. janvāris, *Aalborg Portland* u.c./Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P, EU:C:2004:6, 59. punkts), prasītājām tomēr nevar piekrist, kad tās atsaucas, kā tās to apstiprināja tiesas sēdē, uz valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus atomizēto raksturu, pamatojoties uz to tirgotāju tirgus daļām, kurus bija nodarbinājušas strīdīgajā pārkāpumā iesaistītās bankas. Katrā ziņā, kā izriet no lietas materiāliem, tās nav pierādījušas minēto banku tirgus daļas "trading vocal" darbībai, uz kurām attiecas tikai strīdīgās informācijas apmaiņas analīze (skat. šā sprieduma 16. punktu).

223 Turklāt jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 28. un turpmākajos apsvērumos un 402. apsvērumā, neizsakot viedokli par koncentrācijas pakāpi, ņemot vērā apstrīdētā pārkāpuma dalībnieku tirgus daļas, Komisija ņēma vērā attiecīgā tirgus struktūru un īpatnības, ko raksturo tiešsaistes informācijas apmaiņā iesaistīto tirgus dalībnieku loma. Tirgus uzturētāju loma minētajā tirgū, ko prasītājas nav apstrīdējušas, ietver būtiskas finansiālas saistības, kuras nevarētu uzņemties liels skaits dalībnieku, tādējādi izslēdzot prasītāju aizstāvēto pieņēmumu, ka valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus esot bijis atomizēts.

224 Turklāt Vispārējā tiesa jau ir nospriedusi un Tiesa šajā ziņā ir apstiprinājusi, ka informācijas apmaiņa no konkurences viedokļa ir vēl jo sensitīvāka, ja tā notiek starp tirgotājiem, kas darbojas kā tirgus uzturētāji, ņemot vērā to nozīmi, kāda tiem ir šajā tirgū, un it īpaši to, ka viņi tajā iejaucas kopumā un pastāvīgi un tādējādi noslēdz lielāku skaitu darījumu nekā citi tirgus dalībnieki (spriedums, 2019. gada 24. septembris, *HSBC Holdings* u.c./Komisija, T-105/17, EU:T:2019:675, 145. punkts, šajā ziņā apstiprināts ar spriedumu, 2023. gada 12. janvāris, *HSBC Holdings* u.c./Komisija, C-883/19 P, EU:C:2023:11, 195. punkts). Līdz ar to, raugoties no konkurences ievērošanas tirgū viedokļa, vēl jo svarīgāk ir tas, ka tās autonomi nosaka savas stratēģijas un it īpaši cenas.

225 Līdz ar to ir jānoraida prasītāju izteiktā kritika par to, ka Komisija nav ņēmusi vērā tirgus struktūru, ko esot raksturojusi tās atomizētā koncentrācija.

iii) Par tirgotāju divējādo lomu

226 Prasītāju trešā kritika attiecas uz to, ka Komisija, izvērtējot attiecīgo ekonomisko un juridisko kontekstu, nav ņēmusi vērā valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus īpašību, saskaņā ar kuru tirgotāji visu laiku mijiedarbojas divējādā – konkurenta un darījuma partnera – lomā. Pēc prasītāju domām, lai gan ir taisnība, ka nenoteiktības samazināšanās, kas izriet no informācijas apmaiņas, patiešām var kalpot kā absolūts kritērijs pārkāpumam "mērķa dēļ" tirgos, kuros jebkura komerciāli sensitīvas informācijas izpaušana starp konkurentiem rada apstākļus, kas neatbilst normāliem tirgus apstākļiem, tas nevar kalpot kā absolūts kritērijs, ja normālos tirgus apstākļos ir nepieciešama regulāra komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa starp dalībniekiem, kas darbojas gan vertikāli, gan horizontāli.

227 Komisija apstrīd šo prasītāju izteikto kritiku.

228 Šajā ziņā ir taisnība, ka valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū tirgotāji kopumā rīkojas gan kā darījuma partneri, noslēdzot darījumus savā starpā, gan kā konkurenti attiecībā uz potenciālajiem klientiem. Atbildot uz Vispārējās tiesas noteikto procesa organizatorisko pasākumu, prasītājas pēc būtības norādīja, ka, lai gan ir grūti formāli nošķirt abas lomas, skaidrs brīdis, kad divi komersanti konkurē, ir tad, kad tie vienlaikus cenšas noslēgt darījumu ar vienu un to pašu klientu.

229 Tomēr papildus tam, ka prasītāju apgalvotā tirgotāju divējādā loma nav saistīta ar vienu un to pašu darījumu, bet gan ar diviem atsevišķiem darījumiem, apstrīdētā lēmuma 158. un 467. apsvērumā noteiktais informācijas apmaiņas likumības novērtējuma tvēruma norobežojums, kas izslēdz informācijas apmaiņu, kura notika parastā darījumu gaitā, kad tirgotāji pārbaudīja savstarpējās tirdzniecības iespējas, principā nepieļauj šā sprieduma 226. punktā minēto prasītāju kritiku.

230 Līdz ar to kā nepamatota ir jānoraida prasītāju kritika par to, ka Komisija nav ņēmusi vērā valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus īpašību attiecībā uz tirgotāju divējādo lomu.

231 No visa iepriekš minētā izriet, ka otrais iebildums ir pamatots, ciktāl tas attiecas uz kļūdu, ko Komisija ir pieļāvusi, apstrīdētā lēmuma 14. apsvērumā uzskatot, ka valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū cena faktisko apstākļu laikā bija pārskatāma, un pārējā daļā tas ir jānoraida. Saistībā ar pirmo iebildumu ir jāanalizē, vai šim vērtējumam varētu būt ietekme, kā to apgalvo prasītājas, uz attiecīgās informācijas apmaiņas kvalificēšanu par "ierobežojumu mērķa dēļ".

2) Par pirmo iebildumu, ar kuru tiek apgalvots, ka Komisijas secinājums par to, ka attiecīgās informācijas apmaiņas mērķis ir ierobežot konkurenci, ir balstīts uz neprecīziem un nepārbaudītiem faktiskiem pieņēmumiem

232 Prasītājas apgalvo, ka Komisija nav izpildījusi savu pienākumu pierādīt, ka no informācijas apmaiņas veida un konkrētā tirgus īpatnībām bija iespējams secināt, ka informācijas apmaiņas priekšmets attiecīgajā diskusiju forumā bija pretkonkurences. Tās uzskata, ka Komisija nav pierādījusi, ka informācijas apmaiņa ir ļāvusi atbalstīt tirgotājus to ikdienas lēmumos par cenu noteikšanu un risku eksperta līmeņa pārvaldību. Tās apgalvo, ka Komisija arī nav pierādījusi savu pieņēmumu, ka iesaistīto tirgotāju rīcības mērķis bija radīt ievērojamu informācijas asimetriju attiecībā pret pārējo tirgu. Valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū tirgotāji tiekot mudināti apmainīties ar informāciju, lai vadītos savā tirdzniecības darbībā un nodotu to tālāk saviem klientiem. Katrā ziņā lielākā daļa informācijas, kas attiecas uz *Credit Suisse* tirgotāja pasūtījumiem, attiecīgajā diskusiju forumā netika izplatīta.

233 Prasītājas arī apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā minētās diskusijas, saskaņā ar kurām informācija, ar kuru notika apmaiņa, esot ļāvusi tirgotājiem, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, sagaidīt, pirms tiek nosegta īsā pozīcija, esot pretrunā tam, ka tirgus uzturētājiem saskaņā ar apstrīdētā lēmuma noteikumiem bija "jābūt gataviem jebkurā laikā veikt tirdzniecību ar jebkuru personu, kurai ir vajadzīgas valūtas". Tās uzskata, ka lielākā daļa vai pat visas apstrīdētajā lēmumā minētās diskusijas par kotācijas starpībām neattiecas ne uz vienu norādi par iespējamu nolīgumu par starpībām noslēgšanu un ir notikušas abstrakti vai pat pēc tam, kad jau ir tikusi sniegta kotācijas starpība.

234 Lai atbildētu uz prasītāju argumentu, ir jāanalizē, vai apstrīdētajā lēmumā minētie dažādie informācijas apmaiņas veidi bija pietiekami kaitējoši, lai pamatotu to kvalificēšanu par "ierobežojumu mērķa dēļ".

i) Par informācijas apmaiņu par kotācijas starpībām ("bid-ask spreads")

235 Attiecībā uz informācijas apmaiņu par kotācijas starpībām, kas interpretēta apstrīdētā lēmuma 245.–251. apsvērumā, Komisija šī lēmuma 394.–404. apsvērumā tās kvalificēšanu par "ierobežojumu mērķa dēļ" pamatoja ar to, ka tā palīdzēja novērst konkrētajam tirgum raksturīgo

nenoteiktību attiecībā uz cenām, tādējādi palielinot pārredzamību attiecībā uz lielāku kotācijas starpību, ko šie tirgotāji varēja piedāvāt. Šāda apmaiņa varēja ietekmēt cenas, ko šie paši tirgotāji piedāvāja klientiem, samazinot ar valūtas tirdzniecību saistīto risku savā labā.

236 Šajā ziņā jānorāda, un prasītājas to neapstrīd, ka kotācijas starpība ir klientu samaksātās galīgās cenas sastāvdaļa, jo kotācijas starpība tiek piemērota vidējai vērtībai starp pirkšanas kursu un pārdošanas kursu konkrēta valūtas pāra tirdzniecībai un no tās ir atkarīga atlīdzība, ko tirgotājs saņem par sniegtā pakalpojuma tūlītēju sniegšanu, kā arī risku, ko viņš vēlāk uzņemas, iekļaujot noteiktu valūtu savā portfelī (skat. šā sprieduma 20. punktu un apstrīdētā lēmuma 48. un 239. apsvērumu). Valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū banku spēja novērtēt savus riskus, kas saistīti ar cenu noteikšanu, ir viens no galvenajiem konkurences parametriem, turklāt prasītājas to neapstrīd.

237 Līdz ar to informācijas apmaiņa – šajā gadījumā par cenu komponentu –, kas nebija publiska un precīza, ir jāuzskata par tādu, kas ļāva mazināt normālo nenoteiktību, kas raksturīga attiecīgajam tirgum attiecībā uz cenu noteikšanu šajā tirgū, radīt informācijas asimetriju, kas nāca par labu tikai tiem tirgotājiem, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, un tādējādi radīt pietiekamu kaitējuma pakāpi konkurencei. Ar šādu konstatējumu pietiek, lai atzītu, ka apmainīšanās ar šo informāciju radīja konkurences ierobežojumu mērķa dēļ LESD 101. panta 1. punkta izpratnē (spriedums, 2023. gada 12. janvāris, *HSBC Holdings* u.c./Komisija, C-883/19 P, EU:C:2023:11, 204. punkts).

238 Neviens no prasītāju argumentiem neatspēko iepriekš minēto secinājumu.

239 Vispirms ir jānoraida prasītāju argumenti, ka pēc būtības informācijas apmaiņa par kotācijas starpībām nav "ierobežojums mērķa dēļ", ņemot vērā to, ka nav norāžu par eventuālu nolīgumu noslēgšanu par šīm starpībām. Jāatzīst, ka no informācijas apmaiņas saistībā ar kotācijas starpībām, kas notika attiecīgajā diskusiju forumā, neizriet, ka tirgotāji būtu saskaņoti vienojušies piemērot konkrētu starpību līmeni konkrētam valūtu pārim. Tomēr tas neliedz tirgotājiem, kas piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, izpaust saviem konkurentiem konfidenciālu un stratēģisku informāciju, kas attiecas uz atbilstošu kotācijas starpību līmeni konkrētam valūtu pārim vai uz starpībām, kuras tie tikko bija piemērojuši, un izpaust rīcības, ko tie, iespējams, bija paredzējuši īstenot tirgū, tādējādi samazinot nenoteiktību to personu, kas piedalījušās informācijas apmaiņā, apziņā šā sprieduma 47. punktā minētās judikatūras izpratnē.

240 Turpinājumā attiecībā uz prasītāju argumentu, saskaņā ar kuru būtībā, ņemot vērā galīgās cenas noteikšanu, ko klientiem piedāvā bankas pārdošanas biroja darbinieki, no tādu tirgotāju viedokļa, kas ir racionāli tirgus dalībnieki, nebūtu bijis loģiski rīkoties tādējādi, ka tiktu veikta pēc iespējas plašāka starpības kotēšana, ir jākonstatē, ka apstākļiem, kas attiecas uz tirgotāju vēlmi ierobežot konkurenci vai viņu ekonomiskajām interesēm to darīt, parasti ir ierobežota nozīme, lai rīcību kvalificētu par "ierobežojumu mērķa dēļ" (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2004. gada 7. janvāris, *Aalborg Portland* u.c./Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P, EU:C:2004:6, 335. punkts).

241 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija pamatoti uzskatīja, ka strīdīgajā diskusiju forumā notikusī informācijas apmaiņa attiecībā uz kotācijās starpībām palīdzēja attiecīgās rīcības kopumā kvalificēt kā "ierobežojumu mērķa dēļ".

ii) Par informācijas apmaiņu saistībā ar klientu pasūtījumiem

242 Attiecībā uz informācijas apmaiņu saistībā ar klientu pasūtījumiem, proti, "nosacītajiem" pasūtījumiem (apstrīdētā lēmuma 183.–195. apsvērums), pasūtījumiem, kas izpildāmi "fixing" (apstrīdētā lēmuma 206.–213. apsvērums), un "tūlītējiem" pasūtījumiem (apstrīdētā lēmuma 223.–228. apsvērums), Komisija 394.–404. apsvērumā, lasot tos kopā ar apstrīdētā lēmuma 171.–173. apsvērumu, pamatoja to kvalificēšanu kā "ierobežojumu mērķa dēļ" ar to, ka, ņemot vērā to raksturu, biežumu un sadalījuma pakāpi, tie esot novērsuši nenoteiktību saistībā ar valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgu un palielinājuši strīdīgajā diskusiju forumā iesaistīto tirgotāju tirdzniecības stratēģiju pārskatāmību, ciktāl dalīšanās ar informāciju par tirgus virzību vai līmeņiem, kuros tirgus izrādīja pretestību, varēja ļaut tirgotājam labāk pozicionēt sevi, lai gūtu peļņu vai izvairītos no zaudējumiem. Tādējādi, daloties ar šo informāciju, esot sniegtas ziņas it īpaši par cenu tendencēm, samazinot nenoteiktību par riskiem, kas ir raksturīgi to noteikšanai (piemēram, izraisot paredzamo zaudējumu samazināšanos), lai gan cena ir viens no valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū pastāvošajiem konkurences parametriem, ko iesaistītajām bankām būtu bijis jānosaka autonomi.

243 Šajā ziņā jāatgādina, kā tas izriet no lietas materiāliem, ka informācija, kas attiecas uz klientu pasūtījumiem, ir nepubliska informācija, kas ir zināma tikai darījuma pusēm, proti, tirgotājam un klientam, un tā ir svarīga informācija, lai tirgotājs, kas noslēdzis darījumu, varētu izveidot savu viedokli par valūtas kursu izmaiņām vai noteikt savu komercstratēģiju. Dalīšanās ar šādu informāciju spēj mazināt nenoteiktību, kas raksturīga attiecīgajam tirgum, neļaujot tirgus veidotājiem neatkarīgi noteikt, no vienas puses, stratēģiju attiecībā uz konkrētiem valūtu pāriem, par kuriem viņiem ir konfidenciāla un detalizēta informācija, un, no otras puses, savu rīcību tirgū, tādējādi ļaujot tiem gūt labumu vai izvairīties no zaudējumiem, ko var radīt notikumu attīstība tirgū.

244 Līdz ar to iepriekš minētā informācijas apmaiņa šā sprieduma 237. punktā minētās judikatūras izpratnē ir jāuzskata par tādu, kas rada pietiekamu kaitējuma pakāpi konkurencei, lai to kvalificētu kā "ierobežojumu mērķa dēļ".

245 Šādu secinājumu nevar atspēkot prasītāju apgalvojums, ka pastāv pretruna starp apstrīdētā lēmuma 193. apsvērumā izdarīto secinājumu, proti, ka informācija, ar kuru notika apmaiņa, esot ļāvusi iesaistītajiem tirgotājiem nogaidīt, pirms tie savā portfelī apgūst īso pozīciju (lai palielinātu savas peļņas gūšanas iespējas), un starp šī lēmuma 21. apsvērumā izdarīto secinājumu, proti, ka tirgus uzturētājiem esot bijis jābūt "gataviem jebkurā laikā veikt tirdzniecību ar ikvienu, kam nepieciešama ārvalstu valūta". Tā kā tirgotāju mērķis ir gūt peļņu un ierobežot savus zaudējumus, tirgotājiem nav jēgas rīkoties pretēji savām komerciālajām interesēm tikai tāpēc, ka principā viņiem jebkurā brīdī jābūt gataviem veikt tirdzniecību. Tāpēc nevar secināt, ka tirgotāji atvēra pozīcijas, pamatojoties tikai uz ienākošajiem klientu pasūtījumiem, lai izslēgtu ar klientu pasūtījumiem saistītās informācijas apmaiņas kvalificēšanu par "ierobežojumiem mērķa dēļ".

246 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija pamatoti uzskatīja, ka 242. punktā minētā dalīšanās ar informāciju par klientu pasūtījumiem palīdzēja attiecīgās rīcības kopumā kvalificēt kā "ierobežojumu mērķa dēļ".

iii) Par informācijas apmaiņu par atvērtajām riska pozīcijām

247 Attiecībā uz informācijas apmaiņu par atvērtajām riska pozīcijām, par kurām Komisija savu interpretāciju izklāstījusi apstrīdētā lēmuma 234.–238. apsvērumā, Komisija šī lēmuma 394.–404. apsvērumā to kvalificēšanu par "ierobežojumu mērķa dēļ" ir pamatojusi ar to, ka apmaiņa ar to esot ļāvusi tirgotājiem gūt lielāku skaidrību par to attiecīgajiem komerciālajiem nodomiem attiecībā uz to iespējamo riska ierobežošanas rīcību ("hedging conduct") un tātad esot novērsusi nenoteiktību par konkrētu valūtas kursu iespējamajām izmaiņām, tādējādi sniedzot priekšrocības iesaistītajiem tirgotājiem salīdzinājumā ar citiem tirgus dalībniekiem un palīdzot tiem prasmīgi pārvaldīt savus riskus, uz kuru pamata tie konkurē.

248 Šajā ziņā, tā kā prasītājas nav izvirzījušas konkrētus argumentus pret informācijas apmaiņas par atvērtā riska pozīcijām kvalificēšanu par "ierobežojumu mērķa dēļ", jākonstatē tas pats, kas jau konstatēts apstrīdētajā lēmumā, ka šīs informācijas apmaiņa, precizējot konkrētu valūtu un stratēģiju atturēties slēgt pozīciju vai nogaidīt pirms tās slēgšanas, jāuzskata par tādu, kas spēj novērst nenoteiktību, kas ir raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus darbībai.

249 No tā izriet, ka šāda informācijas apmaiņa, kas principā ir pretrunā LESD 101. panta 1. punktā paredzētajai autonomijas prasībai, ir pietiekami kaitīga konkurencei, lai to kvalificētu kā "ierobežojumu mērķa dēļ" šā sprieduma 237. punktā minētās judikatūras izpratnē.

250 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija pamatoti uzskatīja, ka informācijas apmaiņa attiecībā uz atvērtajām riska pozīcijām palīdzēja attiecīgās rīcības kopumā kvalificēt kā "ierobežojumu mērķa dēļ".

iv) Par informācijas apmaiņu attiecībā uz aktuālajām vai potenciālajām tirdzniecības darbībām

251 Attiecībā uz informācijas apmaiņu par aktuālajām vai uz nākotni vērstajām tirdzniecības darbībām, par kurām Komisijas interpretācija ir izklāstīta apstrīdētā lēmuma 258.–285. apsvērumā, Komisija šī lēmuma 394.–404. apsvērumā kvalifikāciju par "ierobežojumu mērķa dēļ" pamatoja ar to, ka minētā informācijas apmaiņa novērsa zināmu nenoteiktību, kas raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum, un paaugstināja šī tirgus pārskatāmības līmeni, sniedzot diskusiju foruma dalībniekiem pārskatu par savu konkurentu aktuālo rīcību un radot informācijas asimetriju starp tirgotājiem un citiem tirgus dalībniekiem. Līdz ar to pirmās minētās personas būtu pārliecinātas par to risku novērtējumu, kas saistīti ar to tirdzniecības stratēģiju izstrādi un jo īpaši ar cenām.

252 Šajā ziņā jānorāda, ka informācijas apmaiņa par tirgotāju veikto darījumu detaļām un dalīšanās ar padomiem vai viedokļiem par tādām tirdzniecības metodēm, kādas ir aplūkotas šajā lietā, ļauj tirgotājiem, kas piedalās aplūkotajā diskusiju forumā, pirmkārt, iegūt specifiskas zināšanas, lai labāk prognozētu tirgus izmaiņas un, otrkārt, attiecīgi pielāgot savas tirdzniecības stratēģijas.

253 Šāda informācijas apmaiņa ir klajā pretrunā autonomijas prasībai, kurai efektīvas konkurences sistēmā jāraksturo tirgus dalībnieku rīcība attiecīgajā tirgū. Informācijas apmaiņa tirgotājiem novērš neskaidrības attiecībā uz būtiskiem konkurences parametriem minētajā tirgū, proti, cenu un risku eksperta līmeņa pārvaldību. Tādējādi šī informācijas apmaiņa varēja palielināt pārskatāmību valūtu tūlītējas tirdzniecības tirgū par labu tirgotājiem, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, kaitējot citiem tirgus dalībniekiem. Līdz ar to tās bija pietiekami kaitīgas konkurencei, lai tās varētu kvalificēt kā "ierobežojumu mērķa dēļ" šā sprieduma 237. punktā minētās judikatūras izpratnē.

254 No iepriekš minētā izriet, ka apstrīdētajā lēmumā analizētā informācijas apmaiņa attiecībā uz kotācijas starpībām, klientu pasūtījumiem, atvērtajām riska pozīcijām un pašreizējām vai potenciālajām tirdzniecības darbībām rada pietiekamu kaitējumu konkurencei. Tāpēc Komisija tos pamatoti kvalificēja kā "ierobežojumu mērķa dēļ".

255 Pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, tam, ka *Credit Suisse* tirgotājs nebija dalījies ar lielāko daļu informācijas, kas attiecas uz viņa piedāvājumiem, nav nozīmes attiecībā uz šai bankai pārmestās rīcības kaitīgumu. Šajā ziņā jānorāda, ka vērtējums par to, vai rīcība ir pietiekami kaitīga konkurencei, nav balstīts uz kādu konkurentiem sniegtas juridiski kvantitatīvas informācijas slieksni.

256 Šādos apstākļos, neraugoties uz Komisijas kļūdu vērtējumā par valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus pārskatāmību, ir jānoraida prasītāju argumenti, kuru mērķis ir atspēkot attiecīgās informācijas apmaiņas kvalifikāciju par "ierobežojumu mērķa dēļ".

257 No visa iepriekš minētā izriet, ka pirmais iebildums ir jānoraida.

3) Par trešo iebildumu, ar kuru tiek apgalvotas kļūdas, kuras Komisija esot pieļāvusi, pamatojoties uz attiecīgās informācijas apmaiņas juridisko kvalifikāciju, kas sniegta pierādījumos, kuri iesniegti iecietības saņemšanai un izlīguma iesniegumos

258 Apstrīdētā lēmuma 394.–404. apsvērumā, lasot tos kopā ar 170.–285. apsvērumu, lai pamatotu secinājumu par konkurences ierobežojumu "mērķa dēļ", Komisija balstījās uz tālaika pierādījumiem, kurus tai bija sniegušas citas apstrīdētajā pārkāpumā iesaistītās bankas, Komisija balstījās uz pierādījumiem, ko tai vienlaikus bija sniegušas citas pārkāpumā iesaistītās bankas, proti, uz daudzām informācijas apmaiņu, kas notika attiecīgajā diskusiju forumā, stenogrammām, dažos gadījumos attiecībā uz to apjomu paļaujoties uz šo banku paziņojumiem, it īpaši saistībā ar iecietības pieteikumiem.

259 Prasītājas kritizēja Komisiju par to, ka tā "nekritiski" paļāvusies uz paziņojumiem par iecietību un izlīguma iesniegumiem. Attiecībā uz šiem apgalvojumiem tās apgalvo, ka tiem ir maza pierādījuma vērtība, tie ir provizoriski un nepamatoti, un norāda, ka visas lietas dalībnieces, kas noslēgušas izlīgumu, pauda šaubas par Komisijas izpratni par konkrēto tirgu un strīdīgās rīcības mērķi. Prasītājas secina, ka Komisija paļāvusies uz paziņojumiem par iecietību, jo tie apstiprināja tās faktu interpretāciju.

260 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

261 Vispirms jānorāda, ka, lai gan prasītājas citē fragmentus no iecietības pieteikumiem un izlīguma iesniegumiem, kā tās apstiprināja tiesas sēdē, tās īpaši neapstrīd faktu, ka Komisija ir balstījusies uz izlīguma iesniegumiem.

262 Tā kā puses nav vienisprātis par paziņojumu par iecietību pierādījuma vērtību un to, ka Komisija tos uzskata par pierādījumiem, kas var apstiprināt *Credit Suisse* pārmestā pārkāpuma esamību, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru neviena Savienības tiesību norma vai vispārējs princips neliedz Komisijai pret kādu uzņēmumu atsaukties uz citu apsūdzēto uzņēmumu paziņojumiem. Pretējā gadījumā Komisijas pienākums pierādīt darbības, ar ko pārkāpts LESD 101. un 102. pants, būtu neiespējams un nesavienojams ar šo noteikumu pareizas piemērošanas uzraudzības uzdevumu, kurš tai ir noteikts ar LESD (skat. spriedumu, 2016. gada 8. septembris, *Goldfish* u.c./Komisija, T-54/14, EU:T:2016:455, 96. punkts un tajā minētā judikatūra).

263 Konkrēti – ir jāuzskata, ka, ja persona atzīst, ka ir izdarījusi pārkāpumu, un atzīst faktus, kuri pārsniedz tos, kas tieši izsecināmi no attiecīgajiem dokumentiem, tad *a priori*, ja īpaši apstākļi neliecina par pretējo, ir atzīstams, ka persona ir apņēmusies teikt patiesību. Tādējādi paziņojumi, kas ir pret to sniedzēja interesēm, principā ir uzskatāmi par īpaši ticamiem pierādījumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 8. septembris, *Goldfish* u.c./Komisija, T-54/14, EU:T:2016:455, 98.–100. punkts un tajā minētā judikatūra).

264 Turklāt, ja Komisija, konstatējot konkurences tiesību pārkāpumu, pamatojas uz dokumentāriem pierādījumiem, attiecīgajiem uzņēmumiem ir ne tikai jāsniedz ticama Komisijas apgalvojuma alternatīva, bet arī jānorāda uz apstrīdētajā lēmumā pārkāpuma noteikšanai izmantoto pierādījumu nepietiekamību (skat. spriedumu, 2015. gada 16. jūnijs, *FSL* u.c./Komisija, T-655/11, EU:T:2015:383, 181. punkts un tajā minētā judikatūra).

265 Šajā ziņā ir svarīgi atzīmēt, ka prasītājas savos argumentos neapstrīd iecietības pieteikumos sniegto paziņojumu autentiskumu un, otrkārt, tās nepierāda, ka būtu bijuši kādi īpaši apstākļi, kas liecinātu, ka iecietības pieteikumos iesniedzējas nebija nolēmušas teikt patiesību šā sprieduma 263. punktā minētās judikatūras izpratnē.

266 Konkrētāk, attiecībā uz paziņojumos par iecietību ietvertajiem fragmentiem, kurus Komisija nav ņēmusi vērā, lai gan tie bija pretrunā tās sniegtajai faktu interpretācijai, prasītājas atsaucas uz divu citu apstrīdētajā pārkāpumā iesaistīto banku iesniegtajiem dokumentiem. No to citātiem izriet, ka šo banku mērķis būtībā bija vai nu brīdināt Komisiju par apgalvoto ietekmi uz valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus darbību, kas rastos, ja informācijas apmaiņa, kas notika attiecīgajā diskusiju forumā, tiktu kvalificēta kā "ierobežojums mērķa dēļ", vai arī lai norādītu uz šīs informācijas apmaiņas "leģitīmo" vai pat "konkurenci veicinošo" raksturu.

267 Tomēr jāatzīmē, ka iepriekš minētie apgalvojumi, uz kuriem atsaucas prasītāji, būtībā ir vērsti uz to, lai "attaisnotu" attiecīgo informācijas apmaiņu ar tās it kā "leģitīmo" vai pat "konkurenci veicinošo" raksturu, tomēr tie nesniedz nekādus pierādījumus, kas liktu apšaubīt tās raksturīgo spēju ietekmēt konkurenci konkrētajā tirgū, ko Komisija it kā nav ņēmusi vērā.

268 Gluži pretēji, no šā sprieduma 261. punktā minētajām un citām apstrīdētajā lēmumā minētajām paziņojuma par iecietību daļām, kuru faktisko pareizību prasītājas neapstrīd, izriet, ka prasītājas atzina, ka attiecīgajā diskusiju forumā notikusī informācijas apmaiņa bija tāda, kas palielināja attiecīgā tirgus pārskatāmību un tādējādi deva priekšrocības šā foruma dalībniekiem, kaitējot citiem tirgus dalībniekiem.

269 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka paziņojumi par iecietību, kuri, kā izriet no apstrīdētā lēmuma, apstiprināja tālaika pierādījumus, ko Komisijai bija sniegušas citas bankas, ir īpaši ticami pierādījumi šā sprieduma 263. punktā minētās judikatūras izpratnē, kurus Komisija varēja pamatoti ņemt vērā kā faktisko apstākļu kontekstu, kas tai ļāva pārbaudīt strīdīgās informācijas apmaiņas priekšmetu.

270 Turklāt, kā izriet no apstrīdētā lēmuma, Komisija bija izmantojusi attiecīgos paziņojumus par iecietību, lai apstiprinātu savus vērtējumus, kas balstīti uz tās rīcībā esošajiem dokumentālajiem pierādījumiem. Tādēļ nevar piekrist prasītājām, kas apgalvo, ka Komisija nav veikusi savu faktu novērtējumu.

271 Šo secinājumu nevar atspēkot neviens no prasītāju izvirzītajiem argumentiem.

272 Pirmkārt, tieši prasītāju procesuālajos rakstos ietvertie pretrunīgie apgalvojumi norāda uz to argumentu nepamatotību. Prasītājas apgalvo, pirmkārt, ka paziņojumiem, kas sniegti saistībā ar paziņojumiem par iecietību, ir augsta pierādījuma vērtība un, otrkārt, ka pierādījumiem, kas iesniegti, lai saņemtu iecietību, ir zema pierādījuma vērtība. Uz jautājumu par šiem pretrunīgajiem apgalvojumiem tiesas sēdē tās norādīja, ka šī atšķirīgā pieeja izriet no tā, ka pirmais apgalvojums attiecās uz principu, ka paziņojumiem, kas sniegti saistībā ar iecietības pieteikumu, ir augsta pierādījuma vērtība, savukārt otrais apgalvojums attiecās uz šajā lietā aplūkoto paziņojumu zemo pierādījuma vērtību. Tomēr šāda prasītāju argumentu izpratne ir pretrunā ar to rakstveida paskaidrojumiem Vispārējai tiesai, kuros abās lietās ir atsauce uz tiesu praksi, kurā uzsvērta šādu dokumentu lielā pierādījuma vērtība.

273 Attiecībā uz it kā zemo pierādījuma vērtību paziņojumiem par iecietību, kas izriet no 2011. gada 13. jūlija sprieduma *Kone* u.c./Komisija (T-151/07, EU:T:2011:365), ir jānorāda, ka prasītāju arguments ir balstīts uz nepareizu šī sprieduma interpretāciju. Patiešām, pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, Vispārējā tiesa šajā spriedumā lēma par paziņojumu par iecietību "ievērojamo pievienoto vērtību" attiecībā uz Komisijas rīcībā jau esošajiem pierādījumiem, lai samazinātu naudas sodu saskaņā ar paziņojumu par sadarbību, nevis par paziņojumu par iecietību kopumā zemo pierādījuma vērtību.

274 Otrkārt un visbeidzot, lai gan prasītājas apgalvo, ka fakts, ka Komisija ir balstījusies uz to banku paziņojumiem, kuras lūdz piemērot iecietības programmu, ir satraucošs vērtējuma, lai noteiktu atļautās informācijas apmaiņas apjomu valūtas maiņas kursa tirgū, sarežģītības dēļ, ir jākonstatē, ka tās šajā ziņā nav izvirzījušas nevienu konkrētu juridisku iebildumu.

275 Tādējādi trešais iebildums ir jānoraida.

4) Par ceturto iebildumu, ar kuru tiek apgalvots, ka Komisija nevarēja balstīties uz savu pieredzi informācijas apmaiņas jomā citos tirgus kontekstos vai citās finanšu lietās, lai atvieglotu tai uzlikto pierādīšanas pienākumu

276 Pirmkārt, prasītājas pārmet Komisijai, ka tā ir atvieglojusi pierādīšanas pienākumu, lai pierādītu, ka attiecīgā informācijas apmaiņa "mērķa dēļ" ierobežoja konkurenci, atsaucoties uz savu iespējamo pieredzi informācijas apmaiņas jomā citos tirgus kontekstos vai citās finanšu lietās.

277 Otrkārt, prasītājas apgalvo, ka Komisija tām ir uzlikusi pierādīšanas pienākumu, lai pierādītu, ka apgalvotā prettiesiskā informācijas apmaiņa bija nepieciešama, tā vietā, lai pārbaudītu, vai valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū šī informācijas apmaiņa patiešām bija prettiesiska un bija viens no vissmagākajiem konkurences ierobežojumiem.

278 Treškārt, prasītājas apgalvo, ka kvalifikācija par "ierobežojumu mērķa dēļ" var tikt izmantota tikai tad, ja gūtā pieredze un ekonomiskā teorija skaidri norāda, ka rīcība pēc savas būtības ir viens no viskaitīgākajiem pretkonkurences rīcības veidiem. Vispārējais ekonomiskais princips, saskaņā ar kuru varētu sagaidīt, ka nepubliskas un detalizētas informācijas apmaiņa pēc būtības un būtiski kaitē konkurencei lielākajā daļā tirgu, neattiecas uz valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgu.

279 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

280 Pirmām kārtām, attiecībā uz prasītāju apgalvojumu par iespējamo pierādīšanas pienākuma atvieglošanu, jo Komisija esot pamatojusies uz savu apgalvoto pieredzi informācijas apmaiņas jomā citos kontekstos, lai kvalificētu attiecīgo informācijas apmaiņu kā "ierobežojumu mērķa

dēļ", jāatgādina, kā tas izriet no šā sprieduma 235.–254. punktā izklāstītajiem apsvērumiem, ka Komisija pamatoti uzskatīja, ka šī informācijas apmaiņa varēja radīt informācijas asimetriju starp iesaistītajiem tirgotājiem, kaitējot citiem tirgus dalībniekiem, un ka tādējādi tā radīja pietiekamu kaitējuma pakāpi konkurencei, turklāt šis secinājums nebija pamatots ar pieredzi citos tirgos.

281 Otrām kārtām, šajos apstākļos prasītājas nevar ne pārmest Komisijai apgalvoto pierādīšanas pienākuma pārnešanu, lai pierādītu, ka informācijas apmaiņa bija nepieciešama, ne arī apgalvot, ka Komisija savu secinājumu pamatoja ar šīs informācijas apmaiņas mērķi, ņemot vērā "detalizētāku vai informatīvāku" tās raksturu. Patiesībā no apstrīdētā lēmuma izriet, ka Komisija informācijas apmaiņu kvalificēja kā "ierobežojumu mērķa dēļ", ņemot vērā tās komerciāli sensitīvo raksturu, kas samazināja vai pat likvidēja nenoteiktību tirgū un līdz ar to ietekmēja tirgotāju lēmumu pieņemšanas autonomiju attiecīgajā tirgū, un ka tādējādi tā radīja pietiekamu kaitējuma pakāpi konkurencei.

282 Trešām kārtām, jākonstatē, ka, no vienas puses, ekonomiskajā literatūrā, uz kuru atsaucas prasītājas savas argumentācijas pamatojumam un kura ir apkopota šā sprieduma 278. punktā, nekur nav minēts pieņēmums par valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgu, lai apstiprinātu to argumentāciju.

283 No otras puses, Tiesa nesen atzina, ka apstāklis, ka tas, ka Komisija iepriekš nav konstatējusi, ka nolīgums, kas līdzīgs aplūkotajam nolīgumam, pēc sava mērķa ir konkurenci ierobežojošs, nenozīmē, ka tai ir liegts veikt šādu konstatējumu nākotnē (spriedums, 2021. gada 25. marts, *Lundbeck*/Komisija, C-591/16 P, EU:C:2021:243, 130. punkts).

284 Līdz ar to prasītājas nevar pamatoti atsaukties uz ekonomiskās vienprātības trūkumu, lai apstrīdētu strīdīgās informācijas apmaiņas kvalificēšanu par "ierobežojumu mērķa dēļ". Līdz ar to prasītāju šajā ziņā izvirzītie argumenti ir jānoraida.

285 No tā izriet, ka ceturtais iebildums ir jānoraida.

5) Secinājumi par otrā pamata pirmo daļu

286 No otrā pamata pirmajā daļā izvirzīto iebildumu pārbaudes izriet, ka, neraugoties uz Komisijas kļūdu attiecībā uz valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus pārskatāmību (skat. šā sprieduma 217. punktu), ir jānoraida prasītāju argumenti, kuru mērķis ir atspēkot attiecīgās informācijas apmaiņas kvalifikāciju par "ierobežojumu mērķa dēļ", un līdz ar to, neskarot pārbaudi, kas jāveic par argumentiem, kuri attiecas uz minētās informācijas apmaiņas konkurenci veicinošo ietekmi, ir jānoraida otrā pamata pirmā daļa.

c) Par otrā pamata otro daļu, ar kuru tiek apgalvotas Komisijas pieļautās kļūdām, analizējot attiecīgās informācijas apmaiņas leģitīmo vai konkurenci veicinošo raksturu

287 Apstrīdētā lēmuma 464.–479. apsvērumā vispirms Komisija norādīja, ka rīcības iespējamā labvēlīgā ietekme uz konkurenci var tikt ņemta vērā LESD 101. panta 3. punkta vērtējuma kontekstā, taču *Credit Suisse* nav atsaukusies uz šā panta piemērojamību šajā lietā. Katrā ziņā, runājot par attiecīgās informācijas apmaiņas kvalificēšanu par aksesuāriem ierobežojumiem, *Credit Suisse* neesot pierādījusi, ka valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus bez tās nevarētu darboties,

ne arī pierādījusi jebkādu šīs apmaiņas konkurenci veicinošu ietekmi. Turpinājumā Komisija izsmeļoši pārbaudīja *Credit Suisse* apgalvojumus, kas attiecas uz attiecīgās informācijas apmaiņas konkurenci veicinošo ietekmi.

288 Šajā ziņā Komisija atgādināja, ka fakts, ka rīcībai ir leģitīms mērķis, neizslēdz, ka šādu rīcību var uzskatīt par tādu, kurai ir konkurenci ierobežojošs mērķis. Patiešām, ja informācijas apmaiņa varētu samazināt kotācijas starpības un uzlabot cenas, pastāvētu būtiska atšķirība starp šādu informācijas apmaiņu ierobežotā tirgotāju lokā diskusiju forumā kā šajā lietā un visiem tirgus dalībniekiem pieejamu informāciju. Prasītāju apgalvotā informācijas apmaiņas konkurenci veicinošā ietekme neattiecas uz informācijas apmaiņu slēgtā lokā, jo attiecīgā informācijas apmaiņa radīja informācijas asimetriju, piešķirot konkurences priekšrocības tikai attiecīgā diskusiju foruma dalībniekiem. Šādos apstākļos tirgotāji varētu izlemt nevis samazināt cenas, bet gan palielināt savu peļņu, ņemot vērā, ka viņu saņemtās prēmijas ir saistītas ar gūto peļņu.

289 Pirmkārt, prasītājas apstrīd šo vērtējumu, apgalvojot, ka Komisija ir piemērojusi nepareizu tiesisko regulējumu, jo tā tikai izsmeļoši pārbaudīja to argumentus par informācijas apmaiņas leģitimitāti un konkurenci veicinošu ietekmi. Šādi rīkojoties, tā uzskatīja, ka iebildumu konkurenci veicinošais raksturs nav būtisks attiecīgās informācijas apmaiņas juridiskajai analīzei. Pēc Vispārējās tiesas domām, ja saskaņotas darbības ir vērstas uz leģitīmu vai konkurenci veicinošu mērķi, to nevar kvalificēt kā pārkāpumu mērķa dēļ.

290 Otrkārt, prasītājas apgalvo, ka Komisija esot kļūdaini novērtējusi to argumentus un pierādījumus attiecībā uz to, ka informācijas apmaiņa attiecīgajā diskusiju forumā ir leģitīma un veicina konkurenci.

291 Tas ir tāpēc, ka, no vienas puses, apmaiņa ar šo informāciju notika informatīvos nolūkos, lai tā tiktu nodota klientiem un lai tirgotāji varētu ātri novērtēt ar inventāru saistīto risku un tādējādi samazināt klientiem piedāvātās kotācijas starpības.

292 No otras puses, Komisija esot pārkāpusi noteikumus par pierādīšanas pienākumu, jo gadījumā, ja rīcībai ir netipiski elementi, prasītājai būtu vieglāk atspēkot Komisijas apgalvojumus, iesniedzot pierādījumus par citu iespējamo izskaidrojumu. Vispārīgāk runājot, prasītājas apgalvo, ka attiecīgās rīcības nav attaisnojamas ar to ietekmi uz konkurenci vai ar to "leģitīmo" raksturu, bet ka to vienīgais mērķis ir leģitīms un konkurenci veicinošs.

293 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

294 Vispirms ir jānorāda, ka Vispārējās tiesas sēdē lietas dalībniekiem tika uzdoti jautājumi par to, kādas sekas, ņemot vērā spriedumu, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company* (C-333/21, EU:C:2023:1011), ir jāizdara attiecībā uz prasītāju apgalvoto konkurenci veicinošās ietekmes izskatīšanu šajā lietā. Šajā ziņā lietas dalībnieces būtībā apgalvoja, ka konkurenci veicinošā ietekme ir jāņem vērā, kvalificējot informācijas apmaiņu LESD 101. panta 1. punkta izpratnē. It īpaši prasītājas uzskatīja, ka šis spriedums apstiprina viņu nostāju, ka attiecīgās informācijas apmaiņas konkurenci veicinošā ietekme ir jāņem vērā kā ekonomiskā un tiesiskā konteksta, kurā šī apmaiņa notika, elementi. Komisija uzskatīja, ka šis spriedums apstiprina apstrīdētajā lēmumā veikto analīzi.

295 Ievadā – tiesas sēdē uzklausītas par atsevišķiem argumentiem, kas attiecas uz apgalvotajām "leģitīmajām" sekām, kuras apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzīja savos rakstveida apsvērumos Vispārējai tiesai, – prasītājas apstiprināja, ka šīs sekas ir jāsaprot kā daļa no viena un tā paša ekonomiskā un tiesiskā konteksta un kā tādas ir būtiskas, lai apšaubītu informācijas apmaiņas kvalificēšanu par "ierobežojumu mērķa dēļ".

296 Kad tas ir precizēts, ir jāatgādina, ka, lai noteiktu, vai nolīgumam, uzņēmumu apvienības lēmumam vai saskaņotajām darbībām to rakstura dēļ vien ir pietiekama kaitējuma konkurencei pakāpe, lai varētu uzskatīt, ka to mērķis ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci, ir jāizvērtē, pirmkārt, attiecīgā nolīguma, lēmuma vai darbības saturs, otrkārt, to ekonomiskais un juridiskais konteksts un, treškārt, mērķi, kurus ar tiem ir iecerēts sasniegt (skat. spriedumu, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 165. punkts un tajā minētā judikatūra).

297 Šajā ziņā, runājot par konkrētās rīcības ekonomisko un juridisko kontekstu, vispirms jāatgādina arī, ka ir jāņem vērā attiecīgo preču vai pakalpojumu raksturs, kā arī faktiskie apstākļi, kas raksturo aplūkotās nozares(-u) vai tirgu struktūru un darbību. Savukārt nekādā ziņā nav jāpārbauda un vēl jo vairāk jāpierāda šīs rīcības ietekme uz konkurenci neatkarīgi no tā, vai tā ir reāla vai iespējama un negatīva vai pozitīva (skat. spriedumu, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 166. punkts un tajā minētā judikatūra).

298 Turpinājumā, runājot par attiecīgās rīcības mērķiem, ir jānosaka objektīvie mērķi, ko ar šo rīcību ir iecerēts sasniegt attiecībā uz konkurenci. Savukārt apstāklim, ka iesaistītie uzņēmumi ir rīkojušies bez subjektīva nodoma nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci, un tam, ka tiem ir bijuši noteikti leģitīmi mērķi, nav izšķirošas nozīmes LESD 101. panta 1. punkta piemērošanā (skat. spriedumu, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 167. punkts un tajā minētā judikatūra).

299 Visbeidzot, visu šā sprieduma 296.–298. punktā minēto apstākļu vērtējumā katrā ziņā ir jāatspoguļo konkrētie iemesli, kuru dēļ attiecīgajai rīcībai ir pietiekama kaitējuma konkurencei pakāpe, kas pamato secinājumu, ka tās mērķis ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci (skat. spriedumu, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 168. punkts un tajā minētā judikatūra).

300 Jāatzīmē, ka no pirmā pamata un otrā pamata pirmās daļas pārbaudes izriet, ka Komisija analizēja strīdīgās informācijas apmaiņas saturu, ekonomisko un tiesisko kontekstu, kurā tā notika, un mērķus, kurus tā centās sasniegt, un ka tā paskaidroja, kāpēc, ņemot vērā visus šos faktorus, saskaņā ar šā sprieduma 296.–299. punktā minēto judikatūru tā secināja, ka šai apmaiņai bija pretkonkurences mērķis.

301 Turklāt jāatzīmē, kā izriet no šā sprieduma 297. un 298. punktā minētās judikatūras, ka pretēji tam, ko apgalvo lietas dalībnieki, nav nepieciešams ņemt vērā konkurenci veicinošu ietekmi kā tādu, lai izvērtētu, vai attiecīgā informācijas apmaiņa ir kvalificējama kā konkurences ierobežojums "mērķa dēļ" saskaņā ar LESD 101. panta 1. punktu, tostarp, lai pārbaudītu, vai pastāv kaitējuma pakāpe, kas nepieciešama šādai kvalifikācijai. No otras puses, apgalvoto leģitīmo mērķu ņemšanai vērā šajā vērtējumā nav izšķirošas nozīmes.

302 Līdz ar to prasītājas nevarēja pamatoti pārmest Komisijai tiesību kļūdu, pamatojoties uz "nepareiza tiesiskā regulējuma piemērošanu".

303 Katrā ziņā ir jāatzīmē, ka apstrīdētā lēmuma 465.–479. apsvērumā Komisija pārbaudīja *Credit Suisse* argumentus par informācijas apmaiņas leģitīmo vai konkurenci veicinošo raksturu. Ir jāpārbauda, vai prasītāju argumenti ir tādi, kas liek apšaubīt šā vērtējuma pamatotību.

304 Pirmkārt, attiecībā uz prasītāju procesuālajos rakstos minēto ekonomikas teoriju, kurā ir tikai norādīts, ka uzņēmuma efektivitātes paaugstināšanai "var" būt labvēlīga papildu ietekme, ir jākonstatē, ka saikne starp no šīs ekonomikas teorijas izrietošo secinājumu un attiecīgo informācijas apmaiņu nevar tikt uzskatīta par pierādītu atbilstoši tiesību normām. Turklāt prasītāju apgalvojums ir pretrunā tirgus dalībnieku komerciālajai loģikai un ekonomiskajai racionalitātei, jo, ja ierobežotam konkurentu lokam, kas darbojas kā tirgus dalībnieki, ir papildu informācija salīdzinājumā ar citiem tirgus dalībniekiem, tad, ņemot vērā šo informāciju, viņu peļņas maksimizēšanas loģika noved drīzāk pie cenu piedāvājumu izlīdzināšanas klientiem, nevis pie mazāku starpību piedāvāšanas.

305 Pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, neviens no lietā esošajiem pierādījumiem neliecina, ka attiecīgie tirgotāji būtu plānojuši saviem klientiem piedāvāt mazākas starpības, ņemot vērā informāciju, ar kuru notika apmaiņa. Šajā ziņā, no vienas puses, prasītājas atsaucas uz 2011. gada 24. jūnija informācijas apmaiņu, kas atspoguļota A.12. pielikumā. Ņemot vērā to, ka tas ir datēts pirms *Credit Suisse* dalības attiecīgajā pārkāpumā, tas ir nebūtisks un ir jānoraida.

306 No otras puses, attiecībā uz citu A.12. pielikumā ietverto piemēru ir jānorāda, ka tas datēts ar 2012. gada 19. jūniju, kas ir diena, kura ietilpst attiecīgajā periodā. Pirmkārt, no tā izriet, ka laikā no plkst. 10.40.33 līdz plkst. 10.41.38 notika informācijas apmaiņa, kuras laikā *Credit Suisse* tirgotājs jautāja *RBS* tirgotājam, kas piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā, par kotācijas starpības līmeni, kas piemērojams 50 miljonu apmēra EUR/GBP valūtu pārim ("whats spread 50 x these days"). Atbildot uz jautājumu, *RBS* tirgotājs norādīja piemērojamo kotācijas starpību ("3"). *Credit Suisse* tirgotājs pateicās viņam par šo informāciju ("yeh thats thats what I thought"; "ta mate").

307 Otrkārt, no citas A.12. pielikumā izklāstītās informācijas apmaiņas, kas notika 2012. gada 19. jūnijā no plkst. 7.30.20 līdz plkst. 7.30.47 citā diskusiju forumā, izriet, ka divas personas apmainījās ar informāciju, kas attiecas uz kotācijas starpību, kas piemērojama EUR/GBP valūtu pārim ("50 eurgbp"; "sure", "42 46", "off", "ref"). Šajā ziņā prasītājas uzskata, ka 306. punktā minētā informācijas apmaiņa, kas notika starp *Credit Suisse* tirgotāju un *RBS* tirgotāju, iespējams, lika *Credit Suisse* tirgotājam piedāvāt *Credit Suisse* klientam mazākas kotācijas starpības. Tomēr, kā izriet no lietā esošajiem pierādījumiem, informācijas apmaiņa starp *Credit Suisse* tirgotāju un *RBS* tirgotāju notika pēc informācijas apmaiņas citā diskusiju forumā. Turklāt lietā nav nekā, kas apstiprinātu prasītāju apgalvojumu, ka šī informācijas apmaiņa bija saistīta ar informācijas apmaiņu starp *Credit Suisse* tirgotāju un *RBS* tirgotāju.

308 Tomēr, pat pieņemot, ka šie divi A.12. pielikumā minētie informācijas apmaiņas piemēri attiecās uz iespējamo starpību samazinājumu, ko bija paredzējuši attiecīgie tirgotāji, no tiem nevar pilnībā secināt, ka informācijas apmaiņa attiecībā uz kotācijas starpībām starp attiecīgajiem tirgotājiem sistemātiski nāca par labu klientiem, kas ļautu konstatēt leģitīmas sekas, kuras būtu atbilstošas un specifiskas attiecīgajai praksei un pietiekami būtiskas.

309 Gluži pretēji, prasītājas pieteikumā pašas atzīst, ka informācijas apmaiņa diskusiju forumos (ārpus potenciālo darījumu konteksta) ļauj tirgotājiem pārvaldīt darījumu risku un īsā laikā noteikt precīzākas cenas un tādējādi samazināt risku, kas saistīts ar viņu kā tirgus uzturētāju lomu.

310 Lai gan informācijas apmaiņa faktiski var radīt efektivitātes pieaugumu un padarīt bankas efektīvākas, ļaujot tām tostarp salīdzināt savu attiecīgo praksi un uzlabot savas pozīcijas tirgū, ir pats par sevi saprotams, ka šādas iniciatīvas neattaisno tādu pretkonkurences darbību izmantošanu kā apmaiņa ar konfidenciālu un stratēģisku informāciju no konkurences tiesību viedokļa, kā tas ir šajā lietā, jo minētās informācijas apmaiņas attiecas uz kotācijas starpībām, klientu pasūtījumiem, riska pozīcijām un pašreizējām vai plānotām tirdzniecības darbībām un konkurējošo tirgotāju pozīcijām, kas ir noderīga informācija cenu noteikšanai un prasmīgai risku pārvaldībai, proti, parametriem, uz kuriem pamatojoties veidojas konkurence valūtas tūlītējās tirdzniecības tirgū.

311 Vispārīgāk runājot, pat pieņemot, ka attiecīgā informācijas apmaiņa varētu būt izdevīga klientiem attiecībā uz viņiem piedāvātajām cenām, šāda priekšrocība pati par sevi nebūtu tāda, lai apšaubītu, vai šī informācijas apmaiņa ir pietiekami kaitīga konkurencei. Patiešām, ir jāatgādina, ka LESD 101. pants, tāpat kā pārējie Līgumā iekļautie konkurences noteikumi, ir paredzēts, ne vien lai aizsargātu konkurentu vai patērētāju tiešās intereses, bet arī lai aizsargātu tirgus struktūru un līdz ar to konkurenci kā tādu (spriedums, 2015. gada 19. marts, *Dole Food* un *Dole Fresh Fruit Europe* /Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 125. punkts). Taču prasītājas nekādā veidā nepamato savu apgalvojumu, ka informācijas apmaiņa ir bijusi labvēlīga tirgum kopumā.

312 Pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, pierādīšanas pienākums, kas gulstas uz pēdējām minētajām, lai ļautu saprātīgi šaubīties par attiecīgās informācijas apmaiņas pietiekami kaitīgo raksturu, nevar tikt atvieglots ne, ņemot vērā apgalvotos "netipiskos" šīs informācijas apmaiņas elementus, ne to pierādījumu pierādījuma spēku, uz kuriem Komisija ir balstījusies apstrīdētajā lēmumā, turklāt šo pierādījumu vērtību un pietiekamību prasītājas nav apstrīdējušas.

313 Otrkārt, ir jānorāda, ka, pamatojot savus 290.–292. punktā izklāstītos argumentus, prasītājas atsaucas uz eksperta ziņojumiem, kas ir ietverti prasības pieteikuma A.5. un A.11. pielikumā (turpmāk tekstā attiecīgi – "eksperta ziņojums Nr. 1" un "eksperta ziņojums Nr. 2").

314 Šajā ziņā ir svarīgi atcerēties, ka saskaņā ar judikatūru pierādījumu vērtība, it īpaši to ziņojumu, kurus pēc puses lūguma tās apgalvojumu pamatojumam iesniedz trešā persona, kas uzdodas par ekspertu, tiek vērtēta vairākos aspektos. Pirmkārt, to autoram ir jānodrošina savas kvalifikācijas un pieredzes izklāsts un jāpaskaidro, kādā veidā šai kvalifikācijai un pieredzei ir nozīme atzinuma sniegšanā par pārbaudīto jautājumu. Otrkārt, šajā atzinumā ir jāatspoguļo iemesli, kādēļ tas ir vērā ņemams gan attiecībā uz izmantotās metodoloģijas ticamību, gan uz to, kāda nozīme ir uz šo jautājumu sniegtajai atbildei šīs lietas vajadzībām (spriedums, 2022. gada 14. septembris, *Google* un *Alphabet*/Komisija (*Google Android*), T-604/18, pārsūdzēts, EU:T:2022:541, 96. punkts).

315 Tomēr turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ ekspertu ziņojumu saturs nevar atbilst 314. punktā minētajai otrajai prasībai un tādējādi apstiprināt prasītāju argumentus.

316 Pirmkārt, secinājumi, kas tostarp ir izklāstīti ekspertīzes ziņojumā Nr. 1, saskaņā ar kuriem informācijas apmaiņa starp tirgotājiem tieši nāktu par labu klientiem, ir balstīti uz zinātniskiem rakstiem, kas neapstiprina šo secinājumu patiesumu. Patiešām, izvilkumi no rakstiem, ko prasītājas iesniedza administratīvajā procedūrā Komisijā, atbildot uz tās lūgumu sniegt paskaidrojumus, kā arī Vispārējā tiesā, nekādā veidā neattiecas uz hipotēzi par it kā labvēlīgo komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņas, kā tas ir šajā lietā, ietekmi uz mazāku kotācijas starpību un vēl jo mazāk uz klientiem piedāvāto cenu samazinājumu. Tāds pats secinājums ir jāizdara attiecībā uz publikāciju, ko prasītājas minēja, pamatojot ekspertīzes ziņojumu Nr. 1, kurā, lai gan ir konstatēta saikne starp mazāku kotācijas starpību un iespēju tirgotājam slēgt savu

pozīciju ar zemām izmaksām, nekādā veidā nav secināts, ka pastāv saikne starp komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņu un klientiem piedāvātajām zemākām cenām, kas, loģiski, būtu vienīgās, kas varētu būt izdevīgas klientiem.

317 Otrkārt, ekspertīzes ziņojumā Nr. 1 un Nr. 2 sniegtā analīze neattiecas uz gadījumu šajā lietā, proti, informācijas apmaiņu slēgtā tirgotāju grupā, bet ir vairāk vērsta uz vispārējiem apgalvojumiem par informācijas apmaiņu starp tirgotājiem valūtu tūlītējās tirdzniecības darījumu tirgū, vai arī tā neattiecas uz konfidenciālu un stratēģisku informāciju, ar kuru ir notikusi apmaiņa šajā lietā, bet attiecas uz vispārēju informāciju ("tirgus krāsa", "starpības", "pozīcijas par klientu pasūtījumiem apkopotā un anonimizētā veidā"). Konkrētāk, ziņojumi attiecas uz tirgotājiem, kas apmainās ar informāciju attiecīgajā diskusiju forumā, jo īpaši, lai izslēgtu pretkonkurences hipotēzi, ņemot vērā mazās tirgus daļas, kas tiem pieder, nevis lai apstiprinātu komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņas leģitīmās sekas, raksturu vai mērķi ierobežotā tirgotāju lokā.

318 Pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, ekspertīzes ziņojums Nr. 2, kas ir samērā neskaidrs un nepamatots, nav balstīts ne uz kādu ekonomisko modeli, kas ļautu konstatēt, ka attiecīgajā diskusiju forumā notikusī rīcība, kad notika informācijas apmaiņa slēgtā grupā, ir leģitīma. Tas vēl jo vairāk attiecas uz eksperta ziņojumu Nr. 1, kas nav balstīts ne uz kādu citu "zinātnisku instrumentu", kas varētu pamatot apgalvojumus par informācijas apmaiņas par klientiem vai par tirgu kopumā leģitīmo raksturu.

319 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka prasītājas nav pierādījušas, ka attiecīgajā diskusiju forumā notikušajai informācijas apmaiņai bija leģitīms vai konkurenci veicinošs raksturs, lai apšaubītu tās pietiekamo kaitējuma pakāpi konkurencei un līdz ar to kvalificētu tās kā "ierobežojumu mērķa dēļ". Tādējādi Komisija, nepieļaujot kļūdu vērtējumā, noraidīja argumentus, kas tai šajā ziņā tika izvirzīti administratīvajā procedūrā.

320 No iepriekš minētā izriet, ka otrā pamata otrā daļa ir jānoraida.

321 Papildus, ciktāl prasītājas šī pamata nosaukumā norāda uz nepietiekamu pamatojumu attiecībā uz informācijas apmaiņas tiešsaistē kvalificēšanu par "ierobežojumu mērķa dēļ" un pat pieņemot, ka šāda nepierādīta atsaukšanās varētu būt pieņemams arguments Reglamenta 76. panta d) punkta izpratnē, ir jākonstatē, ka Komisija nav pieļāvusi nekādu LESD 296. panta otrajā daļā paredzētā pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. No šī pamata pārbaudes izriet, ka apstrīdētajā lēmumā sniegtie skaidrojumi ļāva prasītājām saprast Komisijas argumentāciju attiecībā uz šo kvalifikāciju un ļāva Vispārējai tiesai veikt pārbaudi šajā ziņā, tādējādi izpildot šīs tiesību normas prasības (šajā ziņā skat. spriedumu, 2023. gada 23. novembris, *Ryanair*/Komisija, C-210/21 P, EU:C:2023:908, 105. punkts un tajā minētā judikatūra).

322 Līdz ar to otrais pamats ir noraidāms pilnībā.

3. Par trešo pamatu, ar kuru tiek apgalvots LESD 101. panta pārkāpums un nepietiekams pamatojums apstrīdētajā lēmumā konstatētajai vienota un turpināta pārkāpuma kvalifikācijai

323 Trešajā pamatā prasītājas apstrīd apstrīdētajā lēmumā veikto vienota un turpināta pārkāpuma kvalifikāciju. Trešais pamats ir sadalīts divās daļās. Pirmajā daļā tiek apgalvots, ka nav pietiekamu pierādījumu un nav pietiekama pamatojuma par to, ka pastāv vispārējs plāns, kuram ir kopīgs

mērķis, kura īstenošanā *Credit Suisse* plānoja piedalīties, par kuru tā zināja vai kuru tai bija jāparedz. Otrā daļa attiecas uz tiesību kļūdu attiecībā uz pamatnolīguma kvalificēšanu par vienota un turpināta pārkāpuma elementu, kas var būt dažāda līmeņa dalības priekšmets.

324 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka LESD 101. panta 1. punkta pārkāpums var izrietēt ne tikai no atsevišķas darbības, bet arī no virknes darbību vai turpinātas rīcības, pat ja viens vai vairāki šīs darbību virknes vai turpinātās rīcības elementi paši, aplūkojot atsevišķi, arī var būt minētās normas pārkāpums. Tādējādi, ja dažādas rīcības ietilpst "kopējā plānā", tad to identiskā mērķa dēļ – kropļot konkurenci iekšējā tirgū Komisija var saukt pie atbildības par šīm darbībām atbilstoši dalībai kopējā pārkāpumā (skat. spriedumu, 2022. gada 16. jūnijs, *Sony Corporation* un *Sony Electronics*/Komisija, C-697/19 P, EU:C:2022:478, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).

325 Uzņēmums, kas šādā vienotā un turpinātā pārkāpumā ir piedalījies ar tādām savām rīcībām, uz kurām attiecas tādi LESD 101. panta 1. punkta jēdzieni kā "nolīgums" vai "saskaņotas darbības" ar pretkonkurences mērķi un kuras ir vērstas uz pārkāpuma īstenošanu kopumā, var būt atbildīgs arī par citu uzņēmumu šī paša pārkāpuma ietvaros veiktajām rīcībām par visu laikposmu, kurā tas minētajā pārkāpumā ir piedalījies. Tā tas ir gadījumā, ja tiek pierādīts, ka minētais uzņēmums ir centies ar savu rīcību veicināt kopīgo mērķu, uz kuriem tiecās visi dalībnieki, sasniegšanu un ka tas zināja par faktisko rīcību, ko bija iecerējuši vai īstenojuši citi uzņēmumi, lai sasniegtu to pašu mērķi, vai ka tas varēja paredzēt šādu rīcību un ka tas bija gatavs uzņemties risku (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 24. jūnijs, *Fresh Del Monte Produce*/Komisija un Komisija/*Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P un C-294/13 P, EU:C:2015:416, 157. punkts un tajā minētā judikatūra).

326 Savukārt, ja uzņēmums ir tieši piedalījies vienā vai vairākās pretkonkurences rīcībās, kuras veido vienotu un turpinātu pārkāpumu, bet ja nav ticis konstatēts, ka šis uzņēmums ar savu rīcību ir vēlējies piedalīties pārējo aizliegtās vienošanās dalībnieku izvirzīto kopējo mērķu īstenošanā un ka tam ir bijušas zināmas pārējās minēto dalībnieku iecerētās vai īstenotās pārkāpjošās rīcības šo pašu mērķu īstenošanai vai arī ka tas varēja saprātīgi tās paredzēt un bija gatavs uzņemties ar tām saistīto risku, Komisijai ir tiesības tam inkriminēt tikai tās rīcības, kurās tas ir piedalījies tieši, un pārējās tādas minēto dalībnieku iecerētās vai īstenotās pretkonkurences rīcības to pašu mērķu īstenošanai, ko īstenoja šis uzņēmums, attiecībā uz kurām ir pierādīts, ka tas varēja saprātīgi tās paredzēt un bija gatavs uzņemties ar tām saistīto risku (skat. spriedumu, 2015. gada 24. jūnijs, *Fresh Del Monte Produce*/Komisija un Komisija/*Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P un C-294/13 P, EU:C:2015:416, 159. punkts un tajā minētā judikatūra).

327 Tomēr tas nevar būt pamats šī uzņēmuma atbrīvošanai no atbildības par rīcībām, attiecībā uz kurām ir konstatēts, ka tas tajās ir piedalījies, vai attiecībā uz kurām uzņēmumu faktiski var atzīt par atbildīgu. Faktam, ka uzņēmums nav piedalījies visos aizliegtas vienošanās elementos vai ka tam ir bijusi neliela loma elementos, kuros tas ir piedalījies, nav nozīmes, konstatējot pārkāpuma esamību kopumā, jo šie elementi ir jāņem vērā tikai, izvērtējot pārkāpuma smagumu un attiecīgā gadījumā nosakot naudas soda apmēru (spriedums, 2012. gada 6. decembris, Komisija/*Verhuizingen Coppens*, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 45. punkts).

328 Turklāt, tā kā kvalifikācijas par vienotu un turpinātu pārkāpumu rezultātā uzņēmumam tiek pārmesta dalība konkurences tiesību pārkāpumā, ir jāatgādina, ka konkurences tiesību jomā tiesvedības par konkurences noteikumu pārkāpumu gadījumā Komisijai ir jāsniedz pierādījumi par tās konstatētajiem pārkāpumiem un jāiesniedz atbilstoši pierādījumi, lai juridiski pietiekami pierādītu apstākļus, kas veido pārkāpumu (skat. spriedumus, 2012. gada 22. novembris, *E.ON*

Energie/Komisija, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 71. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2019. gada 28. novembris, *ABB*/Komisija, C-593/18 P, nav publicēts, EU:C:2019:1027, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).

329 Kā izriet no šā sprieduma 324. un 328. punktā minētās judikatūras, trīs elementi ir noteicoši, lai secinātu, ka uzņēmums ir piedalījies vienotā un turpinātā pārkāpumā. Pirmais attiecas uz vienota un turpināta pārkāpuma esamību. Dažādām attiecīgajām rīcībām ir jāietilpst "kopējā plānā", kuram ir vienots mērķis. Otrais un trešais elements attiecas uz uzņēmuma vainojamību vienotā un turpinātā pārkāpumā. Lai šis uzņēmums tiktu vainots šajā pārkāpumā, tam, pirmkārt, ir bijis jāzina par pārkāpjošo rīcību, ko iecerējuši vai īstenojuši citi uzņēmumi, lai sasniegtu tos pašus mērķus, vai arī tam ir jābūt iespējai to saprātīgi paredzēt un tam ir jābūt gatavam uzņemties risku, un, otrkārt, tam ir jābūt nodomam ar savu paša rīcību veicināt kopīgo mērķu, uz kuriem tiecās visi dalībnieki, sasniegšanu.

a) Par trešā pamata pirmo daļu, ar kuru tiek apgalvota pierādījumu nepietiekamība un pamatojuma trūkums tam, ka pastāv vispārējs plāns ar kopēju mērķi, kura īstenošanā "Credit Suisse" bija iecerējusi sniegt savu ieguldījumu, par kuru tā zināja vai kuru tai vajadzēja paredzēt

330 Trešā pamata pirmajā daļā prasītājas apgalvo, ka Komisija nav pierādījusi un nav pietiekami pamatojusi, ka pastāv vispārējs plāns, kas vērsts uz vienota pretkonkurences mērķa sasniegšanu, kura īstenošanā *Credit Suisse* bija iecerējusi sniegt savu ieguldījumu, par kuru tā esot zinājusi vai kuru tai vajadzēja paredzēt.

1) Par "vispārēja plāna", kam ir kopīgs mērķis, esamību

331 Pirmkārt, apstrīdētā lēmuma 481.–484. un 488.–491. apsvērumā Komisija veica vienota un turpināta pārkāpuma kvalifikāciju, pārbaudot, vai pastāv kopējs plāns, kam ir kopīgs mērķis. Tā būtībā uzskatīja, ka i) padziļināta un regulāra informācijas apmaiņa, ii) atsevišķi koordinēšanas gadījumi un iii) pamatnolīgums ir uzskatāms par minēto pārkāpumu, kura mērķis ir mazināt parasto nenoteiktību, kas raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum, lai samazinātu risku un atbalstītu iesaistītos uzņēmumus to lēmumos par cenu noteikšanu un risku pārvaldību, lai tie patstāvīgi nekonkurētu. Turklāt "vispārēja plāna" pastāvēšanu pierādīja objektīvi faktori, proti, attiecīgā diskusiju foruma "modus operandi" un iesaistīto tirgotāju un banku turpinātība.

332 Prasītājas pārmet Komisijai, ka tā vispārēja pretkonkurences plāna esamību pamato ar attiecīgā diskusiju foruma "modus operandi", proti, ka iesaistītie tirgotāji regulāri sazinājās "privātajā" forumā un ka dalība šajā forumā bija "tikai ar uzaicinājumu". Tās apgalvo, ka daudzpusēja diskusiju foruma izmantošana bija izplatīta un labi zināma valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū. Šo forumu "privātais" raksturs esot tāds tikai tādā nozīmē, ka personas tajos var piedalīties pēc administratora uzaicinājuma, un šis administrators var būt jebkurš cits tirgotājs, kuram ir piekļuve *Bloomberg* forumam. Tās piebilst, ka šo forumu sastāvs varēja bieži mainīties, un apstrīd Komisijas apgalvojumu apstrīdētā lēmuma 497. apsvērumā, ka pastāv "augsta līmeņa turpinātība iesaistīto personu dalībā", pamatojoties uz to, ka Komisijas lietas materiālos neesot nekā, kas liecinātu, ka tirgotāji būtu veidojuši "slēgtu grupu". Turklāt tās uzskata, ka, pat ja tirgotāji būtu apmainījušies ar informāciju saskaņā ar "gandrīz katru dienu" saziņas modeli, šāds modelis atbilstu parastajai tirgus uzturēšanas praksei un tādējādi neļautu pierādīt "globāla plāna" pastāvēšanu.

333 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

334 Jāatgādina, ka judikatūrā ir identificēti vairāki atbilstoši kritēriji, lai novērtētu pārkāpuma vienoto raksturu, proti, attiecīgo darbību mērķu identiskums, attiecīgo preču un pakalpojumu identiskums, tajā piedalījušos uzņēmumu identiskums un pārkāpuma īstenošanas detalizētās kārtības identiskums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 19. decembris, *Siemens* u.c./Komisija, C-239/11 P, C-489/11 P un C-498/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:866, 243. punkts; skat. arī spriedumu, 2013. gada 17. maijs, *Trelleborg Industrie* un *Trelleborg* /Komisija, T-147/09 un T-148/09, EU:T:2013:259, 60. punkts un tajā minētā judikatūra). Citi atbilstoši kritēriji ir uzņēmumu vārdā iesaistīto fizisko personu un attiecīgo darbību ģeogrāfiskās piemērošanas jomas identiskums (spriedums, 2013. gada 17. maijs, *Trelleborg Industrie* un *Trelleborg*/Komisija, T-147/09 un T-148/09, EU:T:2013:259, 60. punkts).

335 Šajā ziņā no Komisijas apstrīdētajā lēmumā izdarītajiem konstatējumiem, kas balstīti it īpaši uz diskusijām, kuras notikušas pirms *Credit Suisse* dalības attiecīgajā pārkāpumā un tā laikā, izriet, ka šajā laikposmā citu rīcību, kas, pēc Komisijas domām, veidoja vienoto un turpināto pārkāpumu, proti, it īpaši atsevišķos koordinācijas gadījumos un pamatnolīgumā, mērķis būtībā bija mazināt parasto nenoteiktību, kas raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum, tādējādi atbalstot tirgotājus to lēmumos par cenu noteikšanu un risku pārvaldību, un prasītājas to neapstrīd. Turklāt, kā redzams no šā sprieduma 235.–254. punkta, apmaiņai ar komerciāli sensitīvu informāciju, kurā piedalījās *Credit Suisse*, bija tāds pats mērķis.

336 Turklāt diskusijas, kas notika it īpaši *Credit Suisse* dalības laikposmā, atbalsta apstrīdētajā lēmumā veikto vērtējumu, saskaņā ar kuru būtībā objektīvi pierādījumi apstiprināja, ka dalībnieku pretkonkurences rīcības bija saistītas un ka šīs rīcības sekmēja Komisijas aprakstīto pretkonkurences mērķa kopējo plānu.

337 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka, pirmkārt, attiecīgās rīcības atbilda vienai un tai pašai darbības kārtībai (“modus operandi”), proti, diskusijas par sensitīvu, ikdienas un biežu komerciāli sensitīvu informāciju attiecīgajā diskusiju forumā. Turklāt šīs rīcības notika “privātā” diskusiju forumā. Prasītājas, kā tās apstiprināja tiesas sēdē, neapstrīd, ka piekļuve attiecīgajam diskusiju forumam bija tikai ar personīgu uzaicinājumu (skat., piemēram, apstrīdētā lēmuma 107. un 111. apsvērumu).

338 Otrkārt, attiecīgās rīcības bija saistītas ar stabilu uzņēmumu grupu, proti, *Barclays*, *HSBC*, *RBS* un *UBS*, un tā notika starp tām pašām fiziskajām personām, kas šo uzņēmumu vārdā darbojās paralēlos vai blakusesošos laikposmos. Šī grupa tika paplašināta pēc tam, kad vienas no šīm bankām tirgotājs mainīja darba devēju un sāka strādāt *Credit Suisse*, kā rezultātā šis tirgotājs visu attiecīgo laikposmu piedalījās komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņā attiecīgajā diskusiju forumā.

339 Tomēr prasītāju argumenti, kas bija neskaidri un nepietiekami detalizēti un kuru mērķis bija vienkārši “attaisnot” rīcības, kas notika attiecīgajā diskusiju forumā, atsaucoties uz daudzpusējo diskusiju forumu izmantošanas it kā parasto un labi zināmo raksturu vai ikdienas saziņas modeļa it kā parasto raksturu, nekādā veidā nemaina konstatējumu, ka patiešām pastāvēja privāta un stabila personu un uzņēmumu grupa, kas piedalījās attiecīgajā informācijas apmaiņā.

340 Turklāt, pat pieņemot, ka tirgotāji esot bijuši citu diskusiju forumu dalībnieki, jo diskusiju forumi tika plaši izmantoti valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū, vai arī ka šo forumu sastāvs esot bieži mainījies, tomēr visa apstrīdētajā lēmumā analizētā informācijas apmaiņa ļauj konstatēt tirgotāju identitāti, kuri piedalījās attiecīgajā diskusiju forumā visā pārkāpuma laikā.

341 Treškārt, to, ka pastāv vispārējs plāns ar vienotu pretkonkurences mērķi, apstiprina citi lietas materiāli. Kā izriet no visiem Komisijas savāktajiem tālaika pierādījumiem, visas attiecīgās rīcības bija saistītas ar vieniem un tiem pašiem produktiem, proti, G10 valūtām. Šo vērtējumu ilustrē vairākas Komisijas apstrīdētajā lēmumā analizētās diskusijas, saskaņā ar kurām vienā un tajā pašā dienā tie paši tirgotāji apmainījās ar informāciju par šīm valūtām (skat., piemēram, šā sprieduma 92., 101. un 132. punktā norādītās diskusijas).

342 Tā kā šā sprieduma 337.–341. punktā uzskaitītie faktori ir būtiski, lai novērtētu, vai rīcības ietilpst vispārējā plānā un veido vienotu pārkāpumu saskaņā ar šā sprieduma 334. punktā minēto judikatūru, Komisija ir pamatoti secinājusi, ka pastāv vispārējs plāns, kuram ir kopīgs mērķis.

343 Turklāt attiecībā uz apgalvotajiem leģitīmajiem un konkurenci veicinošajiem informācijas apmaiņas iemesliem, ciktāl ar tiem tiek atkārtoti iepriekš analizētā otrā prasības pamata otrajā daļā izvirzītie argumenti, tiek izdarīta atsauce uz šā sprieduma 287.–319. punktā izklāstītajiem argumentiem, lai tos noraidītu to pašu iemeslu dēļ.

344 Līdz ar to ir jānoraida prasītāju arguments, kura mērķis ir atspēkot Komisijas konstatējumu, ka pastāvēja vispārējs plāns, kas bija vērsts uz kopēja mērķa sasniegšanu.

2) Par zināšanu un nodomu sniegt ieguldījumu kopējā mērķa sasniegšanā

345 Apstrīdētā lēmuma 500.–505. apsvērumā Komisija pārbaudīja *Credit Suisse* nodomu sniegt ieguldījumu kopējā mērķa sasniegšanā un tās zināšana par citu dalībnieku pārkāpumu. Tā būtībā uzskatīja, pirmkārt, ka tās tirgotājiem bija nodoms veicināt šī mērķa sasniegšanu, jo viņš saņēma un sniedza komerciāli sensitīvu informāciju attiecīgajā diskusiju forumā, un, otrkārt, ka viņš zināja par informācijas apmaiņu un pamatnolīgumu un zināja vai katrā ziņā viņam bija saprātīgi jāparedz, ka informācijas apmaiņa ļāva tirgotājiem identificēt koordinācijas iespējas. Turklāt apstrīdētā lēmuma 507.–538. apsvērumā Komisija atspēkoja vairākus *Credit Suisse* argumentus.

346 Visbeidzot, runājot par *Credit Suisse* atbildību par vienoto un turpināto pārkāpumu, apstrīdētā lēmuma 539.–547. apsvērumā Komisija to ir izslēgusi attiecībā uz pamatnolīgumu un atsevišķiem koordinācijas gadījumiem, tomēr ir noteikusi to plašai un atkārtotai aktuālai vai uz nākotni vērstai un komerciāli sensitīvai informācijas apmaiņai, kas bija daļa no minētā pārkāpuma.

347 Prasītājas pārmet Komisijai, ka tā ir secinājusi, ka to tirgotājs zināja par pretkonkurences mērķi vai pat par vispārēju pretkonkurences plānu, pamatojoties, pirmkārt, uz konstatējumiem, saskaņā ar kuriem diskusijas ļauj noprast, ka minētais tirgotājs zināja attiecīgā foruma vadītāja un attiecīgā foruma dalībnieku identitāti (apstrīdētā lēmuma 527. apsvērums), kuru viņš bija uzrunājis vārdā, atkārtoti pierakstoties minētajā diskusiju forumā (apstrīdētā lēmuma 525. apsvērums), ka viņš nav nedz pievienojies šim forumam, nedz arī nejauši uzaicināts (apstrīdētā lēmuma 155. punkts), ka viņš ir iesaistījies tādā pašā praksē kopš tā laika, kad viņš pievienojās šim forumam, vai arī ka viņam bija jāapzinās, ka šī foruma mērķis un noteikumi paliek nemainīgi (apstrīdētā lēmuma 521. punkts), un, otrkārt, citas bankas, kas nav apstrīdētā lēmuma adresāte, darījuma

priekšlikumu, kura labā iepriekš strādāja *Credit Suisse* tirgotājs. Šajā ziņā tās apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdu, pamatojoties uz citas bankas apspriežu un darījuma priekšlikuma pierādījumiem, kas tika iesniegti pirms laikposma, kad *Credit Suisse* piedalījās pārkāpumā.

348 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

349 Pirmām kārtām, no vienas puses, jānorāda, ka lielākā daļa Komisijas konstatējumu, kas ietverti šā sprieduma 347. punktā minētajos apstrīdētā lēmuma apsvērumos, ir balstīti uz 2012. gada 7. februāra diskusijām, kas tātad notika atbilstošajā laikposmā. No otras puses, ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 519. apsvērumā Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka *Credit Suisse* tirgotāja iepriekšējā nodarbinātība ir daļa no konteksta un ka tā varēja to ņemt vērā, lai pierādītu, ka *Credit Suisse* zināja par pārkāpumu. Kā Komisija norādīja savā iebildumu rakstā, no judikatūras izriet, ka notikumi, kas notikuši ārpus pārkāpuma, par kuru tiek apsūdzēts uzņēmums, perioda, ir daļa no pierādījumu kopuma, uz kuriem Komisija var atsaukties, lai pierādītu šī uzņēmuma rīcības pretkonkurences raksturu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 2. februāris, *Denki Kagaku Kogyo* un *Denka Chemicals*/Komisija, T-83/08, nav publicēts, EU:T:2012:48, 188. punkts).

350 Otrām kārtām, jāatgādina, ka vienota pārkāpuma esamības konstatējums atšķiras no jautājuma par to, vai atbildība par šo pārkāpumu kopumā ir attiecināma uz uzņēmumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 26. septembris, *Infineon Technologies*/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 174. punkts). Turklāt uzņēmuma saukšana pie atbildības par vienoto un turpināto pārkāpumu kopumā ir jāvērtē, ņemot vērā divus faktorus, proti, pirmkārt, šī uzņēmuma apzinātu ieguldījumu visu dalībnieku kopīgo mērķu sasniegšanā un, otrkārt, tā zināšanas par citu uzņēmumu paredzēto vai īstenoto rīcību, kas vērsta uz to pašu mērķu sasniegšanu, vai arī to, ka tas varēja to saprātīgi paredzēt un bija gatavs uzņemties šo risku (skat. šī sprieduma 324.–329. punktu).

351 Šajā lietā, ņemot vērā apstrīdētā lēmuma 543., 545. un 547. apsvērumu, lasot tos kopsakarā ar šī lēmuma rezolutīvo daļu, skaidro formulējumu, ir jāuzskata, kā Komisija apstiprināja tiesas sēdē, ka, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, tā uz *Credit Suisse* neattiecina atbildību par vienoto un turpināto pārkāpumu kopumā, bet gan attiecina uz *Credit Suisse* atbildību par šo pārkāpumu, ciktāl tā ir piedalījusies vienā no tā elementiem, proti, plašā un atkārtotā apmaiņā ar esošo vai potenciālo komerciāli sensitīvo informāciju.

352 Ņemot vērā, ka *Credit Suisse* tika atzīta par atbildīgu par attiecīgo pārkāpumu nevis kopumā, bet gan ciktāl tā piedalījās vienā no to veidojošajiem elementiem, šajā lietā nav jāanalizē, vai tā zināja par citu šī pārkāpuma dalībnieku koluzīvajām rīcībām un vai tā ar savu rīcību plānoja veicināt kopējo mērķu, uz kuriem tiecās visi dalībnieki, sasniegšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 26. septembris, *Infineon Technologies*/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 177. punkts).

353 Līdz ar to no iepriešminētā izriet, ka apstrīdētajā lēmumā izklāstītajam "nodomam sniegt ieguldījumu kopējā mērķa sasniegšanā un zināšanai" nav nekādas ietekmes uz pārmestā pārkāpuma attiecināmību uz *Credit Suisse*. Līdz ar to prasītājas nevar lietderīgi apstrīdēt šī izklāsta motīvu pamatotību, lai apšaubītu šo attiecināmību.

3) Par distancēšanos no informācijas apmaiņas

354 Apstrīdētā lēmuma 529.–533. apsvērumā, atbildot uz *Credit Suisse* administratīvās procedūras laikā izvirzītajiem argumentiem, Komisija uzskatīja, ka bankas tirgotājs ne tikai nav distancējies no attiecīgās informācijas apmaiņas, bet arī atsācis tajā piedalīties pēc tam, kad *Credit Suisse* viņu pieņēma darbā.

355 Savos argumentos prasītājas apgalvo, ka Komisija nepamatoti kritizēja *Credit Suisse* tirgotāju par to, ka viņš nav distancējies no informācijas apmaiņas, kas notika attiecīgajā diskusiju forumā, lai izvairītos no atbildības. Tās uzskata, ka tirgotāji bija automātiski pieslēgti visiem diskusiju forumiem, kuros viņi bija dalībnieki, tiem pievienojoties *Bloomberg* sistēmai, tomēr zināšanas par diskusijām, kurās tirgotājs nepiedalījās, nevar tikt izsecinātas tikai no šīs vienas pieslēgšanās.

356 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

357 Šajā ziņā attiecībā uz jautājumu, vai Komisija kā pretkonkurences rīcības pierādījumu var izmantot diskusijas, kas notikušas diskusiju forumā, kuram attiecīgais uzņēmums bija pieslēdzies, bet kurās tas nav aktīvi piedalījies, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pasīvie dalības pārkāpumā veidi, tādi kā uzņēmuma klātbūtne apspriedēs, kurās noslēgti nolīgumi, kuriem ir pretkonkurences mērķis, atklāti pret to neiebilstot, ir dalība, kas uzņēmumam var radīt atbildību atbilstoši LESD 101. panta 1. punktam, jo pretlikumīga pasākuma netieša apstiprināšana, publiski nepaziņojot par norobežošanos no apspriedēs nolemtā vai to neizpaužot administratīvām iestādēm, veicina pārkāpuma turpināšanos un kavē tā atklāšanu (skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand*/Komisija, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

358 Protams, attiecīgā pārkāpuma, kas izpaudās kā daudzpusējs kontakts starp dažādiem dalībniekiem par attiecīgo diskusiju forumu, raksturs nevar tikt uzskatīts par "piedalīšanos sanāksmē" šā sprieduma 357. punktā minētās judikatūras izpratnē. Tomēr prasītājas nenorāda iemeslus, kas liegtu attiecināt šo judikatūru uz diskusijām, kuras notiek tiešsaistes diskusiju forumos. Tas, ka faktos iesaistīto banku tirgotāji fiziski nepiedalījās, bet bija tikai attālināti saistīti ar attiecīgo diskusiju forumu, kurā notika attiecīgā informācijas apmaiņa, nav būtisks, jo, kā tas izriet no šā sprieduma 77.–173. punkta, šīs informācijas apmaiņas saturs izrādījās pretkonkurences.

359 Turklāt, ciktāl ir jāsaprot, ka atsaucoties uz 2011. gada 30. novembra spriedumiem lietā *Quinn Barlo* u.c./Komisija (T-208/06, EU:T:2011:701, 51. punkts) un 2014. gada 10. oktobra spriedumu *Soliver*/Komisija (T-68/09, EU:T:2014:867, 105. punkts), prasītājas vēlas apstrīdēt judikatūras par publiskas distancēšanās prasību piemērošanu, lai gan šīs informācijas apmaiņas pretkonkurences raksturs nav pierādīts, šī atsaukšanās ir jānoraida kā nepamatota. Šā sprieduma 77. līdz 173. punktā izklāstīto iemeslu dēļ Komisija ir pierādījusi attiecīgās tirdzniecības pretkonkurences raksturu.

360 Tādējādi šajā lietā Komisijai bija tiesības uzskatīt, ka *Credit Suisse* zināja par informācijas apmaiņu attiecīgajā diskusiju forumā, kuram tās tirgotājs bija pieslēdzies, pat ja viņš aktīvi nepiedalījās dažās no apstrīdētajā lēmumā analizētajām informācijas apmaiņām. Līdz ar to, tā kā nebija notikusi publiska distancēšanās vai paziņošana administratīvajām vienībām par attiecīgajām rīcībām, *Credit Suisse* varēja tikt saukta pie atbildības.

361 Citādi tas varētu būt tikai tad, ja prasītājas ar drošiem un precīzi laikapzīmogotiem pierādījumiem būtu varējušas pierādīt, ka *Credit Suisse* faktiski nebija iepazinusies ar inkriminēto informācijas apmaiņu vai apmaiņām, vai uzzināja par to tikai tad, kad šajā informācijas apmaiņā ietvertā informācija bija zaudējusi sensitīvo raksturu.

362 Šajā ziņā prasītājas nav iesniegušas nekādus pierādījumus, kas to apliecinātu, bet tikai norāda, ka no vairāk nekā 100 apstrīdētajā lēmumā analizētajām informācijas apmaiņām tikai 36 atbilst gadījumiem, kuros *Credit Suisse* tirgotājs i) nebija pievienojies, ii) nebija aktīvs un iii) nebija nodarbināts *Credit Suisse*, tomēr nenorādot ne uz vienu konkrētu informācijas apmaiņu. Tomēr šādi apgalvojumi, kas ir nepamatoti, vispārēji un nekonkrēti vērsti pret 36 minētajā lēmumā analizētajām informācijas apmaiņām, neļauj apšaubīt Komisijas secinājumu, ka šis tirgotājs ir piedalījies visās apstrīdētajā lēmumā analizētajās informācijas apmaiņās par attiecīgo laikposmu, un līdz ar to arī Komisijas secinājumu par *Credit Suisse* atbildību, kas radusies šīs dalības rezultātā.

363 Līdz ar to ir jāuzskata, ka Komisijas secinājumā nav pieļauta kļūda un prasītāju pret to izvirzītie argumenti ir jānoraida.

364 Papildus, ciktāl prasītājas šī pamata nosaukumā un šīs daļas nosaukumā, kā arī šīs daļas paziņojumā būtībā norāda uz nepietiekamu pamatojumu attiecībā uz apstrīdētajā lēmumā veikto vienotā un turpinātā pārkāpuma kvalifikāciju un pat pieņemot, ka šāda nepamatota atsaukšanās varētu būt pieņemams arguments Reglamenta 76. panta d) punkta izpratnē, ir jākonstatē, ka Komisija nav pieļāvusi nekādu LESD 296. panta otrajā daļā paredzētā pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. No šī pamata pārbaudes izriet, ka apstrīdētajā lēmumā sniegtie skaidrojumi ļāva prasītājām saprast Komisijas argumentāciju attiecībā uz šo kvalifikāciju un ļāva Vispārējai tiesai veikt pārbaudi šajā ziņā, tādējādi izpildot šīs tiesību normas prasības (šajā ziņā skat. spriedumu, 2023. gada 23. novembris, *Ryanair*/Komisija, C-210/21 P, EU:C:2023:908, 105. punkts un tajā minētā judikatūra).

365 Līdz ar to trešā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

b) Par trešā pamata otro daļu, kas attiecas uz tiesību kļūdu, kvalificējot pamatnolīgumu par vienota un turpināta pārkāpuma elementu, kas var būt dažādu līmeņu dalības priekšmets

366 Trešā pamata otrajā daļā prasītājas būtībā apgalvo, ka pamatnolīgums nav rīcības veids, kas atšķirtos no informācijas apmaiņas, kurā *Credit Suisse* būtu varējusi piedalīties daļēji, bet gan esot apgalvotā pārkāpuma "modus operandi". Tās secina, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu vai pat nonākusi pretrunās, uzskatot, ka fakts, ka tā nepiedalījās pamatnolīgumā un atsevišķos koordinācijas gadījumos, nemaina secinājumu par *Credit Suisse* dalību informācijas apmaiņā.

367 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

368 Vispirms jānorāda, ka trešā pamata otrajā daļā prasītājas ierobežotā veidā un atsaucoties uz argumentiem, kas izklāstīti saistībā ar pirmo pamatu, atkārto savu apgalvojumu būtībā par informācijas apmaiņas autonomijas neesamību attiecībā uz pamatnolīgumu. Šī prasība ir jānoraida to pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti šā sprieduma 48.–59. punktā.

369 Ņemot to vērā, jāatgādina, ka Komisija ir pareizi konstatējusi, ka pamatnolīgums un informācijas apmaiņa ir elementi, kas atšķiras no vienotā un turpinātā pārkāpuma, kurš tika īstenots ar vieniem un tiem pašiem darbības veidiem ("modus operandi"), proti, diskusijām, kas attiecas uz komerciāli sensitīvu, ikdienas un biežu informāciju attiecīgajā diskusiju forumā (skat. šā sprieduma

334.–342. punktu). Turklāt no apstrīdētajā lēmumā minētajiem pierādījumiem izriet, ka *Credit Suisse* tirgotājs ir piedalījies informācijas apmaiņās, kas notika strīdus diskusiju forumā, un to prasītājas skaidri atzīst savos rakstveida apsvērumos, kaut arī tikai attiecībā uz lielāko daļu šīs informācijas apmaiņu.

370 Tādējādi, ņemot vērā apstrīdētajā lēmumā analizēto plašās un atkārtotās informācijas apmaiņas ar esošo vai potenciālo komerciāli sensitīvo informāciju, Komisijas pieļautajai kvalifikācijas kļūdai attiecībā uz 2012. gada 9. maija diskusiju, kas analizēta apstrīdētā lēmuma 276. apsvērumā (skat. šā sprieduma 107.–117. punktu), nav ietekmes uz Komisijas secinājumu, ka *Credit Suisse* ir piedalījusies vienotā un turpinātā pārkāpumā.

371 Turklāt ir jānorāda, ka savos rakstveida apsvērumos Vispārējai tiesai prasītājas neapstrīd vienotā pārkāpuma turpināto raksturu. Tomēr tiesas sēdes laikā tās norādīja, ka, ņemot vērā to, ka atsevišķas informācijas apmaiņas, uz kurām Komisija balstījās apstrīdētajā lēmumā, neļauj pierādīt vienota un turpināta pārkāpuma esamību, šādam konstatējumam būtu jāliek Vispārējai tiesai analizēt arī vispārējās aizliegtās vienošanās, kurā ietilpst šīs informācijas apmaiņas, turpināto raksturu. Tomēr, tā kā tas netika iesniegts prasības pieteikuma ietvaros, kā to Komisija būtībā apgalvoja tiesas sēdē, šāds prasītāju arguments, kas nav balstīts uz faktiem vai tiesībām, kas atklājās tiesvedības laikā, un kas nevar tikt saprasts kā tās argumenta, ar kuru tā pamato trešo pamatu, paplašinājums, ir novēlots un līdz ar to nepieņemams saskaņā ar Reglamenta 84. panta 1. punktu, kas būtībā aizliedz iesniegt jaunus argumentus tiesvedības gaitā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 16. decembris, *Fakro*/Komisija, T-515/18, nav publicēts, EU:T:2020:620, 92. punkts).

372 Tādēļ ir jāapstiprina Komisijas secinājums, ka *Credit Suisse* piedalījās vienotā un turpinātā pārkāpumā, ciktāl tas attiecas uz informācijas apmaiņām.

373 No iepriekš minētā izriet, ka trešā pamata otrā daļa ir jānoraida un līdz ar to šis pamats ir jānoraida kopumā.

4. Par piekto pamatu, ar kuru tiek apgalvots labas pārvaldības principa pārkāpums

374 Piektajā pamatā prasītājas pārmet Komisijai, ka tā būtībā ir pārkāpusi labas pārvaldības principu. Tās apgalvo, ka Komisija nav izpildījusi savu pienākumu veikt objektīvu un rūpīgu lietā esošo pierādījumu pārbaudi, jo tā uz tiem un uz trešo personu paziņojumiem, kas bija iesaistītas hibrīdprocesā, ir paļāvusies selektīvi, un to nevar pamatot ar to, ka tā esot izskatījusi lielu skaitu finanšu lietu.

375 Turklāt pierādījumu brīvas vērtēšanas princips nav jāsaprot tādējādi, ka Komisijas pierādījumu interpretācijai ir izšķiroša nozīme, jo tas būtu acīmredzami nesaderīgi ar *Credit Suisse* tiesībām uz aizstāvību. No principa, ka nevainīguma prezumpcija dod prasītājam priekšrocības, izriet, ka, ja esošie pierādījumi ir mazticami, arī prasītāja pienākums iesniegt pierādījumus, lai atspēkotu Komisijas apgalvojumus, jābūt nelielam.

376 Turklāt Komisija, no vienas puses, nav izpildījusi savus pienākumus kritiski izvērtēt informāciju, kas tika sniegta izlīguma procedūras ietvaros, un, no otras puses, nav veikusi tās rīcībā esošo pierādījumu *de novo* atkārtotu pārbaudi saskaņā ar "tabula rasa" principu parastās procedūras ietvaros. Komisija arī neesot pareizi izmantojusi savu rīcības brīvību, kas tai ļauj noteikt, vai ir lietderīgi veikt papildu izmeklēšanas pasākumus.

377 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

378 Saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. pantu, kas attiecas uz "tiesībām uz labu pārvaldību", ikvienai personai ir tiesības tostarp uz jautājumu objektīvu izskatīšanu Savienības iestādēs. Šī objektivitātes prasība ietver, pirmkārt, subjektīvo objektivitāti tādā nozīmē, ka nevienam ieinteresētās struktūras darbiniekam, kas ir atbildīgs par lietu, nedrīkst pastāvēt aizspriedumi vai personīgs pieņēmums, un objektīvo objektivitāti, atbilstoši kurai attiecīgajai iestādei ir jāsniedz pietiekamas garantijas, lai varētu tikt izslēgtas jebkādas leģitīmas šaubas par tās neitralitāti (skat. spriedumu, 2013. gada 11. jūlijs, *Ziegler*/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 155. punkts un tajā minētā judikatūra).

379 Viena no Savienības tiesībās attiecībā uz administratīvajiem procesiem ietvertajām garantijām, kas piesaistīta labas pārvaldības principam, ir kompetentās iestādes pienākums rūpīgi un objektīvi pārbaudīt visus būtiskos lietas apstākļus (skat. spriedumu, 2012. gada 27. septembris, *Shell Petroleum* u.c./Komisija, T-343/06, EU:T:2012:478, 170. punkts un tajā minētā judikatūra).

380 Vispirms ir jānorāda, ka, lai gan prasītājas apgalvo, ka ir pārkāptas tiesības uz aizstāvību saistībā ar šo pamatu, tās šajā ziņā nenorāda nekādus konkrētus argumentus. Šķiet, ka to argumentu pamatā ir neizpratne par Komisijas objektīvās objektivitātes prasības ievērošanu, no vienas puses, un iespēju efektīvi aizstāvēties, kad Komisijas iebildumi tika adresēti *Credit Suisse*, no otras puses. Prasītājas neapstrīd, ka pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas *Credit Suisse* bija iespēja efektīvi izmantot savas tiesības uz aizstāvību saskaņā ar visām procesuālajām garantijām, kas saistītas ar šo tiesību efektīvu izmantošanu saskaņā ar parasto administratīvo procedūru, gan rakstveidā, gan mutvārdos un tādējādi apstrīdēt Komisijas norādītos faktus un pierādījumus.

381 Ņemot to vērā, prasītājas uzskata, ka Komisija "ignorēja" *Credit Suisse* "bažas" un paskaidrojumus, ko tā izteica administratīvās procedūras laikā, tādējādi, iespējams, pārkāpjot tās prasību par objektivitāti, "*de novo* pārskatot tās rīcībā esošos pierādījumus saskaņā ar "tabula rasa" principu". Tomēr neviens no prasītāju izvirzītajiem argumentiem neļauj pierādīt, ka Komisija šajā gadījumā nesniedza visas garantijas, lai varētu izslēgt jebkādas leģitīmas šaubas par tās objektivitāti lietas izskatīšanā attiecībā uz *Credit Suisse* un it īpaši to argumentu un pierādījumu vērtējumā, ko šis uzņēmums varēja iesniegt, izmantojot savas tiesības uz aizstāvību parastajā administratīvajā procedūrā. Patiešām, tas, ka Komisija minētās "bažas" un *Credit Suisse* administratīvās procedūras laikā iesniegtos paskaidrojumus neuzskatīja par pārliecinošiem, ietilpst Komisijas veikto vērtējumu pamatotības pārbaudes, nevis Savienības tiesībās piešķirto garantiju ievērošanas pārbaudes parastā administratīvā procedūrā.

382 Līdz ar to prasītājas nevar pamatoti pārmest Komisijai, ka tā nav izmantojusi savu rīcības brīvību lemt par to, vai veikt papildu izmeklēšanas pasākumus, lai pārbaudītu *Credit Suisse* administratīvajā procedūrā sniegtos apgalvojumus. Papildus vispārējam raksturam, ciktāl prasītājas ar šo pēdējo apgalvojumu tikai apgalvo, ka Komisijas papildu izmeklēšanas pilnvaru izmantošana būtu bijusi "piemērota sarežģītajā tirgū", tas faktiski ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu, saskaņā ar kuru konkurentiem attiecīgajā tirgū esot bijis ļauts apmainīties ar komerciāli sensitīvu informāciju, īstenojot savu parasto darbību.

383 Katrā ziņā, ciktāl Komisijai ir rīcības brīvība lemt par izmeklēšanas pasākumu veikšanas lietderību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 2. februāris, *Scania* u.c./Komisija, T-799/17, EU:T:2022:48, 154. punkts), tai nebija pienākuma izmantot savas izmeklēšanas pilnvaras, lai pieprasītu papildu datus vai konsultētos ar ekspertu, lai pārbaudītu *Credit Suisse* apgalvojumus.

384 Turklāt ir jākonstatē, ka prasība par objektivitāti lietas izskatīšanā *de novo* saistībā ar izlīguma procedūru, ņemot vērā pusi, kas nolēma neslēgt izlīgumu, nevar nepieļaut līdzīgus faktiskos konstatējumus vai juridisko kvalifikāciju, kas ir līdzīgi lēmumā par izlīgumu, ja Komisijas rīcībā esošie pierādījumi norāda šajā virzienā (skat., *a contrario*, spriedumu, 2022. gada 2. februāris, *Scania* u.c./Komisija, T-799/17, EU:T:2022:48, 149. punkts).

385 Šajā ziņā prasītāju apgalvojumi par pierādījumiem, uz kuriem Komisija balstījās apstrīdētajā lēmumā, nepierāda tās neobjektivitāti. Prasītājas tikai norāda uz Komisijas it kā veikto pierādījumu atlasi, kas atbilst tās iepriekš pieņemtajai lietas versijai, taču šajā ziņā nesniedz nekādas konkrētas norādes. Turklāt tās aprobežojas ar apgalvojumu, ka Komisija neesot ņēmusi vērā citus *Credit Suisse* iesniegtos pierādījumus, kas it kā apšauba Komisijas secinājumus apstrīdētajā lēmumā, vienā teikumā atkārtojot argumentu, kas ir identisks argumentam, kurš tika noraidīts pirmajā pamatā.

386 Turklāt, ciktāl prasītājas atkārto savus pirmajā pamatā izvirzītos argumentus par to, ka pierādījumi, kas iesniegti iecietības programmas piemērošanai, un dokumenti, kuru rezultātā tika panākta vienošanās, rada šaubas par pamatnolīguma noteikumiem, kurus identificējusi Komisija, ir jāatgādina, ka šā sprieduma 58. punktā izklāstīto iemeslu dēļ Vispārējai tiesai tie nav jāizvērtē.

387 Turklāt, ņemot vērā to, ka Komisija, pamatojoties uz pietiekamu pierādījumu kopumu, kas ir specifiski šai lietai, ir konstatējusi pārkāpuma esamību un *Credit Suisse* dalību tajā, tas, ka daži Komisijas apgalvojumi par informācijas apmaiņu mērķi ir pārņemti no teikuma, kas ietverts trešās personas paziņojumā administratīvajā procedūrā, nevar liecināt par labas pārvaldības principa pārkāpumu. Visbeidzot, attiecībā uz prasītāju apgalvojumu, ka pēc būtības nevainīguma prezumpcija nozīmē, ka mazticamu pierādījumu gadījumā prasītāju pienākums iesniegt pierādījumus, kas atspēko Komisijas apgalvojumus, ir neliels, tas ir jānoraida, jo prasītājas nav pierādījušas, ka pierādījumi, uz kuriem Komisija balstījās, bija mazticami.

388 Ņemot vērā iepriekš minēto, piektais pamats ir jānoraida kopumā.

5. Secinājums par apstrīdētā lēmuma 1. pantu

389 No pirmā, otrā, trešā un piektā pamata, kas izvirzīti, lai pamatotu prasījumus atcelt apstrīdētā lēmuma 1. pantu, ar kuru Komisija konstatēja, ka *Credit Suisse* ir pārkāpusi LESD 101. panta 1. punktu, piedaloties vienotā un turpinātā pārkāpumā, pārbaudes izriet, ka šie prasījumi nav pamatoti un līdz ar to šis prasījums ir noraidāms.

B. Par apstrīdētā lēmuma 2. panta a) punktu

1. Par ceturto pamatu, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 1/2003 23. panta, pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, samērīguma un vienlīdzīgas attieksmes principu pārkāpums, kā arī pienākuma norādīt pamatojumu neizpilde

390 Ceturtajā pamatā prasītājas pārmet Komisijai dažādas kļūdas, kas pieļautas dažādos *Credit Suisse* uzliktā naudas soda apmēra aprēķināšanas posmos. Šim pamatam ir piecas daļas. Pirmā daļa attiecas uz kļūdu aizstājējvērtības aprēķinā. Otrā daļa ir balstīta uz kļūdu, kas saistīta ar uzliktā naudas soda samazināšanu, pamatojoties uz atbildību mīkstinošiem apstākļiem. Trešā daļa ir balstīta uz kļūdu, kas ir saistīta ar naudas soda pārvērtēšanu, ņemot vērā pārkāpuma smaguma

pakāpi. Ceturtā daļa ir par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu. Visbeidzot, ar piekto pamatu tiek apgalvots apstrīdētā lēmuma nepietiekams pamatojums attiecībā uz prasītājām uzliktā naudas soda aprēķināšanas samērīgumu salīdzinājumā ar citiem pārkāpuma dalībniekiem uzlikto naudas sodu.

391 Vispirms ir jāatgādina, ka Komisijas lēmumu, kas attiecas uz LESD 101. un 102. panta piemērošanas procedūrām, pārbaudes tiesā sistēmu veido LESD 263. pantā noteiktā iestāžu tiesību aktu tiesiskuma pārbaude (skat. spriedumu, 2018. gada 26. septembris, *Infineon Technologies*/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

392 Runājot par LESD 263. pantā paredzētās tiesiskuma pārbaudes apjomu, tā attiecas uz visiem elementiem Komisijas lēmumos par LESD 101. un 102. panta piemērošanas procedūru, attiecībā uz kuriem Savienības tiesa nodrošina gan tiesību, gan faktu ziņā padziļinātu pārbaudi, ņemot vērā prasītāja izvirzītos pamatus un ņemot vērā visus atbilstošos prasītāja izvirzītos elementus kopā (skat. spriedumu, 2018. gada 26. septembris, *Infineon Technologies*/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

393 Šīs pārbaudes ietvaros tiesa nedrīkst atsaukties uz Komisijas novērtējuma brīvību ne attiecībā uz to elementu izvēli, kādi tiek ņemti vērā, piemērojot pamatnostādnēs naudas soda aprēķināšanai minētos kritērijus, ne attiecībā uz šo elementu novērtēšanu, lai atteiktos veikt detalizētu faktisko un tiesisko elementu pārbaudi (spriedums, 2011. gada 8. decembris, *Chalkor*/Komisija, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 62. punkts).

394 Tomēr ir jāatgādina, ka Savienības tiesas, veicot LESD 263. pantā paredzēto likumības pārbaudi, nevar apstrīdētā tiesību akta autora pamatojumu aizstāt ar savējo (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 24. janvāris, *Frucona Košice*/Komisija, C-73/11 P, EU:C:2013:32, 89. punkts un tajā minētā judikatūra).

395 Pirmkārt, apstrīdētā lēmuma 574.–660. apsvērumā Komisija norādīja, ka *Credit Suisse* ir tīši pārkāpusi LESD 101. pantu un ka tā rezultātā tā ir paredzējusi *Credit Suisse* uzlikt naudas sodu saskaņā ar pamatnostādnēs naudas soda aprēķināšana paredzēto metodiku.

396 Otrkārt, nosakot pārdevumu vērtību, kas kalpo par sākumpunktu naudas soda pamatsummas aprēķināšanai, Komisija konstatēja, ka attiecīgie produkti, proti, G10 valūtas, nenozīmē pārdošanu parastajā izpratnē un tādējādi nebija tieši izsekojami iesaistīto uzņēmumu grāmatvedībā. Līdz ar to šajā lietā bija lietderīgi aprēķināt aizstājējvērtību. Tas tika pamatots, no vienas puses, ar gada nosacītajām summām, kas atbilst visvairāk tirgotajiem valūtu pāriem, tostarp vienai no Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valūtām (euro, Dānijas kronai, sterliņu mārciņai, Norvēģijas kronai un Zviedrijas kronai), darījumiem, kas notikuši ar darījuma partneriem, kuri atrodas EEZ, mēnešos, kad uzņēmumi piedalījās pārkāpumā, un, no otras puses, uz korekcijas koeficientu, ko veido kotācijas starpība, kas atspoguļo ieņēmumu vērtību no tirgus uzturēšanas darbībām un ieņēmumu vērtību no tirdzniecības darbībām savā vārdā.

397 Treškārt, Komisija ir aprēķinājusi *Credit Suisse* naudas soda pamatsummu, ņemot vērā strīdīgā pārkāpuma smagumu, piemērojot 16 % no aizstājējvērtības, kas reizināta ar *Credit Suisse* atbilstošo ilguma koeficientu, proti, 0,42 gadiem, visbeidzot preventīvos nolūkos pieskaitot tam papildu summu 16 % apmērā.

398 Ceturtkārt, Komisija koriģēja *Credit Suisse* aprēķināto pamatsummu. Šajā ziņā atbildību pastiprinošus apstākļus tā nekonstatēja. Savukārt tā piemēroja atbildību mīkstinošus apstākļus, atskaitot no pamatsummas, kas aprēķināta *Credit Suisse* 2 % apmērā par to, ka tā nebija atbildīga par pamatnolīgumu, no vienas puses, un atsevišķas koordinēšanas gadījumos, no otras puses, t.i., kopumā atskaitot 4 %. Visbeidzot, tā nepalielināja naudas sodu preventīvos nolūkos.

a) Par ceturtā pamata pirmo daļu, ar kuru tiek apgalvota kļūda aizstājējvērtības aprēķinā

399 Prasītājas apstrīd pārdevumu vērtības noteikšanu apstrīdētajā lēmumā, apgalvojot, ka Komisijas izmantotā aizstājējvērtība būtiski un patvaļīgi pārvērtē *Credit Suisse* īstenoto pārdevumu vērtību un strīdīgā pārkāpuma ekonomisko nozīmi, tādējādi atkāpjoties no pamatnostādnēs naudas soda aprēķināšanai ietvertā "pārdošanas apjoma [pārdevumu vērtības]" jēdziena.

400 Komisija apstrīd šos argumentus.

401 Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 13. punktā ir noteikts, ka, "lai noteiktu naudas soda pamatsummu, Komisija izmanto pārkāpumā tieši vai netieši [..] iesaistīto uzņēmuma preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu [pārdevumu vērtību] atbilstošajā EEZ teritorijā".

402 Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai ievaddaļas 6. punktā ir precizēts, ka "pārkāpumā iesaistīto preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu [pārdevumu vērtību] saistībā ar pārkāpuma izdarīšanas ilgumu uzskata par piemērotu kompensācijas vērtību [aizstājējvērtību], kur parādās gan pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums, gan katra pārkāpumā iesaistītā uzņēmuma vainas īpatsvars".

403 Kā Tiesa norādījusi, pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 13. punkta mērķis ir uzņēmumam uzliktā naudas soda apmēra aprēķinā kā sākumpunktu izmantot apmēru, kas atspoguļo pārkāpuma ekonomisko nozīmi un šī uzņēmuma vainas īpatsvaru paša pārkāpuma izdarīšanā. Līdz ar to, lai arī minētajā punktā paredzētais "pārdošanas apjoma [pārdevumu vērtības]" jēdziens, protams, nevar tikt piemērots tādējādi, lai tas ietvertu attiecīgā uzņēmuma pārdevumu vērtību, kas neietilpst pārmestās aizliegtās vienošanās piemērošanas jomā, tas tomēr apdraudētu ar šo tiesību normu sasniedzamo mērķi, ja šis jēdziens tiktu uzskatīts par tādu, kurš attiecas vienīgi uz apgrozījumu, kas panākts tikai ar pārdošanu, par kuru ir konstatēts, ka to ir reāli ietekmējusi aizliegtā vienošanās (spriedums, 2013. gada 11. jūlijs, *Team Relocations* u.c./Komisija, C-444/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:464, 76. punkts).

404 Turklāt ir jāatgādina, ka pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 15. punktā ir noteikts, ka, lai noteiktu uzņēmuma pārdevumu vērtību, Komisija izmantos labākos pieejamos datus par šo uzņēmumu.

405 Apstrīdētā lēmuma 584.–620. apsvērumā Komisija noteica pārdevumu vērtību, izmantojot aizvietotājvērtību, jo G10 valūtu tūlītējās tirdzniecības darbības nenozīmē pārdošanu šī vārda parastajā nozīmē.

406 Šajā ziņā Komisija uzskatīja par piemērotu izmantot kā aizvietotājvērtību *Credit Suisse* gada nosacītās summas, kas atbilst visvairāk tirgoto valūtu pāriem, ieskaitot vienu no EEZ valūtām, proti, euro, sterliņu mārciņu, Norvēģijas kronu, Zviedrijas kronu vai Dānijas kronu to mēnešu laikā, kad šī banka piedalījās attiecīgajā pārkāpumā kopā ar darījumu partneriem, kuri atrodas EEZ, un pēc tam šīs summas tika reizinātas ar vienotu korekcijas koeficientu, ko veido cenu starpība, kas atspoguļo to ieņēmumu vērtību, kuri gūti, pirmkārt, veicot tirgus uzturēšanas

darbības (turpmāk tekstā – "tirgus uzturēšanas korekcijas koeficients"), un, otrkārt, veicot tirdzniecību savā vārdā (turpmāk tekstā – "korekcijas koeficients, kas saistīts ar tirdzniecību savā vārdā"). Līdz ar to Komisija attiecībā uz prasītājām par pārdevumu vērtību pieņēma summu 381 888 991 EUR.

1) Par "Credit Suisse" gada nosacītajām summām

407 Apstrīdētā lēmuma 628. apsvērumā attiecībā uz *Credit Suisse* argumentu, saskaņā ar kuru nosacītās summas, kas ir būtiskas aizstājējvērtības aprēķināšanai, ietvēra darījumus, kuros *Credit Suisse* bija iegādājusies likviditāti, nevis darījumus, kuros *Credit Suisse* to bija nodrošinājusi, Komisija apstiprināja, ka tam nav nozīmes. Šajā ziņā tā norādīja, ka nav jāņem vērā veids, kādā tirgotāji izvēlas nosegt un pārvaldīt risku, kas saistīts ar atvērtajām pozīcijām to portfelī, un ka likviditātes meklēšana, atvērto pozīciju turēšana, palielināšana vai likvidēšana veido tirgotāja darbības būtību un ir darbības, kas integrētas pirkšanas un pārdošanas cenās, kuras tirgotāji piedāvā saviem klientiem.

408 Prasītājas uzskata, ka Komisijas apstrīdētajā lēmumā pieņemtā metodoloģija kļūdaini ietver nosacītās summas, kas saistītas ar darījumiem, kuros *Credit Suisse* iegūst likviditāti, ciktāl šāda iekļaušana *Credit Suisse* piedēvē citu banku nosacītās summas. Šīs summas atspoguļojot tirgus uzturēšanas pakalpojuma sniegšanas izmaksas, un līdz ar to tās nevarot iekļaut pārdevumu vērtības aprēķinā, kura mērķis ir noteikt ieņēmumus. Ar to tiek apgalvots, ka Komisija ir pārvērtējusi apgalvotā pārkāpuma ekonomisko nozīmi.

409 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

410 Vispirms ir jānorāda, ka prasītājas neapstrīd pašu gada nosacīto summu noteikšanas principu, bet gan cenšas no šīm summām izslēgt *Credit Suisse* valūtu pirkšanas darījumus.

411 Ņemot to vērā, ir jākonstatē, ka, piemērojot metodoloģiju aizstājējvērtības aprēķināšanai, tā kā iesaistīto uzņēmumu pārskatos nav tieši izsekojamu summu, Komisija ir centusies veikt pārdevumu vērtības aprēķinu, ciktāl tas tiek īstenots, ņemot vērā pārdoto vienību apjoma un to pārdošanas cenu kombināciju (apstrīdētā lēmuma 585. un 586. apsvērums). Tādējādi šajā gadījumā minētais apjoms atbilda gada nosacītajām summām.

412 Ir taisnība, ka, aprēķinot šīs nosacītās summas, Komisija nav nošķīrusi nosacītās summas, kas atbilst *Credit Suisse* veiktajiem darījumiem ar mērķi nodrošināt vai piegādāt likviditāti. Tomēr šādas diferenciācijas neesamība, aprēķinot gada nosacītās summas, ir jāuzskata par pamatotu ar valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus īpatnībām, ko prasītājas nav apstrīdējušas un saskaņā ar kurām ieņēmumi ir atkarīgi no visa valūtu pāra tirdzniecības darījuma, proti, no pārdošanas un pirkšanas darījuma. Konkrētāk, kā pamatoti norāda Komisija, tā kā tirgotājs valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū cenšas gūt peļņu gan no pirkšanas, gan pārdošanas darījumiem, likviditātes pirkšanas darījums tirgū ir neatņemama viņa parastās darbības šajā tirgū un jo īpaši viņa ieņēmumu daļa.

413 Pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, *Credit Suisse* veiktie valūtu pirkšanas darījumi nevar tikt izslēgti no nosacītajām summām, lai noteiktu aizstājējvērtību, būtībā pamatojoties uz to, ka tie nav ienākumi šī jēdziena šaurā izpratnē, tāpat kā tādēļ, ka ar tiem šai bankai tiek piešķirtas citu banku nosacītās summas.

414 Šajā ziņā prasītājas nevar pamatoti atsaukties uz metodi, kas izklāstīta atbildes raksta C.5. pielikumā pievienotajā piezīmē. Savā atbildes rakstā tās tikai vispārēji atsaucas uz minēto pielikumu. Taču Vispārējai tiesai nav pienākuma visos lietas materiālos meklēt tos, kas varētu apstiprināt to apgalvojumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 27. septembris, *Roquette Frères*/Komisija, T-322/01, EU:T:2006:267, 209. punkts).

415 Turklāt prasītājas neapstrīd, ka darījumi, ar kuriem *Credit Suisse* kopā ar citām bankām centās iegūt likvīdos līdzekļus, notika tirgū, kuru skāra aizliegtā vienošanās, kurā turklāt likvīdo līdzekļu meklēšana ietilpst ar krājumiem saistīto risku pārvaldībā portfeļa līmenī. Tomēr, ja vien netiek mākslīgi samazināts šīs bankas izdarītā pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums un tādējādi Komisija neuzliek naudas sodus bez reālas saiknes ar attiecīgās aizliegtās vienošanās piemērošanas jomu, aizstājējvērtību – tāpat kā pārdevumu vērtību – nevar aprēķināt, pamatojoties tikai uz darījumiem, par kuriem ir konstatēts, ka tos ir reāli ietekmējusi šī aizliegtā vienošanās, bet to var aprēķināt, kā tas ir šajā lietā, pamatojoties uz visiem darījumiem, kas ietilpst minētās aizliegtās vienošanās piemērošanas jomā, kā tas izriet no šā sprieduma 403. punktā minētās judikatūras.

416 Līdz ar to Komisijai, aprēķinot aizstājējvērtību, bija pamats izmantot *Credit Suisse* gada nosacītās summas, kas attiecās gan uz valūtu pirkšanas darījumiem, gan uz valūtu pārdošanas darījumiem.

2) Par apstrīdētajā lēmumā izmantoto vienoto korekcijas koeficientu

417 Apstrīdētajā lēmumā, lai aprēķinātu aizstājējvērtību, Komisija būtībā piemēroja metodoloģiju, saskaņā ar kuru gada nosacītās summas tiek reizinātas ar korekcijas koeficientu. Komisija uzskatīja, ka korekcijas koeficients sastāv no tirgus uzturēšanas korekcijas koeficienta un tirdzniecības savā vārdā korekcijas koeficienta.

i) Par korekcijas koeficientu, kas saistīts ar tirgus uzturēšanu

418 Apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka attiecībā uz tirgus veidošanas ienākumu vērtību korekcijas koeficients būtu jānosaka 50 % apmērā no pirkšanas un pārdošanas cenu starpības, lai ņemtu vērā to, ka pilnīga kotācijas starpība ir atkarīga no abām darījuma pusēm un ka tādējādi tirgotāja ieņēmumi, ko viņš gūst par konkrēto darījumu, veido pusi no šīs kotācijas starpības. Lai rekonstruētu šo starpību, Komisija izvēlējās izmantot datus no informācijas apmaiņas attiecīgajā diskusiju forumā, kurā tika apspriestas kotācijas starpības attiecībā uz darījumiem, kuru apjoms nepārsniedz 500 miljonus pamatvalūtā, t.i., informācijas apmaiņas izlasi, kas ietvēra kotācijas starpības laikposmā no 2011. līdz 2012. gadam. Tādējādi tā noteica kotācijas starpību diapazonu no 6,2 līdz 8,9 punktiem, kas balstījās uz metodoloģiju, kurā, pirmkārt, kotācijas starpību diapazona apakšējā robeža tika noteikta, ņemot vērā vidējās vērtības un minimālo starpību mediānas zemāko robežu, un, otrkārt, diapazona augšējā robeža tika noteikta, ņemot vērā vidējās vērtības un maksimālo starpību mediānas augstāko robežu. Šis diapazons tika izmantots, lai noteiktu atbilstošu kotācijas starpību, kas tika lēsta 7 punktu apmērā, jo šis līmenis bija tuvu vidējam piedāvājuma un pieprasījuma starpības līmenim, kas izrietēja no šiem darījumiem, kuros bija iesaistīta jebkura G10 valūtu kombinācija, ieskaitot vismaz vienu EEZ valūtu. Piemērojot starpības samazinājumu par pusi, Komisija aprēķināja, ka šis korekcijas koeficients ir 3,5 punkti (597., 598., 604. līdz 609. apsvērums un 501. zemsvītras piezīme).

419 Prasītājas apgalvo, ka ar tirgus uzturēšanu saistītais korekcijas koeficients ir nepiemērots un neobjektīvs, jo ir izmantotas lielākas kotācijas starpības, kas pārvērtē *Credit Suisse* aizstājējvērtību un neatspoguļo pārkāpuma ekonomisko nozīmi. Viņuprāt, apstrīdētajā lēmumā Komisijas izvēlētā

izlase ir ierobežota un nereprezentatīva, jo īpaši tāpēc, ka tā neaptver laika posmu, kurā *Credit Suisse* piedalījās pārkāpumā. Tās uzskata, ka savas metodoloģijas "atbilstošo" raksturu Komisija nevarēja balstīt uz to, ka izlīguma procedūras dalībnieki ir piekrituši naudas sodu amplitūdai. Jebkurā gadījumā, ja Komisija būtu balstījusies uz iepriekš minēto izlasi, tā būtu varējusi svērt starpības, ņemot vērā darījumu sadalījumu, lai novērstu šīs izlases nereprezentatīvo raksturu.

420 Tiesas sēdē prasītājas apstiprināja, ka administratīvās procedūras laikā tās iesniedza Komisijai "labākos pieejamos datus" attiecībā uz apstrīdētajā lēmumā Komisijas izvēlēto paraugu, proti, *Bloomberg BFIX* datus par attiecīgo laikposmu. Atbildot uz procesa organizatorisko pasākumu, prasītājas iesniedza šos datus Vispārējā tiesā.

421 Komisija apstrīd prasītāju argumentus. Tā uzskata, ka apstrīdētajā lēmumā izmantotā informācijas apmaiņu izlase ir vispiemērotākā un visreprezentatīvākā datu bāze, jo tā vislabāk atbilst *Credit Suisse* saimnieciskajai darbībai, uz kuru attiecas aplūkotais pārkāpums. Šī izlase attiecoties uz visām diskusijām par attiecīgo diskusiju forumu, kurā notika informācijas apmaiņa, kā arī uz konkrētiem finanšu produktiem, uz kuriem attiecas pārkāpums, un tās avots esot uzņēmumi, kas faktiski piedalījušies šajā pašā pārkāpumā. Komisija uzskata, ka, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi, tai nebija pienākuma izstrādāt īpaši pielāgotu metodoloģiju *Credit Suisse*, bet tā ņēma vērā pierādījumus, kas pastāvēja laikā, kad radās fakti, kuri attiecās uz pārējiem iesaistītajiem uzņēmumiem. Turklāt tā uzskata, ka, ņemot vērā tikai darījumus par 500 miljoniem pamatvalūtā vai mazāk, izlase ir reprezentatīva attiecībā uz iesaistīto uzņēmumu tirdzniecības darbībām. Katrā ziņā gada nosacītajās summās jau ir ņemts vērā atsevišķs *Credit Suisse* dalības pārkāpumā laikposms un tās nozīme pārkāpumā. Tā lūdz noraidīt prasītāju argumentus.

422 Uzklausīšanas laikā Komisija atkārtoti pauda savu nostāju, ka apstrīdētajā lēmumā tirgus uzturēšanas korekcijas koeficienta aprēķināšanai izmantotā informācijas apmaiņas izlase ir reprezentatīvāka nekā *Bloomberg BFIX* dati, jo tā ir specifiska attiecīgajam pārkāpumam. Atbildot uz procesa organizatorisko pasākumu, Komisija iesniedza minēto izlasi, kas, pēc tās domām, bija "labākie pieejamie dati" minētajam aprēķinam, tādējādi ļaujot balstīties uz iespējami labāko pārkāpuma ekonomiskās nozīmes aplēsi.

423 Šajā ziņā jāatzīmē, ka puses ir vienisprātis par to, ka šajā gadījumā, lai aprēķinātu tirgus uzturēšanas korekcijas koeficientu, ir lietderīgi ņemt vērā pusi no kotācijas starpības. Tomēr lietas dalībnieki būtībā nav vienisprātis par to, vai sarunu par kotācijas starpībām izlase, kas apstrīdētajā lēmumā izmantota, lai aprēķinātu ar tirgus uzturēšanu saistīto korekcijas koeficientu, ir "labākie pieejamie dati" pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 15. punkta izpratnē.

424 Pirmkārt, jāatgādina, ka no pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 15. punkta izriet, ka, lai noteiktu uzņēmuma pārdevumu vērtību, Komisija izmanto vislabākos pieejamos datus par šo uzņēmumu. Līdz ar to, īstenojot tās noteikto metodoloģiju, tai jo īpaši ir jānodrošina, ka tā ņem vērā "labākos pieejamos datus", kurus Eiropas Savienības Tiesa rūpīgi pārbauda gan juridiski, gan faktiski, kā tas izriet no šā sprieduma 393. punktā minētās judikatūras.

425 Otrkārt, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, pieņemot tādus noteikumus kā pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai un ar to publicēšanu paziņojot, ka turpmāk šie noteikumi tiks piemēroti gadījumiem, uz kuriem tie attiecas, Komisija pati ierobežo savas rīcības brīvības izmantošanas iespējas un nevar atkāpties no šiem noteikumiem, pretējā gadījumā tai tiktu piemērota sankcija par vispārējo tiesību principu pārkāpumu, tādu kā vienlīdzīgas attieksmes

princips vai tiesiskās paļāvības aizsardzības princips (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 28. jūnijs, *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P, EU:C:2005:408, 211. punkts).

426 Šajā lietā no apstrīdētā lēmuma izriet, ka tirgus uzturēšanas korekcijas koeficienta aprēķināšanai Komisijas izmantotā izlase attiecās uz sešpadsmit informācijas apmaiņām. No tā arī izriet, ka šis paraugs attiecas uz atšķirībām vērtējumā, kas izriet no diskusijām, kas notika 2011. gadā (divas diskusijas 24. jūnijā, viena diskusija 11. jūlijā, divas 10. augusta diskusijas, viena diskusija 20. septembrī, viena diskusija 5. oktobrī un viena diskusija 21. oktobrī) un 2012. gadā (pa vienai diskusijai 5. janvārī, 11. janvārī, 31. janvārī, 17. februārī, 1. martā, 5. aprīlī, 18. aprīlī un 18. jūnijā), kurās tirgotāji paziņoja par kotācijas starpībām šādiem valūtu pāriem: GBP/USD (sešas diskusijas), EUR/CHF (viena diskusija), EUR/GBP (septiņas diskusijas), GBP/JPY (viena diskusija) un EUR/JPY (viena diskusija).

427 Šajā ziņā, pirmām kārtām, ir jāizvērtē prasītāju kritika attiecībā uz Komisijas izmantoto izlasi.

428 Pirmkārt, attiecībā uz laikposmu, uz kuru attiecas apstrīdētajā lēmumā izmantotās izlases rezultātā iegūtās kotācijas starpības, ir jāsecina, kā to ir izdarījušas prasītājas, ka tā iekļaušanu nevar uzskatīt par atbilstošu, jo tā pārsniedz attiecīgo laikposmu.

429 Tomēr tam, ka tiek ņemtas vērā kotācijas starpības, kas izriet no vairākām diskusijām, kuras tostarp notika 2011. gadā, pirms *Credit Suisse* pārkāpuma laikposma, nav nekādas nozīmes, lai noteiktu aizstājējvērtību, kas izriet no dažādu valūtu pāru darījumiem, kuru gada nosacītās summas attiecas uz 2012. gadu.

430 Ņemot vērā valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus svārstīgumu un likviditāti, valūtu kursi, kuru kotācijas starpība veido daļu, ko ietekmē šīs tirgus īpatnības, strauji mainās, kā tas turklāt ir atspoguļots apstrīdētajā lēmumā izmantotajā paraugā. Proti, paraugā esot konstatēts, ka kotācijas starpība darījumam par vienu un to pašu summu un vienu un to pašu valūtu pāri atšķirās atkarībā no datuma. Tāpēc ir jāsecina, ka 2011. gadā tirgotāju paziņoto kotācijas starpību piemērošana no objektīva viedokļa nevar sniegt Komisijai precīzu informāciju par *Credit Suisse* 2012. gadā pārkāpuma periodā gūto tirgus uzturēšanas ieņēmumu reālo vērtību.

431 Šādos apstākļos kotācijas starpību iekļaušana attiecībā uz dažādiem 2011. gada datumiem ir jāuzskata par nepietiekamu un neatbilstošu, lai atspoguļotu *Credit Suisse* patieso ekonomisko situāciju pārkāpuma periodā.

432 Otrkārt, sešpadsmit darījumu izlase, kas izmantota tirgus uzturēšanas korekcijas koeficienta aprēķināšanai, ir ierobežota attiecībā pret darījumu skaitu, kas atbilst Komisijas vērā ņemtajām gada nosacītajām summām, lai varētu objektīvi atspoguļot it īpaši iespējamā pārkāpuma ekonomisko nozīmīgumu.

433 Šajā ziņā, lai gan apstrīdētajā lēmumā šis darījumu skaits nav norādīts, ņemot vērā to, ka Komisija balstījās tikai uz tiem darījumiem, kuru summa ir mazāka vai vienāda ar 500 miljoniem pamatvalūtā (604. apsvērums), un ka nosacītās summas, kuras tā ņēma vērā, kopā ir 1 060 802 752 528 euro (592. apsvērums), ja šīs nosacītās summas dala ar maksimālo darījumu apjomu, uz kuru tā balstījās (500 000 000), tad darījumu skaits, kas atbilst šīm nosacītajām summām, ir vismaz 2121. Turklāt prasītājas apgalvo, ka *Credit Suisse* laikposmā, kurā tā piedalījās apgalvotajā pārkāpumā, ir veikusi 22 000 darījumu, un Komisija to neapstrīd.

434 Treškārt, jāatgādina, ka, lai iegūtu aizstājējvērtību, Komisija izmantoja gada nosacītās summas, kas atbilst visvairāk tirgoto valūtu pāriem, ietverot vienu no EEZ valūtām, proti, euro, sterliņu mārciņu, Norvēģijas kronu, Zviedrijas kronu vai Dānijas kronu tajos mēnešos, kad bankas piedalījās attiecīgajā pārkāpumā (apstrīdētā lēmuma 589. apsvērums). Kā izriet no pierādījumiem, kas attiecas uz diskusiju par kotācijas starpību izlasi, kura ir izmantota apstrīdētajā lēmumā, šajā izlasē no 40 iespējamajām kombinācijām ir iekļauti tikai pieci valūtu pāri.

435 To valūtu pāru reprezentativitātes trūkums, uz kuriem attiecas apstrīdētajā lēmumā izmantotā kotācijas starpības izlase, var būtiski ietekmēt vērtējumu par "labākajiem datiem", kas bija pieejami apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā *Credit Suisse* aizstājējvērtības aprēķināšanai. Kā redzams no šīs izlases, dažādiem šajā lietā aplūkotajiem valūtu pāriem ir atšķirīgs likviditātes līmenis un tiem tika piemērotas atšķirīgas kotācijas starpības (piemēram, 200 miljonu EUR/GBP valūtu pāra minimālā kotācijas starpība bija no 10 līdz 12, bet maksimālā starpība – no 12 līdz 14, savukārt tādam pašam apjomam GBP/USD valūtu pāra minimālā kotācijas starpība bija 18, bet maksimālā – 20).

436 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāuzskata, ka nelielais skaits izlases elementu, kurus Komisija izmantoja, lai aprēķinātu attiecīgo korekcijas koeficientu, no kuriem vairāk kā puse neattiecas uz atbilstošo laikposmu (skat. šā sprieduma 426. punktu), nesniedz katram valūtu pārim raksturīgo detalizācijas pakāpi, ko Komisija šajā aprēķinā atzīst par atbilstošu. Tāpēc nevar uzskatīt, ka minētā izlase sniedz datus, kas būtu bijuši pietiekami, lai nodrošinātu visu attiecīgo valūtu pāru proporcionālu pārstāvību, ņemot vērā tirgus uzturēšanas korekcijas koeficienta loģiku, t.i., ņemot vērā to, ka tirdzniecības ieņēmumi tiek iekļauti piedāvājuma un pieprasījuma starpībā, ko piemēro tāda valūtu pāra tirdzniecībā, kurā iesaistīta EEZ valūta.

437 Otrām kārtām, prasītājām tomēr ir jāpierāda, ka šīs iestādes likumīgi noteiktās metodoloģijas ietvaros faktiski pastāv labāki dati nekā tie, kurus ir izmantojusi šī iestāde, un ka tie faktiski ir pieejami (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 24. septembris, *HSBC Holdings* u.c./Komisija, T-105/17, EU:T:2019:675, 324. punkts). Līdz ar to ir jānoskaidro, vai *Bloomberg BFIX* dati, kurus prasītāji piedāvāja Komisijai, lai noteiktu tirgus uzturēšanas korekcijas koeficientu, bija "labākie pieejamie dati", lai īstenotu apstrīdētajā lēmumā Komisijas noteikto metodoloģiju.

438 Šajā ziņā, pirmkārt, jākonstatē, kā prasītājas uzsvēra tiesas sēdē, ka *Bloomberg BFIX* datu izmantošana būtu ļāvusi Komisijai ņemt vērā tūkstošiem datu par attiecīgo periodu un tādējādi daudz vairāk un līdz ar to reprezentatīvākus kotācijas starpību piemērus, kas attiecas uz *Credit Suisse* pārkāpuma periodu, ņemot vērā ievērojamo darījumu apjomu, ko Komisija ņēma vērā, aprēķinot aizstājējvērtību (skat. šā sprieduma 432. un 433. punktu). Tādējādi, ņemot vērā šos datus, visticamāk, tiktu konstatēta proporcionāla atbilstība starp šīm starpībām un gada nosacītajām summām, kas attiecas uz to pašu periodu, saskaņā ar pārdevumu vērtības aprēķina pamatloģiku šajā lietā, un valūtu pāriem, kas iekļauti attiecīgā korekcijas koeficienta aprēķina tvērumā.

439 Otrkārt, kā tā apgalvoja tiesas sēdē, Komisija apstrīd *Bloomberg BFIX* datu atbilstību. Komisija uzskata, ka šiem datiem ir ierobežojumi, jo īpaši tiktāl, ciktāl tie neļauj izfiltrēt kotācijas starpības, ko faktiski izmantojušas pārkāpumā iesaistītās bankas. Kā Komisija apgalvoja tiesas sēdē un atbildot uz Vispārējās tiesas lēmumu par procesa organizatorisko pasākumu, šie dati arī neesot specifiski attiecībā uz aplūkojamo pārkāpumu, it īpaši tādēļ, ka tie neesot iegūti vietā, kur šis pārkāpums tika izdarīts, un neesot saistīti ar darījumiem, ko veikušas šajā pārkāpumā iesaistītās bankas.

440 Tomēr, lai gan, protams, pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai ir balstītas uz attiecīgo produktu pārdevumu vērtības ņemšanu vērā saistībā ar pārkāpumu, lai noteiktu uzliekamo naudas sodu pamatsummu (spriedums, 2019. gada 10. jūlijs, Komisija/*Icap* u.c., C-39/18 P, EU:C:2019:584, 26. punkts), to 16. punktā ir paredzēta arī iespēja Komisijai noteikt minēto vērtību, ja uzņēmuma sniegtie dati ir nepilnīgi vai neuzticami, tostarp pamatojoties uz jebkādu citu informāciju, ko tā uzskata par atbilstošu vai piemērotu. Tādējādi no šīm pamatnostādnēm neizriet, ka datiem, kurus Komisija ņem vērā, obligāti jābūt specifiskiem attiecībā uz pārkāpumu.

441 Jēdziens "labākie pieejamie dati" pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 15. punkta izpratnē nenozīmē atrast datus, kas varētu sniegt pilnīgi precīzu priekšstatu par pārkāpuma ekonomisko nozīmīgumu un uzņēmuma relatīvo nozīmi pārkāpumā, bet nozīmē atrast datus, kas ir augstākas kvalitātes nekā citi pieejamie dati, jo īpaši tādā ziņā, ka tie būtu konsekventāki, pilnīgāki un uzticamāki, atspoguļojot šo nozīmīgumu un nozīmi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 11. jūlijs, *RWE* un *RWE Dea*/Komisija, T-543/08, EU:T:2014:627, 230., 234. un 237. punktu).

442 Tomēr, ņemot vērā, ka *Bloomberg BFIX* dati ļauj ņemt vērā visus valūtu pārus, kas ietilpst attiecīgo valūtu, uz kurām attiecas aplūkotās korekcijas koeficienta aprēķins, tvērumā, nodrošina nozīmīgāku izlasi, lai proporcionāli atspoguļotu gada nosacītās summas, kurām šis koeficients tika piemērots, un attiecas uz *Credit Suisse* pārkāpuma laikposmu, tie ir jāuzskata par konsekventākiem, pilnīgākiem un uzticamākiem nekā tie, uz kuriem Komisija balstījās, lai atspoguļotu pārkāpuma ekonomisko nozīmīgumu un *Credit Suisse* relatīvo nozīmi tajā.

443 No iepriekš minētā izriet, ka *Bloomberg BFIX* dati, kas Komisijai tika piedāvāti administratīvās procedūras laikā un kurus prasītājas iesniedza Vispārējā tiesā, pretēji tam, ko apgalvo Komisija, ir "labākie pieejamie dati", kas precīzāk atspoguļo *Credit Suisse* aizstājējvērtību.

444 Komisija nevar pamatoti attaisnot to, ka tiek ņemti vērā dati, kas nav reprezentatīvi attiecībā uz to ieņēmumu reālo vērtību, kuri gūti no tirgus uzturēšanas, ar nepieciešamību ievērot vienlīdzīgu attieksmi pret pārkāpuma dalībniekiem, ņemot vērā, ka pret visiem pārkāpuma dalībniekiem jāpiemēro vienāda metode.

445 Jāatgādina, ka vienlīdzīgas attieksmes princips paredz, ka līdzīgas situācijas nedrīkst tikt aplūkotas atšķirīgi, bet atšķirīgas situācijas nedrīkst tikt aplūkotas vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi pamatota (skat. spriedumu, 2014. gada 12. novembris, *Guardian Industries* un *Guardian Europe* /Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 51. punkts un tajā minētā judikatūra). Vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošana nevar liegt šajā lietā ņemt vērā uzņēmumu, kas piedalījušies pārkāpumā, individualizētos datus, vienlaikus to pašu metodoloģiju piemērojot aizstājējvērtības aprēķināšanai. Proti, šajā lietā individualizētu datu par kotācijās starpībām saistībā ar *Credit Suisse* dalības pārkāpumā laikposmu izmantošana ir tikai Komisijas izstrādātās un visiem minētā pārkāpuma dalībniekiem piemērojamās metodoloģijas īstenošanas veids, kas nemaina tās būtību, bet tikai var pastiprināt šīs bankas aizstājējvērtības precizitāti attiecībā uz tās darbības nozīmīgumu un apjomu tās dalības pārkāpumā laikposmā.

446 Turklāt Vispārējā tiesa jau ir nospriedusi, ka Komisijas pieeja, saskaņā ar kuru, aprēķinot pārdevumu vērtību, tiek ņemti vērā dati, kas izriet no dažādiem attiecīgo uzņēmumu dalības pārkāpumā laikposmiem, lai tostarp ņemtu vērā šo uzņēmumu faktisko ekonomisko situāciju pārkāpuma laikposmā un izvairītos no tā, ka pārdevumu vērtībā pārkāpuma ekonomiskā nozīme ir novērtēta pārāk zemu, atbilst vienlīdzīgas attieksmes principam (spriedums, 2021. gada 29. septembris, *Tokin*/Komisija, T-343/18, EU:T:2021:636, 110.–114. un 118. punkts).

447 Turklāt, pretēji tam, ko apgalvo Komisija, tas, ka norēķinu puses vienojās par vienotu datu izmantošanu, lai aprēķinātu korekcijas koeficientu, kas tika piemērots saskaņā ar Komisijas izstrādāto metodoloģiju, nevar atspēkot secinājumu, ka attiecībā uz *Credit Suisse* tā bija nepiemērota un neatbilstoša.

448 Līdz ar to, tā kā Komisija neizmantoja "labākos pieejamos datus", lai aprēķinātu korekcijas koeficientu, kas piemērojams *Credit Suisse*, lai aprēķinātu aizstājējvērtību, tā nav ievērojusi pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai un ir kļūdaini aprēķinājusi *Credit Suisse* uzliktā naudas soda pamatsummu.

ii) Par korekcijas koeficientu tirdzniecībai savā vārdā

449 Apstrīdētajā lēmumā attiecībā uz korekcijas koeficientu, kas saistīts ar tirdzniecību savā vārdā, ciktāl tirgotāji apmainījās ar informāciju par savām atvērtajām riska pozīcijām, pēc tam, kad tā bija atgādinājusi, ka neviena no attiecīgajām bankām nevarēja sniegt datus, kas vajadzīgi, lai aplēstu šos komercieņēmumus, un ņemot vērā tehniskās problēmas, kas ir raksturīgas ieņēmumu, kuri gūti no tirdzniecības savā vārdā, aizstājējvērtības aprēķināšanai, Komisija, lai noteiktu kotācijas starpību, nolēma balstīties uz publiskiem avotiem, kas saistīti ar darījumiem "interdealer" līmenī (skat. šā sprieduma 24. punktu). Tādējādi, lai šos ieņēmumus nenovērtētu pārāk augstu, tā nolēma tos aprēķināt, reizinot nosacīto summu ar 10 % no atbilstošas kotācijas starpības, kas, pēc tās ieskatiem, tika novērtēta robežās no 0,6 līdz 1,5 punktiem. Pamatojoties uz šiem secinājumiem, tā ņēma vērā cenu starpību, kas noteikta 1 punkta apmērā, kuru tā dalīja ar iepriekš minētajiem 10 %. Tādējādi tā šo korekcijas koeficientu novērtēja 0,1 punkta apmērā.

450 Prasītājas pārmet Komisijai, ka tā patvaļīgi izmantoja korekcijas koeficientu, lai ņemtu vērā ieņēmumus, ko iesaistītās bankas būtu guvušas no atvērto riska pozīciju turēšanas, un ka tā piemēroja 10 % no "intertraders" kotācijas starpības, lai to veidotu. Viņuprāt, ienākumi, ko rada atvērto riska pozīciju turēšana, esot balstīti uz iespējamo tirgotāja pozīcijas vērtības pieaugumu, nevis uz starpību, kas tirgotājam galu galā ir jāmaksā. Līdz ar to kotācijas starpības izmantošana, lai ņemtu vērā apgalvotos ienākumus, neatspoguļotu ienākumus, ko *Credit Suisse* varētu būt guvusi no šīs darbības. Jebkurā gadījumā Komisija nepierādīja, ka vidējie ienākumi no tirdzniecības savā vārdā bija proporcionāli kotācijas starpībai.

451 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

452 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka prasītājas neapstrīd apstrīdētā lēmuma 610. apsvērumā ietverto apgalvojumu, ka, pirmkārt, aplūkojamajā pārkāpumā iesaistītās bankas veica darījumus ne tikai kā tirgus uzturētāji, bet arī savā vārdā, un, otrkārt, ka visi šie darījumi radīja ieņēmumus. Nav apstrīdēts arī šā lēmuma 630. apsvērumā izdarītais secinājums, ka "kotācijas starpības atspoguļo banku prognozes par risku, kas saistīts ar atklātu riska darījumu".

453 Kad tas ir precizēts, ir jāatgādina, ka valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū kotācijas starpība ir atlīdzība, ko saņem tirgotājs it īpaši attiecībā uz risku, ko viņš uzņemas, izmantojot noteiktu valūtu savā portfelī, jo valūtu kursa svārstības tirgū ir pakļautas atvērtajām riska pozīcijām (skat. šā sprieduma 21. punktu un apstrīdētā lēmuma 35. un 36. punktu, ko prasītājas nav apstrīdējušas).

454 Tādējādi ir jāuzskata, ka Komisijas izmantotā pieeja, lai aprēķinātu korekcijas koeficientu, kas saistīts ar tirdzniecību savā vārdā, un kuras pamatā ir kotācijas starpība, ir jāuzskata par atbilstošu valūtas tūlītējās tirdzniecības tirgus realitātei. Iepriekš minētā Komisijas pieeja atbilst arī aizstājējvērtības izvēles loģikai, jo tajā tostarp ir ņemti vērā ieņēmumi, kas gūti no *Credit Suisse* tirdzniecības darbībām savā vārdā.

455 Šādos apstākļos prasītājas, kuras tikai apgalvo, ka starpība nav būtiska, lai aprēķinātu ieņēmumus no tirdzniecības darbībām savā vārdā, nepiedāvājot piemērotāku alternatīvu metodi, nevar pamatoti atsaukties uz to, ka Komisija esot nepareizi izmantojusi starpību, lai noteiktu ieņēmumus, ko *Credit Suisse* varētu būt guvusi no tirdzniecības darbībām savā vārdā.

456 Vispārīgāk runājot, prasītāju apgalvojums, ka, veicot tirdzniecību savā vārdā, tirgotāji maksā, nevis nopelna starpību, ir jāuzskata par pretēju tirdzniecības savā vārdā komerciālās loģikas un ekonomiskās racionalitātes viedoklim un it īpaši – tāpat kā apstrīdētajā lēmumā, kuru prasītājas šajā ziņā neapstrīd, – saskaņā ar kuru "[v]iņi var patiešām palielināt, samazināt vai likvidēt atklātās riska pozīcijas, "nopelnot starpību" no citiem tirgotājiem [..]; tāds būtībā ir labs tirgus uzturētājs un tirgotājs kopumā, un tas parāda, ka tirgus uzturēšana un darījumu veikšana savā vārdā ir cieši saistītas" (630. apsvērums).

457 Visbeidzot, lai gan prasītājas formāli apstrīd vidējo ieņēmumu no tirdzniecības savā vārdā samērīgumu ar kotācijas starpību, pamatojoties uz "ļoti biežajām starpībām" vienā pētījumā, tās nenorāda nekādu konkrētu paskaidrojumu, lai pamatotu šo iebildumu. Proti, tās tikai apgalvo, ka "darījumu paaugstinātajam biežumam šajā lietā nav nozīmes". Katrā ziņā prasītājas nevar pamatoti pārmest Komisijai pierādīšanas pienākuma pārnešanu, jo tai ir rīcības brīvība naudas soda aprēķināšanā. Turklāt prasītāju argumentam, ka 10 % "intertraders" kotācijas starpības piemērošana, lai noteiktu attiecīgo korekcijas koeficientu, ir patvaļīga un neatbilstoša, nevar piekrist, jo tas ir balstīts tikai uz apgalvojumu, kas nav nekādi pamatots.

458 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija ir pareizi noteikusi korekcijas koeficientu, kas saistīts ar tirdzniecību savā vārdā. Līdz ar to prasītāju argumenti šajā ziņā ir jānoraida kā nepamatoti.

3) Par prasītāju piedāvāto alternatīvo metodoloģiju aizstājējvērtības aprēķinam

459 Prasītājas uzskata, ka administratīvās procedūras laikā *Credit Suisse* ierosinātā alternatīvā metodoloģija ir piemērotāks un uzticamāks pamats tās pārdevumu vērtības noteikšanai. Šī metodoloģija būtībā ietvertu nosacīto summu aprēķināšanu katrai valūtu pāru un tirdzniecības mēnešu kombinācijai, kas iegūtas no darījumiem, kuros *Credit Suisse* nodrošināja likviditāti, ko reizinātu ar korekcijas koeficientu, kas attiecas uz kotācijas starpību, kura atbilst pusei no kotācijas starpības katrai konkrētu valūtu pāru un tirdzniecības mēnešu kombinācijai, pamatojoties uz datiem, kas iegūti no neatkarīgās trešās personas.

460 Prasītājas uzskata, ka šī metodoloģija ļauj iegūt precīzāku aizstājējvērtības aplēsi. Komisija nav nopietni izvērtējusi *Credit Suisse* piedāvātos argumentus un alternatīvo metodoloģiju. Prasītājas apgalvo, ka Komisija nav izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu šajā ziņā.

461 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

462 Vispirms jāatgādina, ka prasītāju ierosinātā metodoloģija no apstrīdētajā lēmumā izmantotās metodoloģijas atšķiras ar to, ka tā no aprēķiniem izslēdz nosacītās summas, kas saistītas ar pirkšanas darījumiem, un korekcijas koeficientu, kas saistīts ar tirdzniecību savā vārdā, bet novērtē ar tirgus uzturēšanas darbībām saistītās kotācijas starpības.

463 Kā izriet no šā sprieduma 410.–416. punkta, prasītājas kļūdaini cenšas pierādīt, ka, aprēķinot gada nosacītās summas, ir jāņem vērā tikai valūtu pārdošanas darījumi. Šādā aprēķinā netiktu ņemti vērā visi attiecīgie *Credit Suisse* veiktie darījumi, pat ja tas tiktu aprēķināts, pamatojoties uz valūtu pāru un konkrētu tirdzniecības mēnešu kombināciju. Jebkurā gadījumā, kā izriet no eksperta ziņojuma, uz kuru prasītājas atsaucas, lai pamatotu savu metodoloģiju, alternatīvais nosacīto summu aprēķins nav balstīts uz precīziem datiem, kas ļautu noteikt tikai tos darījumus, kuros *Credit Suisse* ir nodrošinājusi likviditāti.

464 Turklāt attiecībā uz to, ka no aizstājējvērtības aprēķināšanas metodoloģijas tika izslēgta ienākumu no tirdzniecības darbībām savā vārdā vērtība, lai gan to neiekļaušana ļautu samazināt apgalvoto "pārspīlēto" aizstājējvērtību, šāda izslēgšana neņem vērā pārkāpuma ekonomisko nozīmi un *Credit Suisse* relatīvo nozīmi tajā, ciktāl šādi ieņēmumi ir banku ienākumu avots un veido daļu no to darbības būtības.

465 Attiecībā uz argumentu par pamatojuma nepietiekamību, kas pamatots ar to, ka Komisija nav paskaidrojusi, kāpēc tā nav ņēmusi vērā prasītāju ierosināto alternatīvo metodi, ir jānorāda, tāpat kā izriet no apstrīdētā lēmuma 626.–633. apsvēruma, ka Komisija ir izklāstījusi iemeslus, kādēļ tā prasītāju ierosināto alternatīvo metodi nav uzskatījusi par piemērotu. Attiecībā uz pārējo ir jākonstatē, ka minētais arguments drīzāk attiecas uz minētās metodoloģijas vērtējuma pamatotības pārbaudi. Katrā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru Komisijai nevar likt savos lēmumos paskaidrot iemeslus, kuru dēļ tā saistībā ar naudas soda apmēra aprēķināšanu nav izmantojusi pieeju, kas ir alternatīva tai, kura faktiski izmantota apstrīdētajā lēmumā (spriedums, 2015. gada 15. jūlijs, *SLM* un *Ori Martin*/Komisija, T-389/10 un T-419/10, EU:T:2015:513, 206. punkts).

466 Līdz ar to ir jāapmierina ceturtā pamata pirmā daļa tikai tiktāl, ciktāl Komisija, lai noteiktu tirgus uzturēšanas korekcijas koeficientu, nav izmantojusi labākos pieejamos datus attiecībā uz *Credit Suisse*.

467 Ņemot to vērā, Vispārējā tiesa uzskata, ka, turpinot izskatīt ceturto prasības pamatu, ir lietderīgi vispirms pievērsties trešajai daļai un pēc tam otrajai, ceturtajai un piektajai daļai.

b) Par ceturtā pamata trešo daļu, ar kuru tiek apgalvots, ka ir notikusi naudas soda pārvērtēšana, kura izriet no koeficienta, kas saistīts ar pārkāpuma smagumu

468 Saskaņā ar pamatnostādnēm naudas soda aprēķināšanai naudas soda pamatsumma atbilst pārdevumu vērtības daļai, ko nosaka atkarībā no pārkāpuma smaguma pakāpes, reizinot to ar gadu skaitu, kuru gaitā izdarīts pārkāpums (19. punkts). Pārkāpuma smaguma pakāpi novērtē katram konkrētajam gadījumam un visiem pārkāpumu veidiem, ņemot vērā visus būtiskos lietas apstākļus (20. punkts). Vispārējais princips ir tāds, ka pārdevumu vērtības daļu nosaka līmenī, kas nepārsniedz 30 % no visas pārdevumu vērtības (21. punkts). Lai izlemtu, vai konkrētajā gadījumā pārdevumu vērtības daļai jāatrodas minētā diapazona sākumā vai beigās, Komisija ņem vērā vairākus faktorus, piemēram, pārkāpuma veidu, visu attiecīgo dalībnieku kopējo tirgus daļu, pārkāpuma izdarīšanas ģeogrāfisko teritoriju un to, vai pārkāpums jau ir īstenots (22. punkts). Tā

kā par vissmagākajiem konkurences ierobežojumiem, kādi ir horizontālas vienošanās par cenu noteikšanu, ir jāpiemēro bargs sods, attiecībā uz šādiem pārkāpumiem vērā ņemamo pārdošanas apjoma [pārdevumu] vērtības daļu parasti nosaka šā diapazona augšdaļā (23. punkts).

469 Apstrīdētā lēmuma 634.–637. apsvērumā Komisija, ņemot vērā šā sprieduma 468. punktā minēto tiesisko regulējumu, uzskatīja, ka, ņemot vērā pārkāpuma raksturu un ģeogrāfisko apmēru, smaguma koeficients ir jānosaka 16 % apmērā.

470 Prasītājas apgalvo, ka Komisija ir kļūdaini noteikusi pārkāpuma smaguma koeficientu 16 % apmērā. Pirmkārt, tā neesot ņēmusi vērā tirgotāju nenozīmīgās tirgus daļas vai pat neesot paskaidrojusi, kāpēc šīs tirgus daļas netika ņemtas vērā, lai gan tās bija būtiskas, lai noteiktu iesaistīto banku ekonomisko ietekmi un pārkāpuma smagumu. Otrkārt, izvērtējot pārkāpuma smaguma faktoru, tā neesot ņēmusi vērā informācijas apmaiņas leģitīmo un konkurenci veicinošo mērķi. Treškārt, faktoriem, kas var ietekmēt pārkāpuma smaguma pakāpi, proti, rīcību skaitam un intensitātei, esot bijis pamatoti jāliek Komisijai piemērot mazāku smaguma koeficientu.

471 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

472 Šajā ziņā jāatgādina, ka attiecībā uz pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 22. punktā minētajiem neizsmeļošajiem faktoriem, kurus Komisija ir ņēmusi vērā, lai noteiktu konkrētajā gadījumā vērā ņemamo pārdevumu vērtības daļu, Komisija ir pareizi pierādījusi, ka strīdīgais pārkāpums attiecās uz visu EEZ un izpaudās kā nolīgumi un/vai saskaņotas darbības, kuru mērķis būtībā bija samazināt vai novērst parasto nenoteiktību, kas raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum. Šī samazināšana vai atcelšana ļāva pārkāpumā iesaistītajām bankām tās atbalstīt attiecībā uz to lēmumiem par cenu noteikšanu un risku pārvaldību, lai gan šie pēdējie ir parametri, saskaņā ar kuriem šīm bankām bija jākonkurē valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgū. Tādējādi attiecīgais pārkāpums ir viens no visnopietnākajiem konkurences ierobežojumiem. Saskaņā ar pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 23. punktu pārdevumu daļa, kas tiek ņemta vērā par šādiem pārkāpumiem, parasti tiks noteikta diapazona augšdaļā.

473 Līdz ar to Komisijai nevar pārmest, ka tā ir noteikusi smaguma koeficientu 16 % apmērā, kas ir viens no zemākajiem sodiem par šādiem pārkāpumiem saskaņā ar pamatnostādnēm naudas sodu aprēķināšanai.

474 Šo secinājumu nevar atspēkot neviens no prasītāju izvirzītajiem argumentiem.

475 Pirmkārt, Komisijai, nosakot smaguma faktoru, nebija jāņem vērā vienotajā un turpinātajā pārkāpumā iesaistīto tirgotāju tirgus daļas. Šāds elements nav viens no pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 23. punktā uzskaitītajiem faktoriem. Turklāt, lai gan ir taisnība, ka, lai noteiktu pārkāpuma smagumu, ir jāņem vērā visi faktori, kas varētu būt būtiski tā novērtēšanai, it īpaši iesaistīto uzņēmumu lielums, Tiesa ir arī atgādinājusi, ka nav saistoša vai izsmeļoša to kritēriju saraksta, kas noteikti ir jāņem vērā, lai novērtētu pārkāpuma smagumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 26. septembris, *Infineon Technologies*/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 196.–198. punkts un tajā minētā judikatūra).

476 Otrkārt, pretkonkurences rīcību skaits un intensitāte nav arī viens no faktoriem, kas uzskaitīti pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 23. punktā. Lai gan saskaņā ar judikatūru šādi elementi parasti ir būtiski, lai noteiktu naudas soda apmēru (skat. spriedumu, 2018. gada 26. septembris, *Infineon Technologies*/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 197. punkts un tajā minētā judikatūra), tomēr Komisijai ir tiesības ņemt vērā uzņēmuma dalības pārkāpumā relatīvo

smagumu un konkrētās lietas apstākļus, vai nu novērtējot pārkāpuma smagumu, vai koriģējot pamatsummu, ņemot vērā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus (spriedums, 2013. gada 11. jūlijs, *Team Relocations* u.c./Komisija, C-444/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:464, 104. punkts).

477 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka Komisija bija tiesīga noteikt smaguma koeficientu, ņemot vērā pārkāpumu kopumā, un ka *Credit Suisse* dalības šajā pārkāpumā relatīvais smagums varēja tikt pārbaudīts it īpaši atbildību mīkstinošu apstākļu izvērtēšanas kontekstā, nevis smaguma koeficienta noteikšanas stadijā.

478 Treškārt un visbeidzot, attiecībā uz apgalvojumu, ka Komisija neesot ņēmusi vērā informācijas apmaiņas leģitīmo un konkurenci veicinošo mērķi, ir jāatzīmē, kā tas tika izdarīts otrā pamata otrās daļas izskatīšanas ietvaros, ka Komisija pamatoti noraidīja šos argumentus. Līdz ar to tai nebija nekāda iemesla tos ņemt vērā smaguma koeficienta noteikšanas stadijā.

479 No tā izriet, ka ceturtā pamata trešā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

c) Par ceturtā pamata otro daļu, ar kuru tiek apgalvota kļūda saistībā ar naudas soda samazinājumu, kas uzlikts sakarā ar neproporcionāli nelieliem atbildību mīkstinošiem apstākļiem

480 Apstrīdētā lēmuma 650.–656. apsvērumā Komisija būtībā uzskatīja, ka saskaņā ar pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 29. punktu, ņemot vērā šīs lietas īpašos apstākļus, proti, *Credit Suisse* atbildības neesamību saskaņā ar pamatnolīgumu, no vienas puses, un atsevišķus koordinācijas gadījumus, no otras puses, tai ir jāpiešķir 2 % par katru no šīm rīcībām un tātad kopumā 4 % naudas soda samazinājums atbildību mīkstinošu apstākļu dēļ.

481 Prasītājas apgalvo, ka Komisijas noteiktajā samazinājumā, ņemot vērā atbildību mīkstinošos apstākļus, nav pietiekami ņemts vērā tas, ka *Credit Suisse* tika atzīta par atbildīgu tikai par vienu no trim rīcībām, kas veido vienoto un turpināto pārkāpumu, jo īpaši tādēļ, ka šī rīcība no visām trijām bija vismazāk smaga. Tās uzskata, ka, lai atspoguļotu šo realitāti, Komisijai bija jāpiemēro naudas soda samazinājums par aptuveni 75 % vai vismaz par divām trešdaļām, proti, 66 %. Turklāt tās pārmet Komisijai, ka tā nav ņēmusi vērā atbildību mīkstinošos apstākļus, kas saistīti, pirmkārt, ar *Credit Suisse* apgalvoto ļoti ierobežoto iesaistīšanos un, otrkārt, ar to, ka tā izvairījās no iesaistīšanās attiecīgajās pretkonkurences darbībās, daloties ar attiecīgajā diskusiju forumā iegūto informāciju ar klientiem, tirdzniecības birojiem un citiem tirgotājiem.

482 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

483 Šajā ziņā, pirmām kārtām, ir jāatgādina, kā tas izriet no šī sprieduma 335. punkta, ka visām darbībām, kas veido vienotu un turpinātu pārkāpumu, bija kopējs mērķis, kas būtībā bija mazināt parasto nenoteiktību, kas raksturīga valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgum, tomēr nepastāvot iespējai konstatēt nekādu iespējamu atšķirību attiecībā uz to smagumu. Tādējādi nevar piekrist prasītājām, kad tās vispārēji un nedetalizēti apgalvo, ka informācijas apmaiņas ir uzskatāmas par "mazāk smagu" rīcību no trim rīcībām, kas veido minēto pārkāpumu, un šīs informācijas apmaiņas ir jāņem vērā kā atbildību mīkstinoši apstākļi.

484 Otrām kārtām, nevar pieņemt arī argumentus, ko prasītājas izvirzīja, lai pierādītu citu atbildību mīkstinošu apstākļu esamību, nevis to, kurus Komisija atzina apstrīdētajā lēmumā.

485 Šajā ziņā, pirmkārt, tā kā *Credit Suisse* tika atzīta par atbildīgu par vienoto un turpināto pārkāpumu, ciktāl tas attiecās uz informācijas apmaiņu, ir jāatgādina, kā tas izriet no vairāk nekā 100 diskusijām, kas analizētas apstrīdētajā lēmumā, ka *Credit Suisse* rīcība bija ļoti līdzīga citu tajā pašā laikposmā iesaistīto banku rīcībai. Tādējādi tās dalība pārkāpumā nebija būtiski samazināta, un tas varēja būt atbildību mīkstinošs apstāklis pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 29. punkta izpratnē.

486 Otrkārt, attiecībā uz *Credit Suisse* apgalvoto konkurences rīcību jākonstatē, ka, ciktāl šis arguments pēc būtības ir balstīts uz argumentiem, kas tika noraidīti otrā un trešā pamata analīzes posmā, Komisijai nekādā ziņā nebija pienākuma atzīt šo elementu par atbildību mīkstinošu apstākli.

487 Treškārt un visbeidzot, Komisijas pieļautās kļūdas ietekme, pārbaudot pirmo prasības pamatu, kas attiecas uz 2012. gada 9. maija diskusijas kvalifikāciju (apstrīdētais lēmuma 276. apsvērums), ir jāanalizē tiktāl, ciktāl šī kvalifikācija ir saistīta ar *Credit Suisse* dalības attiecīgajā pārkāpumā relatīvā smaguma novērtējumu, kas var šo smagumu samazināt atbildību mīkstinošu apstākļu dēļ (skat. šā sprieduma 107.–117. punktu).

488 Tomēr šajā ziņā ir jānorāda, ka Komisijas kļūdainais formulējums neietekmē naudas soda apmēra samērīgumu, ņemot vērā šīs lietas konkrētos apstākļus. Proti, ņemot vērā vairāk nekā 100 apstrīdētajā lēmumā izvērtētās diskusijas, no kurām viena ir pirms un otra – pēc 2012. gada 9. maija diskusijām, kas neļauj nedz pārtraukt, nedz ietekmēt *Credit Suisse* pārmestās rīcības norisi, tas, ka šīs vienīgās diskusijas ir kļūdaini attiecinātas pret *Credit Suisse*, arī neļauj samazināt tai inkriminētā pārkāpuma smagumu, ņemot vērā šai bankai pārmesto lielo izpausmju skaitu un rīcības smagumu.

489 Ņemot vērā šos apstākļus, ceturtā pamata otrā daļa ir jānoraida.

d) Par ceturtā pamata ceturto daļu, ar ko tiek apgalvots vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums

490 Prasītājas apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu, neņemot vērā, pirmkārt, to, ka *Credit Suisse* ir atzīta par atbildīgu tikai par vienu elementu, kas ietilpst vienotā un turpinātā pārkāpumā, kas Komisijas piemērotajā samazinājumā par 4 % netika pietiekami ņemts vērā, un, otrkārt, *Credit Suisse* ierobežoto dalību apgalvotajā pārkāpumā, lai gan pārējām apgalvotajos faktos iesaistītajām bankām esot piemērots samazinājums pārklāšanās laikā ziņā dēļ. Tādējādi Komisija neesot ņēmusi vērā *Credit Suisse* individuālo atbildību. Visbeidzot, prasītājas pārmet Komisijai, ka tā nav pareizi īstenojusi savu rīcības brīvību, nosakot naudas sodus šajā lietā.

491 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

492 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar šā sprieduma 445. punktā minēto judikatūru vienlīdzīgas attieksmes princips ir pārkāpts tikai tad, ja līdzīgas situācijas tiek aplūkotas atšķirīgi vai ja atšķirīgas situācijas tiek aplūkotas vienādi, ja vien šāda attieksme nav objektīvi pamatota.

493 Ir arī jāatgādina, ka naudas sodu, kas uzlikti uzņēmumiem, kuri piedalījušies aizliegtās vienošanās darbībās, apmēra aprēķināšanā Komisijai piešķirto pilnvaru izmantošanai ir raksturīga diferencēta attieksme. Proti, novērtējuma brīvības ietvaros Komisijai sods ir jāindividualizē atkarībā no

attiecīgo uzņēmumu rīcības un iezīmēm, lai katrā atsevišķā gadījumā nodrošinātu Savienības konkurences tiesību normu pilnīgu iedarbību (skat. spriedumu, 2013. gada 5. decembris, *Caffaro* /Komisija, C-447/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:797, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).

494 Šajā ziņā attiecībā uz apgalvojumu par nevienlīdzīgu attieksmi tādēļ, ka neesot ņemta vērā *Credit Suisse* ierobežotā dalība pārkāpumā, ir jāatgādina, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, Komisija, aprēķinot naudas sodu, ņēma vērā tās dalības ilgumu, kas šajā gadījumā bija visīsākais no visiem pārkāpuma dalībniekiem (apstrīdētā lēmuma 643.–645. apsvērums). Turklāt Komisija ņēma vērā, ka *Credit Suisse* piedalījās tikai vienā vienotā un turpinātā pārkāpumā, ciktāl tas attiecas uz informācijas apmaiņu, kas minēta apstrīdētajā lēmumā šajā lietā, atšķirībā no citām bankām, kuras piedalījās vairākos pārkāpumos dažādos diskusiju forumos. Līdz ar to atšķirīga attieksme pret *Credit Suisse* un citu banku situācijām ir jāuzskata par objektīvi pamatotu šī sprieduma 492. un 493. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē ar atšķirībām attiecībā uz dažādos diskusiju forumos izdarīto pārkāpumu ilgumu un skaitu.

495 Turklāt ir jākonstatē, ka ar savu vispārīgo un nedetalizēto argumentāciju par to, ka Komisija esot pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu, kas izriet no atteikuma piešķirt *Credit Suisse* naudas soda pamatsummas samazinājumu no 66 % līdz 75 % tāpat kā citiem dalībniekiem, kas ir piedalījušies vairākos pārkāpumos šajā tirgū, lai ņemtu vērā pārklāšanos laika ziņā, prasītājas būtībā vēlas atsaukties uz atbildību mīkstinošu apstākli, kas izriet no citu pārkāpuma dalībnieku rīcības.

496 Taču saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pārkāpuma dalībnieks principā nevar atsaukties uz atbildību mīkstinošu apstākli, kas izriet no citu šī pārkāpuma dalībnieku rīcības (skat. spriedumu, 2019. gada 11. jūlijs, *Huhtamäki* un *Huhtamaki Flexible Packaging Germany*/Komisija, T-530/15, nav publicēts, EU:T:2019:498, 193. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi tas, ka citi aizliegtās vienošanās dalībnieki dažādos diskusiju forumos laika ziņā vai vairākos pārkāpumos ir iesaistījušies atšķirīgi, attiecīgā gadījumā varētu būt atbildību pastiprinošs apstāklis, kas jāņem vērā attiecībā uz tiem, bet ne atbildību mīkstinošs apstāklis par labu *Credit Suisse* (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 11. jūlijs, *Huhtamäki* un *Huhtamaki Flexible Packaging Germany* /Komisija, T-530/15, nav publicēts, EU:T:2019:498, 194. punkts un tajā minētā judikatūra).

497 Katrā ziņā ir jākonstatē, ka pārējiem dalībniekiem lēmumā par izlīgumu piešķirtais samazinājums tika piemērots nevis pamatsummai, uz kuru prasītājas atsaucas, bet gan aizstājējvērtības aprēķinam. Tādējādi prasītais samazinājums nav līdzīgs samazinājumam, ko ir saņēmuši citi pārkāpuma dalībnieki.

498 Tādējādi ceturtā pamata ceturtā daļa ir jānoraida.

e) Par ceturtā pamata piekto daļu, ar kuru tiek apgalvots apstrīdētā lēmuma nepietiekams pamatojums attiecībā uz prasītājām uzliktā naudas soda aprēķināšanas samērīgumu salīdzinājumā ar citiem pārkāpuma dalībniekiem uzlikto naudas sodu

499 Prasītājas pārmet Komisijai, ka tā nav pietiekami pamatojusi faktorus, kuriem ir nozīme, aprēķinot izlīguma dalībniekiem uzliktos naudas sodus. Tās uzskata, ka tādējādi tām ir liegta iespēja novērtēt *Credit Suisse* tiesību uz vienlīdzīgu attieksmi pārkāpuma apmēru, tāpat kā Vispārējai tiesai ir liegta iespēja novērtēt *Credit Suisse* par tās ierobežoto dalību piešķirtā samazinājuma samērīgumu.

500 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.

501 Šajā ziņā ir norādīts, ka prasītāju argumentācija par apgalvoto pamatojuma nepietiekamību attiecībā uz naudas soda apmēra samērīgumu, kāda tā ir izklāstīta prasības pieteikumā, būtībā ir balstīta uz to, ka *Credit Suisse* naudas soda samazinājumu nav iespējams salīdzināt ar tādu naudas soda samazinājumu, kas piešķirts pārējiem izlīguma dalībniekiem, pamatojoties uz to, ka prasītāju rīcībā prasības pieteikuma iesniegšanas brīdī nebija lēmuma par izlīgumu. Tomēr, tiklīdz šis lēmums kļuva pieejams Vispārējā tiesā notiekošās tiesvedības laikā, tās replikas stadijā nav iesniegušas nevienu papildu argumentu par minēto nepietiekamo pamatojumu.

502 Iztaujātas tiesas sēdē, prasītājas apstiprināja, ka būtībā tās vairs neuzturēja savus ceturtā pamata piektajā daļā izvirzītos argumentus par apstrīdētā lēmuma nepietiekamu pamatojumu attiecībā uz "faktoriem, kuriem ir nozīme izlīguma dalībniekiem uzlikto naudas sodu aprēķinā". Tomēr tās uzskatīja, ka to argumentācijas otrā daļa, kas attiecas uz naudas soda samērīgumu, joprojām ir aktuāla šīs prasības mērķiem.

503 Taču šajā ziņā ir jākonstatē, ka prasītāju tiesas sēdē izvirzīto paskaidrojumu par naudas soda samērīgumu nekādi neapstiprina argumentācija, kas ietverta ceturtā pamata piektajā daļā un kas īsumā izklāstīta šā sprieduma 499. un 501. punktā. Vispārīgais un nedetalizētais apgalvojums par naudas soda samazinājuma samērīgumu, kas prasības pieteikumā ir aplūkots divos teikumos, no kuriem otrais ir sekas, ko prasītājas secina no lēmuma par izlīgumu nepieejamības, nekādā gadījumā nav formulēts autonomi no pamatojuma trūkuma. Līdz ar to, tā kā šis apgalvojums ir saistīts ar argumentu, kas tika noraidīts tiesvedības laikā, tas vairs nav jāizvērtē.

504 Katrā ziņā *Credit Suisse* uzliktā naudas soda samazinājums atbildību mīkstinošu apstākļu dēļ, ņemot vērā citiem pārkāpuma dalībniekiem piešķirtos samazinājumus, nevar būt atbilstošs elements, lai noteiktu iespējamo naudas soda nesamērīgumu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2006. gada 4. jūlijs, *Hoek Loos*/Komisija, T-304/02, EU:T:2006:184, 85. punkts). Proti, minētie samazinājumi tostarp ir sekas dažādiem apstākļiem, kas saistīti ar *Credit Suisse* un citu pārkāpuma dalībnieku individuālo rīcību un kuru ņemšanu vērā, aprēķinot naudas sodu, pamato soda individualizācijas princips. Kā izriet no šā sprieduma 492.–498. punkta, ņemot vērā, ka pārējās attiecīgajā pārkāpumā iesaistītās bankas piedalījās arī citos pārkāpumos, kas notika citos diskusiju forumos un tātad bija objektīvi atšķirīgās situācijās salīdzinājumā ar *Credit Suisse*, Komisija varēja piemērot atšķirīgu samazinājumu. Tādēļ šai argumentācijai nevar piekrist.

505 No iepriekš minētā izriet, ka ceturtais pamats ir daļēji pamatots, ciktāl tas attiecas uz tā pirmo daļu, kas attiecas uz tirgus uzturēšanas korekcijas koeficientu. Tomēr pārējā daļā šis pamats ir jānoraida.

2. Secinājums par apstrīdētā lēmuma 2. panta a) punktu

506 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisijas kļūda attiecībā uz datiem, kas izmantoti, lai noteiktu aizstājējvērtības aprēķināšanai piemērojamo korekcijas koeficientu, izraisa apstrīdētā lēmuma 2. panta a) punkta atcelšanu.

C. Par prasību samazināt naudas soda apmēru

507 Ar trešo prasījumu prasītājas lūdz Vispārējo tiesu samazināt *Credit Suisse* uzliktā naudas soda apmēru neatkarīgi no Vispārējās tiesas prasījumiem par to pirmo prasījumu atcelt apstrīdēto lēmumu.

508 Šādi rīkojoties, ir jālemj par prasītāju formulēto prasību samazināt naudas soda apmēru, piemērojot LESD 261. pantā un Regulas Nr. 1/2003 31. pantā Vispārējai tiesai atzīto neierobežoto kompetenci.

509 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai gan saskaņā ar Tiesas judikatūru neierobežota kompetence, kas Savienības tiesai saskaņā ar LESD 261. pantu ir atzīta Regulas Nr. 1/2003 31. pantā, ļauj tiesai papildus vienkāršai sankcijas tiesiskuma pārbaudei aizstāt Komisijas vērtējumu ar savu vērtējumu un līdz ar to atcelt, samazināt vai palielināt uzlikto naudas sodu vai noteikto kavējuma naudu, šīs neierobežotās kompetences īstenošana nav pielīdzināma pārbaudei pēc savas ierosmes un procedūra paliek uz sacīkstes principu balstīta. Prasītājam principā ir jāizvirza pamati pret apstrīdēto lēmumu un jāiesniedz pierādījumi šo pamatu pamatošanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 26. septembris, *Infineon Technologies*/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 193. un 194. punkts un tajā minētā judikatūra).

510 Vispārējās tiesas neierobežotās kompetences īstenošana saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punktu nozīmē ņemt vērā konkrētā pārkāpuma smagumu, kā arī tā ilgumu, ievērojot it īpaši pamatojuma, samērīguma, sankciju individualitātes un vienlīdzīgas attieksmes principus, un Tiesai nav saistoši indikatīvie noteikumi, ko Komisija ir paredzējusi savās pamatnostādnēs naudas soda aprēķināšanai, pat ja Savienības tiesas var pēc tām vadīties, kad tās īsteno neierobežoto kompetenci (skat. spriedumu, 2016. gada 21. janvāris, *Galp Energía España* u.c./Komisija, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 90. punkts un tajā minētā judikatūra).

511 Tāpat ir jānorāda, ka pēc sava rakstura naudas soda noteikšana, ko veic Vispārējā tiesa, nav precīzs aritmētikas uzdevums. Turklāt Vispārējai tiesai, lemjot atbilstoši savai neierobežotajai kompetencei, savs vērtējums ir jāveic, ņemot vērā visus lietas apstākļus (skat. spriedumu, 2015. gada 15. jūlijs, *Trafilerie Meridionali*/Komisija, T-422/10, EU:T:2015:512, 398. punkts un tajā minētā judikatūra).

512 Vispārējai tiesai, ievērot pienākumu norādīt pamatojumu, ir detalizēti jāizklāsta faktori, kurus tā ņem vērā, nosakot naudas soda apmēru (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 14. septembris, *Trafilerie Meridionali*/Komisija, C-519/15 P, EU:C:2016:682, 52. punkts).

513 Šajā lietā, lai noteiktu naudas soda apmēru, kura mērķis ir sodīt par *Credit Suisse* prettiesisko rīcību, kā tas izriet no šajā prasībā izvirzīto piecu pamatu pārbaudes, ir jāņem vērā šādi apstākļi.

514 Pirmām kārtām, attiecībā uz pārkāpuma smagumu un ilgumu jānorāda turpmāk izklāstītais.

515 Ir lietderīgi izmantot metodoloģiju, kas, tāpat kā šajā lietā Komisijas izmantotā, vispirms nosaka naudas soda pamatsummu, kuru pēc tam var pielāgot atkarībā no lietas konkrētajiem apstākļiem.

516 Vispirms, runājot par pārdevumu vērtību kā sākotnējo informāciju, kā aizstājējvērtība ir jāņem vērā *Credit Suisse* gada nosacītās summas, kas attiecīgajā laikposmā ir saistītas ar valūtas pāru pirkšanas un pārdošanas darījumiem. Pēc tam šīs gada nosacītās summas ir jākoriģē, piemērojot koeficientu, ko veido summa, no vienas puses, par pusi no tirgus uzturēšanas darbībām gūto ieņēmumu pircēja un pārdevēja kursa kotācijas starpības un, no otras puses, par 10 % no ienākumu, kas gūti no darbībām savā vārdā, kotācijas starpības.

517 Kā izriet no šī sprieduma 428.–436. punkta, Komisija ir kļūdaini uzskatījusi, ka dati, kas iegūti no attiecīgajā diskusiju forumā notikušās informācijas apmaiņas izlases, ir "labākie pieejamie dati", lai aprēķinātu tirgus uzturēšanas korekcijas koeficientu, tādējādi pieļaujot pārkāpumus *Credit Suisse*

aizstājējvērtības aprēķinā, lai gan runa ir par naudas soda pamatsummas un līdz ar to tai uzliktā naudas soda galīgā apmēra aprēķina sastāvdaļu. Tāpēc apstrīdētais lēmums ir jāgroza, lai, nosakot aizstājējvērtību, ņemtu vērā *Bloomberg BFIX* datus (skat. šā sprieduma 437.–448. punktu).

518 Pirmkārt, attiecībā uz tirgus uzturēšanas korekcijas koeficientu – prasītājas uzskata, ka, pamatojoties uz šiem datiem, kotācijas starpība bija 1,47 bāzes punkti un ka līdz ar to šis korekcijas koeficients, kas veidoja 50 % no minētās starpības, bija 0,73 bāzes punkti. Prasītājas šo kotācijas starpību 1,47 bāzes punktu apmērā aprēķināja, pamatojoties uz vidējo svērto starpību, kas izriet no *Bloomberg BFIX* datiem par G10 valūtu pāriem, kurus attiecīgajā laikposmā veido vismaz viena EEZ valūta, sasaistot šīs starpības ar *Credit Suisse* nosacītajām summām par katru no šiem valūtas pāriem. Tās uzskata, ka valūtu pāri, ar kuriem bieži notiek tirdzniecība, ir likvīdāki un līdz ar to tiem ir zemākas kotācijas starpības. Tādējādi vienkārša vidējā rādītāja piemērošana būtiski palielinātu *Credit Suisse* pārdevumu vērtību.

519 Savukārt Komisija savā atbildē uz Vispārējās tiesas noteikto procesa organizatorisko pasākumu uzskatīja, ka, pamatojoties uz *Bloomberg BFIX* datiem, kotācijas starpība bija 2,3 bāzes punkti un ka līdz ar to tirgus uzturēšanas korekcijas koeficients bija 1,15 bāzes punkti. Komisija šo kotācijas starpību aprēķināja, pamatojoties uz vienkāršu vidējo cenu starpību, kas izriet no *Bloomberg BFIX* datiem attiecībā uz G10 valūtu pāriem, kuros attiecīgajā periodā ietilpst vismaz viena EEZ valūta. Komisija uzskata, ka metode, saskaņā ar kuru vienkārša vidējā vērtība tiek piemērota kotācijas starpībām, ir tā, kas visvairāk līdzinās apstrīdētajā lēmumā izmantotajai metodoloģijai.

520 Šajā ziņā ir jānorāda, ka *Credit Suisse* nosacītās summas Komisija jau ir ņēmusi vērā, aprēķinot gada nosacītās summas. Kā Komisija būtībā ir norādījusi savā atbildes rakstā uz repliku, lai gan šo summu mērķis ir atspoguļot *Credit Suisse* darbību, kotācijas starpību korekcijas koeficienta aprēķināšanas nolūkā it īpaši ir vērstas uz to, lai atspoguļotu pārkāpuma ekonomisko nozīmīgumu un uzņēmumu dalībnieku darījumu saistībā ar finanšu produktiem, uz kuriem attiecas pārkāpums, faktisko struktūru. Taču tas tā nebūtu, ja šīs starpības tiktu svērtas atkarībā no *Credit Suisse* nosacītajām summām katram valūtas pārim. Turklāt, tā kā kotācijas starpības, kas izriet no *Bloomberg BFIX* datiem, attiecas ne tikai uz *Credit Suisse* veiktajiem darījumiem, šo starpību izsvēršana attiecībā uz *Credit Suisse* nosacītajām summām par katru valūtu pāri, gluži pretēji, var ievērojami samazināt *Credit Suisse* pārdevumu vērtību. Līdz ar to ir jāuzskata, ka prasītāju piedāvātā kotācijas starpības aprēķināšanas metode ir mazāk piemērota nekā tā, ko piedāvā Komisija, lai aprēķinātu tirgus uzturēšanas korekcijas koeficientu, un ka līdz ar to ir jāizmanto minētais Komisijas piedāvātais koeficients, proti, 1,15 bāzes punkti.

521 Otrkārt, attiecībā uz korekcijas koeficientu, kas saistīts ar tirdzniecību savā vārdā, prasītājām nav izdevies atspēkot Komisijas vērtējumu, saskaņā ar kuru tas ir 0,1 bāzes punkts (skat. šā sprieduma 449.–458. punktu). Tādējādi kopējais aizstājējvērtības korekcijas koeficients, kas aprēķināts, pamatojoties uz *Bloomberg BFIX* datiem, ir 1,25 bāzes punkti (jeb 0,0125 %).

522 Līdz ar to, tā kā prasītājām nav izdevies apstrīdēt apstrīdētajā lēmumā noteikto *Credit Suisse* gada nosacīto summu vērtību 1 060 802 752 528 EUR apmērā (skat. šā sprieduma 407.–416. punktu), reizinot šo summu vērtību ar korekcijas koeficientu 1,25 bāzes punktu apmērā, *Credit Suisse* gadījumā pārdevumu vērtības aizstājējvērtība ir 132 600 344 EUR, kā to savā atbildē uz Vispārējās tiesas noteikto procesa organizatorisko pasākumu aprēķināja Komisija.

523 Turpinājumā Vispārējā tiesa uzskata par piemērotu ņemt vērā pārkāpuma raksturu, kā arī tā ģeogrāfisko apjomu un ņemt vērā 16 % no pārdevumu vērtības saistībā ar tā smagumu šā sprieduma 472. un 473. punktā izklāstīto iemeslu dēļ.

524 Turklāt ir jāņem vērā prasītāju dalības pārkāpumā ilgums, kāds tas izriet no apstrīdētā lēmuma, jo prasītājas to nav apstrīdējušas un to neietekmē šā sprieduma 117. punktā ietvertais secinājums par 2012. gada 9. maija apspriedi. Līdz ar to par dalības pārkāpumā ilgumu ir uzskatāmi 0,42 gadi.

525 Visbeidzot, tāpat kā to dara Komisija, ir jāpievieno papildu summa 16 % apmērā no pārdevumu vērtības, lai nodrošinātu nepieciešamību uzlikt naudas sodu preventīvā apmērā neatkarīgi no pārkāpuma ilguma.

526 Otrām kārtām, šķiet piemēroti, tāpat kā apstrīdētajā lēmumā, samazināt naudas soda pamatsummu atbildību mīkstinošu apstākļu dēļ par 2 % tāpēc, ka *Credit Suisse* nav atbildīga par atsevišķiem koordinācijas gadījumiem, un par 2 % tāpēc, ka tā nav atbildīga saistībā ar pamatnolīgumu.

527 Trešām kārtām, Vispārējās tiesas noteiktajā naudas soda apmērā, kā tas izriet no šī sprieduma 525. punkta, ir pienācīgi ņemta vērā nepieciešamība uzlikt naudas sodu preventīvā apmērā.

528 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Vispārējā tiesa uzskata, ka tiks veikts taisnīgs lietas apstākļu novērtējums, ņemot vērā soda individualizācijas principu un tā samērīguma principu, nosakot naudas sodu 28 920 000 EUR apmērā, par kuru *UBS Group*, kas ir *Credit Suisse Group* tiesību pārņēmēja, *UBS*, kas ir *Credit Suisse* tiesību pārņēmēja, un *Credit Suisse Securities (Europe)* ir solidāri atbildīgas.

IV. Par tiesāšanās izdevumiem

529 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 3. punktam, ja lietas dalībniekiem nolēmums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, lietas dalībnieki savus tiesāšanās izdevumus sedz paši.

530 Šajā lietā ir apmierināta prasītāju prasība atcelt apstrīdēto lēmumu, ciktāl tas attiecas uz tā 2. panta a) punktu, kā arī to prasība samazināt naudas soda apmēru, bet spriedums tām ir nelabvēlīgs attiecībā uz to prasību atcelt apstrīdētā lēmuma 1. pantu. Šādos apstākļos prasītājas un Komisija savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

nospriež:

1) **Atcelt 2. panta a) punktu Komisijas Lēmumā C(2021) 8612 final (2021. gada 2. decembris) par lietas izskatīšanu saskaņā ar LESD 101. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta AT.40135 – *FOREX (Sterling Lads)*.**

2) **Naudas sodu, par kuru *UBS Group AG*, kas ir *Credit Suisse Group AG* tiesību pārņēmēja, *UBS AG*, kas ir *Credit Suisse AG* tiesību pārņēmēja, un *Credit Suisse Securities (Europe) Ltd* ir solidāri atbildīgas, noteikt 28 920 000 EUR apmērā**.

3) **Prasību pārējā daļā noraidīt.**

4) **Katrs lietas dalībnieks savus tiesāšanās izdevumus sedz pats.**

Kowalik-Bańczyk Buttigieg Ricziová

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2025. gada 23. jūlijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

I. Tiesvedības priekšvēsture . . . 2

A. Par procedūru, kuras rezultātā tika pieņemts apstrīdētais lēmums . . . 2

B. Apstrīdētais lēmums . . . 3

1. Attiecīgie produkti un attiecīgā nozare . . . 3

2. Rīcības, kas tiek pārmestas "Credit Suisse" . . . 5

3. Naudas sods . . . 6

a) Naudas soda pamatsumma . . . 7

b) Naudas soda galīgā summa . . . 7

II. Lietas dalībnieku prasījumi . . . 7

III. Juridiskais pamatojums . . . 8

A. Par apstrīdētā lēmuma 1. pantu . . . 8

1. Par pirmo pamatu, ar kuru tiek apgalvots LESD 101. panta pārkāpums un nepietiekams pamatojums informācijas apmaiņas tiešsaistē kvalificēšanai par pretkonkurences nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām . . . 8

a) Ievada apsvērumi . . . 8

b) Par pirmā pamata pirmo daļu, ar kuru tiek apgalvots, ka Komisija nav pierādījusi pamatnolīguma pastāvēšanu un ka līdz ar to informācijas apmaiņa tiešsaistē ir pretkonkurences nolīgums un/vai saskaņotas darbības . . . 9

c) Par pirmā pamata otro daļu, ar kuru tiek apgalvots, ka nav pierādījumu tam, ka informācijas apmaiņa tiešsaistē ir autonomi nolīgumi un/vai saskaņotas darbības . . . 11

1) Par pirmo iebildumu, kas attiecas uz to, ka Komisija ir kļūdaini interpretējusi noteiktus tālaika pierādījumus, un otro iebildumu, kas attiecas uz to, ka informācijas apmaiņa tiešsaistē nav pretkonkurences nolīgumi un/vai saskaņotas darbības . . . 11

i) Par dažu prasītāju argumentu un pierādījumu pieņemamību . . . 11

ii) Par prasītāju konkrēti apstrīdēto diskusiju pretkonkurences raksturu . . . 13

– Par 2011. gada 14. jūnija, 5. augusta un 4. oktobra un 2012. gada 7. februāra un 1. jūnija diskusijām . . . 14

– Par 2012. gada 14. maija diskusiju . . . 14

– Par 2012. gada 11. aprīļa diskusiju . . . 15

– Par 2012. gada 13. aprīļa diskusiju 16

– Par 2012. gada 9. maija diskusiju 17

– Par 2012. gada 5. jūnija diskusiju 19

– Par 2012. gada 25. aprīļa diskusiju 20

– Par 2012. gada 10. februāra diskusiju 21

– Par 2012. gada 25. aprīļa, 19. jūnija un 3. un 4. jūlija diskusijām 23

– Secinājumi par prasītāju konkrēti apstrīdētajām diskusijām 25

iii) Par konkrēti neapstrīdēto diskusiju pretkonkurences raksturu 25

2) Par trešo iebildumu, ar kuru tiek apgalvota Komisijas pieļauta tiesību kļūda, secinot, ka "Credit Suisse" attiecīgās informācijas apmaiņas leģitīmajam izskaidrojumam nav nozīmes 28

2. Par otro pamatu, ar kuru tiek apgalvots LESD 101. panta pārkāpums un nepietiekams pamatojums informācijas apmaiņas tiešsaistē kvalificēšanai par pretkonkurences nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām 29

a) Ievada apsvērumi 29

b) Par otrā pamata pirmo daļu, ar kuru tiek apgalvots, ka nav pierādījumu par ierobežojuma mērķa dēļ esamību 30

1) Par otro sūdzību, kurā apgalvots, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu attiecīgā tirgus konteksta vērtējumā 32

i) Par valūtu tūlītējās tirdzniecības tirgus pārskatāmība 32

ii) Par attiecīgā tirgus struktūru 33

iii) Par tirgotāju divējādo lomu 34

2) Par pirmo iebildumu, ar kuru tiek apgalvots, ka Komisijas secinājums par to, ka attiecīgās informācijas apmaiņas mērķis ir ierobežot konkurenci, ir balstīts uz neprecīziem un nepārbaudītiem faktiskiem pieņēmumiem 35

i) Par informācijas apmaiņu par kotācijas starpībām ("bid-ask spreads") 35

ii) Par informācijas apmaiņu saistībā ar klientu pasūtījumiem 37

iii) Par informācijas apmaiņu par atvērtajām riska pozīcijām 38

iv) Par informācijas apmaiņu attiecībā uz aktuālajām vai potenciālajām tirdzniecības darbībām 38

3) Par trešo iebildumu, ar kuru tiek apgalvotas kļūdas, kuras Komisija esot pieļāvusi, pamatojoties uz attiecīgās informācijas apmaiņas juridisko kvalifikāciju, kas sniegta pierādījumos, kuri iesniegti iecietības saņemšanai un izlīguma iesniegumos 39

4) Par ceturto iebildumu, ar kuru tiek apgalvots, ka Komisija nevarēja balstīties uz savu pieredzi informācijas apmaiņas jomā citos tirgus kontekstos vai citās finanšu lietās, lai atvieglotu tai uzlikto pierādīšanas pienākumu 41

5) Secinājumi par otrā pamata pirmo daļu 42

c) Par otrā pamata otro daļu, ar kuru tiek apgalvotas Komisijas pieļautās kļūdām, analizējot attiecīgās informācijas apmaiņas leģitīmo vai konkurenci veicinošo raksturu 42

3. Par trešo pamatu, ar kuru tiek apgalvots LESD 101. panta pārkāpums un nepietiekams pamatojums apstrīdētajā lēmumā konstatētajai vienota un turpināta pārkāpuma kvalifikācijai 47

a) Par trešā pamata pirmo daļu, ar kuru tiek apgalvota pierādījumu nepietiekamība un pamatojuma trūkums tam, ka pastāv vispārējs plāns ar kopēju mērķi, kura īstenošanā "Credit Suisse" bija iecerējusi sniegt savu ieguldījumu, par kuru tā zināja vai kuru tai vajadzēja paredzēt 49

1) Par "vispārēja plāna", kam ir kopīgs mērķis, esamību 49

2) Par zināšanu un nodomu sniegt ieguldījumu kopējā mērķa sasniegšanā 51

3) Par distancēšanos no informācijas apmaiņas 53

b) Par trešā pamata otro daļu, kas attiecas uz tiesību kļūdu, kvalificējot pamatnolīgumu par vienota un turpināta pārkāpuma elementu, kas var būt dažādu līmeņu dalības priekšmets 54

4. Par piekto pamatu, ar kuru tiek apgalvots labas pārvaldības principa pārkāpums 55

5. Secinājums par apstrīdētā lēmuma 1. pantu 57

B. Par apstrīdētā lēmuma 2. panta a) punktu 57

1. Par ceturto pamatu, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 1/2003 23. panta, pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, samērīguma un vienlīdzīgas attieksmes principu pārkāpums, kā arī pienākuma norādīt pamatojumu neizpilde 57

a) Par ceturtā pamata pirmo daļu, ar kuru tiek apgalvota kļūda aizstājējvērtības aprēķinā 59

1) Par "Credit Suisse" gada nosacītajām summām 60

2) Par apstrīdētajā lēmumā izmantoto vienoto korekcijas koeficientu 61

i) Par korekcijas koeficientu, kas saistīts ar tirgus uzturēšanu 61

ii) Par korekcijas koeficientu tirdzniecībai savā vārdā 66

3) Par prasītāju piedāvāto alternatīvo metodoloģiju aizstājējvērtības aprēķinam . . 67

b) Par ceturtā pamata trešo daļu, ar kuru tiek apgalvots, ka ir notikusi naudas soda pārvērtēšana, kura izriet no koeficienta, kas saistīts ar pārkāpuma smagumu 68

c) Par ceturtā pamata otro daļu, ar kuru tiek apgalvota kļūda saistībā ar naudas soda samazinājumu, kas uzlikts sakarā ar neproporcionāli nelieliem atbildību mīkstinošiem apstākļiem 70

d) Par ceturtā pamata ceturto daļu, ar ko tiek apgalvots vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums 71

e) Par ceturtā pamata piekto daļu, ar kuru tiek apgalvots apstrīdētā lēmuma nepietiekams pamatojums attiecībā uz prasītājām uzliktā naudas soda aprēķināšanas samērīgumu salīdzinājumā ar citiem pārkāpuma dalībniekiem uzlikto naudas sodu 72

2. Secinājums par apstrīdētā lēmuma 2. panta a) punktu 73

C. Par prasību samazināt naudas soda apmēru 73

IV. Par tiesāšanās izdevumiem 76